

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
t.a.v. mw. M.A.I.M.V. Michiels van Kessenich
Postbus 20011
2500 AE DEN HAAG

Amersfoort, 12 juni 2008

Betreft: Jaarstukken en activiteitenverslagen 2007

Geachte heer/ mevrouw,

Graag doe ik u de Financiële jaarverslagen en activiteitenverslagen toekomen met betrekking tot het kunnen afwickelen van de subsidies 2007. Het betreffen:

- financieel jaarverslag ChristenUnie 2007
- financieel jaarverslag Mr. G. Groen van Prinstererstichting 2007
- financieel jaarverslag PerspectieF ChristenUnie-jongeren 2007
- activiteitenverslag ChristenUnie 2007 inclusief realisatiecijfers
- activiteitenverslag Mr. G. Groen van Prinstererstichting 2007 inclusief realisatiecijfers
- activiteitenverslag PerspectieF ChristenUnie-jongeren 2007 inclusief realisatiecijfers
- mededeling van de accountant over het aantal leden van PerspectieF
- mededeling van de accountant over het aantal leden van ChristenUnie

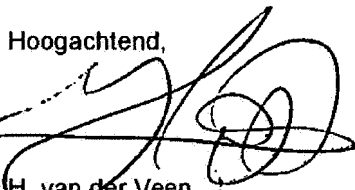
In 2006 zijn er geen giften groter dan € 4.500 ontvangen van bedrijfsleven of maatschappelijke instellingen.

Op de peildatum had PerspectieF 1.590 betalende leden in de subsidiabele leeftijd.

Op de peildatum had de ChristenUnie 25.804 betalende leden.

Mocht u naar aanleiding van deze verslagen nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de heer ondergetekende op telefoonnummer is 033-4226973. (ivm vakantie na 7 juli a.s.)

Hoogachtend,

H. van der Veen
hoofd bedrijfsbureau

**FINANCIËEL JAARRAPPORT 2007
CHRISTENUNIE
AMERSFOORT**

Meeuwsen Ten Hoopen
Puffen

ONDERTEKENING

In artikel 13 lid 3 van de statuten van de vereniging is bepaald dat alle bestuurders de jaarrekening dienen te ondertekenen. De uitvoering van deze statutaire bepaling is hieronder vormgegeven. De bestuursleden zijn genoemd op alfabetische volgorde.

Naam:

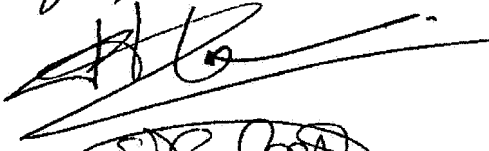
J. D. Alsema

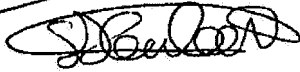
E. Boerman

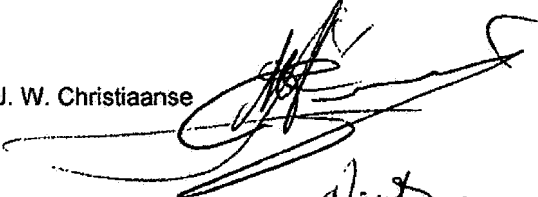
P. Blokhuis

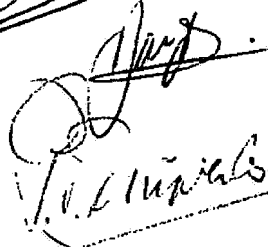
S.J. Ceuleers

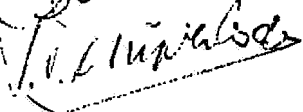
J. W. Christiaanse

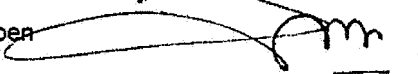
D.A. van Dijk

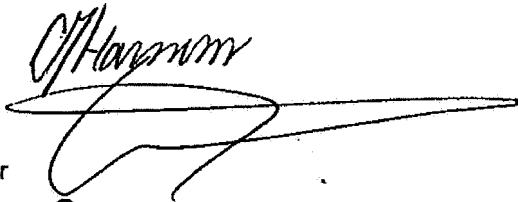
P. van Duijvenbode

L.C. Groen

G.J. Harmsen

S. Korteweg-Vermeer

A. Poutsma-Jansen

M.J. Sijpestein-de Gelder

Meeuwsen Ten Hoopen
Putten

Het Landelijk Bestuur bestaat uit een door het Uniecongres te bepalen aantal van ten minste zeven en ten hoogste veertien natuurlijke personen, die door het Uniecongres worden benoemd (Statuten artikel 8 lid 2). Bij aanvang van het Uniecongres zijn twaalf bestuursleden benoemd.

Balans per 31 december 2007

	31-12-2007		31-12-2006		PASSIVA	
	€	€	€	€	31-12-2007	31-12-2006
ACTIVA						
VASTE ACTIVA						
Materiële vaste activa						
Gebouwen	37.305		41.866			45
Inventaris	123.724		163.440			154.687
Activa in uitvoering	46.070	207.099	-	205.306		38.023
Financiële vaste activa						47.445
Leningen u/g						3.255
Perspectief-ChristenUniejongeren						10.000
						3.889
						50.000
VLOTTENDE ACTIVA						
Voorraden		18.867		20.719		
Overige vorderingen						
Debiteuren	20.700		26.119		217.387	166.987
Af: voorziening dubieuze debiteuren	1.249	19.451	808	25.311	20.546	20.962
Contributies	3.121		2.618		-	3.144
Waarborgsommen	4.005		4.185		6.934	6.695
Vooruitbetaald / nog te ontvangen	77.350		107.866		48.344	55.686
Pensioenpremie	4.045		-		-	150
Subsidie MATRA	31.411		22.800		29.012	41.243
Subsidie NIMD	18.130		18.900			
Subsidie Ministerie BZK	127.875		97.299			
Gelden Inclusief	22.902	288.839	-	263.668		
					322.223	294.867
Liquide middelen		112.387		70.886		
					646.643	602.211
						602.211

f 1
Meeuwsen Ten Hoopen
Pruyten

Begroting 2007 en Exploitatier rekening 2007 en 2006

	Expl. 2007	Begr. 2007	Expl. 2006		Expl. 2007	Begr. 2007	Expl. 2006
	€	€	€		€	€	€
BATEN				LASTEN			
Contributies ChristenUnie	1.007.516	948.860	938.706	Personeelskosten	884.292	819.191	777.148
Nagekomen contributie	3.644	-	-1.121	Huisvestingskosten	89.302	82.432	94.158
Giften/donaties	60.565	4.000	100.344	Bureaustkosten	110.769	98.500	108.977
Goederen en diensten	10.204	18.000	20.604	Bestuurskosten	55.478	53.000	55.252
Deelnemersbijdragen	19.445	21.000	20.621	Opbouwwerk/Gebedsdag	2.044	4.900	2.353
Subsidie ministerie BZK	624.607	488.000	493.443	Promotie en publiciteit	31.167	32.500	23.084
Nagekomen subsidie Min BZK	16.924	-	4.773	Permanente campagne	15.838	16.500	16.723
Subsidie MATRA	164.315	114.000	115.920	Doelgroepenbeleid	22.679	6.000	-
Bijdragen van NIMD	71.235	21.000	21.000	Handschrift	138.407	132.000	134.374
Inkoop door Perspectief	28.193	34.560	30.932	Ledenwerving	73.193	10.000	21.211
Inkoop Mr. G. Groen van Prinstererst.	60.134	60.170	48.675	Dubieuze debiteuren	21.030	28.000	19.327
Bijdrage Bestuursvereniging	116.529	116.529	106.320	Accountant en advies	7.726	7.000	6.349
Bijdrage Tweede Kamerfractie	10.314	8.520	6.720	Cursussen	21.814	21.000	16.551
Administratieve dienstverlening	1.005	540	540	Uitgaven Oost-Europa	143.604	91.200	109.114
Inkomsten Handschrift	24.575	18.840	20.206	IMD-gelden	1.870	1.300	1.686
Interest	11.286	10.800	16.444	ICT	72.692	54.000	49.691
Lening Perspectief	160	-	780	Afschrijvingen	66.290	63.000	69.373
Budget Tweede Kamerverkiezingen	-	-	475.000	Kosten RTV	42.023	40.000	37.009
Budget PS-verkiezingen	100.512	-	-	Steen Wetenschappelijk Instituut	36.000	36.000	53.392
				Perspectief	-	-	13.555
				Internationaal	8.778	10.000	-
Subtotaal baten	2.331.163	1.864.819	2.419.907	Besteding verkiezingen 2006	-	-	477.362
Onttr.reserves	-	-	-	Besteding PS-verkiezingen	101.544	-	-
Algemene reserve	-	-	-	Afdracht KV en PU	267.496	249.076	248.869
				Incidentele lasten	-	-	5.467
Totaal Generaal	2.331.163	1.864.819	2.419.907	Subtotaal lasten	2.214.036	1.855.599	2.341.025
				Toev.reserve	-	-	-
				Algemene reserve	-	9.220	3.882
				Personeelsreserve	28.986	-	25.000
				Campagnereserve	19.054	-	-
				Verkiezingsfonds	69.087	-	50.000
				Totaal Generaal	2.331.163	1.864.819	2.419.907

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Vergelijkende cijfers voorgaand boekjaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING

Algemeen

Voorzover niet anders is vermeld zijn de activa, de voorzieningen en de schulden opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen.

De afschrijvingen worden op lineaire basis berekend aan de hand van de geschatte economische levensduur van de activa.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd op inkoopprijs, voor incurante voorraden is een bedrag gecorrigeerd op de voorraden.

Vorderingen

Debiteuren worden gewaardeerd op basis van nominale waarde minus een voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening wordt individueel bepaald.

De vorderingen wegens contributie, abonnementen en donaties zijn gesteld op de te ontvangen gelden door leden, abonnees en donateurs, verminderd met een voorziening voor oninbaarheid. De voorziening is bepaald op het landelijk deel van de contributies die tot en met 3 maart 2008 nog niet zijn ontvangen

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Winsten worden verantwoord als ze zijn gerealiseerd, verliezen als ze voorzienbaar zijn.

Baten

De baten betreffen de over het boekjaar toegekende subsidie en gefactureerde contributie opbrengsten. Opbrengsten wegens giften worden in aanmerking genomen in het jaar waarin ze ontvangen zijn. Alle andere baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Meeuwsen Ten Hoopen
Putten

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2007

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	€	€
Materiële vaste activa		
Boekwaarde per 1 januari	205.306	197.698
Investerings	68.590	76.981
Desinvesteringen	<u>-507</u>	<u>0</u>
	273.389	274.679
Afschrijvingen	<u>-66.290</u>	<u>-69.373</u>
Boekwaarde per 31 december	<u><u>207.099</u></u>	<u><u>205.306</u></u>

Lening Perspectief ChristenUnie-jongeren

Saldo 1 januari	26.321	46.876
Aflossingen	-26.321	-9.000
Kwijtschelding	<u>-</u>	<u>-11.555</u>
Saldo 31 december	-	<u><u>26.321</u></u>

De lening aan Perspectief is in het boekjaar (20 april) afgelost. Over de eerste drie maanden van 2007 is 2,5% rente ontvangen.

	<u>31-12-2007</u>	<u>31-12-2006</u>
	€	€
Vorraden		
Promotiemateriaal	12.652	11.623
Kantoorartikelen	5.727	8.317
Publicaties	218	309
Kadobonnen	<u>270</u>	<u>470</u>
	<u><u>18.867</u></u>	<u><u>20.719</u></u>

Vooruitbetaald / nog te ontvangen

Abonnementen	971	828
Vooruitbetaalde kosten software	8.082	12.304
Renteopbrengsten	11.285	16.444
Vooruitbetaalde kosten ledenwerving	9.000	43.006
Personeelskosten	29.744	17.402
Lease kopieerapparaat	2.633	1.755
Giften Yiggers telefonie	3.038	45
Vooruitbetaalde kosten verkiezingen	-	5.269
Overigen	<u>12.597</u>	<u>10.813</u>
	<u><u>77.350</u></u>	<u><u>107.866</u></u>

Subsidie

De nog te ontvangen subsidie over 2007 van de ministeries van BZK en BuZa en het NIMD zijn als vordering opgenomen op de balans.

**Meeuwsen Ten Hoopen
Putten**

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2007

	<u>31-12-2007</u>	<u>31-12-2006</u>
	€	€
Liquide middelen		
Kas	152	275
Rabobank rekening-courant	11.941	37.742
Rabobank telespaarrekening	162	32.718
Termmijndeposito	100.000	-
Postbank	132	132
Spaarbeleg	-	19
	<u>112.387</u>	<u>70.886</u>
	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	€	€
Algemene reserve		
Saldo per 1 januari	154.687	389.193
Af: onttrekking voor ledenwerving	-	-30.000
Af: toevoeging bestemmingsreserve Verkiezingen	-54.687	-208.388
Resultaatverdeling	-	3.882
Saldo per 31 december	<u>100.000</u>	<u>154.687</u>

Bestemmingsreserve vormingswerk

Het reservefonds vormingswerk is een bestemmingsreserve die bij het opheffen van GPV en RPF is gevormd. Deze reservering is in 2006 bestemd voor de kaderschool.

Saldo per 1 januari	38.023	43.614
Besteding kaderschool in 2007	42.474-	5.591-
Giftenactie voor kaderschool	26.336	-
Saldo per 31 december	<u>21.885</u>	<u>38.023</u>

Bestemmingsreserve personeel

De bestemmingsreserve personeel is gevormd ter bestrijding van de kosten van (gedwongen) ontslag van medewerkers bij calamiteiten (bijvoorbeeld een daling of het volledig wegvallen van de subsidie). Het streefbedrag is door het landelijk bestuur vastgesteld op € 120.000.

Saldo per 1 januari	47.445	120.000
Bij: uit resultaat:	28.986	25.000
Betaalde kosten (inclusief afvloeiing)	-	97.555-
Saldo per 31 december	<u>76.431</u>	<u>47.445</u>

**Meeuwsen Ten Hoopen
Putten**

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2007

	2007	2006
	€	€
Bestemmingsfonds Inclusief		
<p>Inclusief <i>Partners in Politiek</i> heeft een subsidie-aanvraag gedaan bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor het project ChristenUnie-Vrouwen en -Mannen in de 21e eeuw. Voor de periode 1 december 2004 tot en met 30 november 2007 is een subsidie van € 78.508 toegekend. Deze subsidie en de besteding daarvan wordt in de exploitatie budgetneutraal verantwoord.</p>		
Saldo 1 januari	3.255	35.086
Bij: voorschotten	-	-
Af: besteding	3.255-	31.831-
Saldo 31 december	-	3.255

Bestemmingsfonds internet

Het fonds is gevormd uit een giftenactie in december 2004. Het doel van de actie was het ontwikkelen van een nieuwe website. Deze website is in 2006 gerealiseerd. Een zeer belangrijk bijkomend doel was het beschikbaar maken van allerlei gegevens via de site. De koppeling van een nieuw ledenadministratiepakket met de site wordt in 2008 gerealiseerd.

Saldo per 1 januari	10.000	23.980
Besteding voor internetproject	-	13.980-
Saldo per 31 december	10.000	10.000

Bestemmingsfonds internationaal

Het fonds is gevormd uit een giftenactie in juli 2005. Het doel van de actie was het ondersteunen van projecten en zusterpartijen buiten Nederland, waar geen subsidie tegenover stond. In 2008 zal dit fonds opgemaakt worden.

Saldo per 1 januari	3.889	10.332
Besteding	-	6.443-
Saldo per 31 december	3.889	3.889

Bestemmingsreserve verkiezingen

De reserve is gevormd om de kosten van landelijke en Europese verkiezingen op te vangen. De verkiezingen van D.V. 2009 (Europees Parlement) en 2011 (Tweede Kamer) zullen een groot beslag leggen op alle reserveringen. Daarom is nu al besloten de stand van het reservefonds op € 100.000, zijnde het absolute minimum, te stellen en het meerdere aan de bestemmingsreserve Verkiezingen toe te voegen.

Saldo 1 januari	50.000	150.000
Bij: toevoeging uit giftenacties	19.854	116.612
Toevoeging uit algemene reserve	54.687	208.388
Af: naar verkiezingskas	100.512-	475.000-
Toevoeging uit resultaat	69.087	50.000
Saldo 31 december	93.116	50.000

**Meeuwsen Ten Hoopen
Putten**

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2007

	<u>31-12-2007</u>	<u>31-12-2006</u>
	€	€
Kortlopende schulden		
Vooruitontvangen contributie	1.418	1.500
Te betalen porti	4.013	2.638
Bankkosten	654	1.472
Boeken door BV voorgeschoten	-	3.235
Personeelspot	2.590	1.208
Te betalen verkiezingskosten	-	5.710
Kosten Inclusief	-	3.967
Kosten MATRA	-	1.242
Ledenwerving	-	19.930
Voorschot op dienstverlening PpF	20.000	-
Overige schulden	337	341
	<u>29.012</u>	<u>41.243</u>

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Ingaande 1 september 2001 wordt kantoorruimte in Amersfoort gehuurd van de SGJ. De ChristenUnie huurt vanaf 2004 389 m2 ad € 160, zijnde € 62.240 (geïndexeerd) op jaarbasis. De huurperiode loopt t/m 31 augustus 2011 en zal daarna voor een periode van 5 jaren worden verlengd.

Ingaande 1 augustus 2006 wordt een HP kopieermachine gehuurd gedurende 84 maanden van De Lage Landen. De huurprijs bedraagt € 1.755 (inclusief omzetbelasting) per maand.

In het boekjaar is gestart met de implementatie van een nieuw ledenadministratiepakket. Op balansdatum was deze implementatie nog niet voltooid. De totale waarde van de investering zal naar verwachting ruim € 77.000 bedragen. Hiervan is in 2007 al € 46.070 geactiveerd. Het restant wordt in 2008 geïnvesteerd.

Meeuwse/Ten Hoopen
Putten

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING PER 31 DECEMBER 2007

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	€	€
Personeelskosten		
Lonen en salarissen	656.655	582.840
Sociale lasten	90.433	82.974
Pensioenlasten	29.462	28.597
Vakantiegeld en -dagen	43.693	55.156
Ziekteverzuimverzekering/arbodienst	27.150	16.817
Loonbelasting werkgeversdeel	928	935
Reiskosten woon/werkverkeer	34.569	28.521
Studiekosten	7.780	1.926
Jubilea/geschenken	945	1.694
Wervingskosten	6.657	857
Inhuren diensten receptie	2.496	2.496
Kosten salarisadministratie	5.774	4.869
Onkostenvergoeding medewerkers	2.064	2.870
Reiskosten (niet woon-werk verkeer)	8.827	5.373
Overige personeelskosten	13.012	5.419
Vrijwilligers	-	-
	<u>930.445</u>	<u>821.344</u>
Ontvangen ziekengelden	15.599-	18.644-
Doorbelaste personeelskosten	<u>30.554-</u>	<u>25.552-</u>
	<u>884.292</u>	<u>777.148</u>
Huisvestingskosten		
Huur Puntenburgerlaan	62.240	62.240
Kantinekosten	6.347	5.730
Energiekosten	4.020	4.020
Verzekeringen	867	1.315
Onderhoud gebouw	4.440	5.604
Schoonmaakkosten	6.965	6.829
Overige huisvestingskosten	<u>4.423</u>	<u>8.420</u>
	<u>89.302</u>	<u>94.158</u>

Meeuwsen Ten Hoopen
Putten

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING PER 31 DECEMBER 2007

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	€	€
Bureaunkosten		
Telefoonkosten	14.950	13.655
Kantoorbenodigdheden	5.428	2.672
Fotokopieerkosten	22.670	20.372
Drukwerk	6.359	8.801
Porti	22.954	28.909
Kosten contributie-inning	13.635	20.963
Onderhoud inventaris	220	-
Bankkosten	7.591	8.847
Overige bureaunkosten	16.962	4.758
	<u>110.769</u>	<u>108.977</u>
Bestuurskosten		
Reis- en vergaderkosten	10.336	6.061
Conventvergaderingen	1.181	843
Kosten Uniecongres / Ledencongres	33.184	38.108
Selectiecommissies	992	4.556
Gouden en zilveren spelden	1.920	-
Overige bestuurskosten	7.865	5.684
	<u>55.478</u>	<u>55.252</u>
Promotie en publiciteit		
Informatie- en reclamemateriaal	8.929	8.693
Folders	3.555	3.962
Advertentiekosten	131	532
Standen en bijeenkomsten	18.552	9.897
	<u>31.167</u>	<u>23.084</u>
Handschrift		
Drukkosten	53.594	52.892
Porti	50.777	45.267
Opmaakkosten	16.721	19.519
Foto's	10.694	10.848
Overige kosten	6.621	5.848
	<u>138.407</u>	<u>134.374</u>
Uitgaven Oost Europa		
Kosten boekjaar, vallend onder subsidie vorig jaar	17.563	28.705
Kosten boekjaar, vallend onder subsidie boekjaar	126.041	80.409
	<u>143.604</u>	<u>109.114</u>

**Meeuwsen Ten Hoopen
Putten**

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING PER 31 DECEMBER 2007

	<u>2007</u> €	<u>2006</u> €
Afdracht PU en KV		
Dit betreft het deel van de contributie van betalende leden, dat centraal door de ChristenUnie is geïnd en aan de kiesvereniging wordt afgedragen. Het verzoek om bovenop de contributie een extra bedrag over te maken heeft geresulteerd in een totale gift aan alle kiesverenigingen van ruim € 26.000		
Afdrachten aan kiesverenigingen	165.333	171.211
Afdrachten aan provinciale unie's	69.818	63.653
Overbetaling op contributie	26.234	5.904
Betaling ledenwerfactie en overige bijdragen	<u>6.111</u>	<u>8.101</u>
	<u>267.496</u>	<u>248.869</u>
 Incidentele lasten		
Kosten PWC-accountants 2002	<u>-</u>	<u>5.467</u>
	<u>-</u>	<u>5.467</u>

Meeuwsen Ten Hoopen
Futten

**FINANCIËEL JAARRAPPORT 2007
MR. G. GROEN VAN PRINSTERERSTICHTING
AMERSFOORT**

Meeuwsen Ten Hoopen
Putten

Balans per 31 december 2007

ACTIVA	31-12-2007 €	31-12-2006 €	PASSIVA	31-12-2007 €	31-12-2006 €
VLOTTENDE ACTIVA			EIGEN VERMOGEN		
Voorraden	5.650	4.975	Algemene reserve	197.896	166.439
Vorderingen			Bestemde reserve (legaat)	15.000	2.756
Debiteuren	3.056	3.296	Stichtingskapitaal	45	45
Rijkssubsidie	41.548	34.812			
Rekening-courant ChristenUnie	-	20.058			
Overige vorderingen	6.369	4.027			
	50.973	62.193		212.941	169.240
			Overige schulden		
			Handelscrediteuren	20.173	3.913
			Belastingen	2.300	2.296
			Vakantiegeldreserve	14.659	9.936
			Pensioen premie	-	3.802
			Vooruitontvangen bedragen	16	194
			Overige schulden	2.594	10.411
				39.742	30.552
Liquide middelen					
	196.060	132.624			
	<u>252.683</u>	<u>199.792</u>		<u>252.683</u>	<u>199.792</u>

Meeuwsen Ten Hoopen
Puffen

Exploitatierekening 2007, Begroting 2007 en Exploitatierekening 2006

	Expl. 2007	Begr. 2007	Expl. 2006
	€	€	€
BATEN			
Giften en donaties	58.676	58.000	71.628
Legaat (ontvangen in 2007)	15.000	-	-
Rijkssubsidie	194.302	194.130	162.262
Nagekomen subsidie	-	-	1.185
Projectsubsidie NCDO	-	-	5.000
Bestemming legaat	2.756	-	7.710
Overige verkopen	1.666	1.000	3.074
Abonnementen	1.492	1.400	1.184
Bijdrage ChristenUnie	36.000	36.000	36.000
Bijdrage Bestuurders	23.833	21.000	21.091
Rentebaten	5.956	-	3.304
Overige opbengsten	3.008	2.000	1.588
	342.689	313.530	314.026
Totaal Generaal			
LASTEN			
Personeelskosten	137.631	140.500	98.820
Bestemming legaat	2.500	-	7.710
Ondersteuning bureau	60.134	60.170	48.675
Bureaukosten	7.081	17.300	18.093
Studieprojecten/scholing	1.070	1.000	-
Publicaties	25.092	21.000	21.169
Studieblad	31.760	31.000	28.108
Vertaalwerk ECPM	-	2.500	-
Congressen en studiedagen	22.805	8.000	3.034
Promotie	540	4.000	1.193
Accountant	2.630	-	2.380
Boeken en abonnementen	2.903	2.300	1.982
Overigen	-	-	101
Oninbare donaties	2.086	2.000	2.009
	296.232	289.770	233.274
Toevoeging reserves			
Reservefonds	31.457	23.760	80.752
Bestemde reserve	15.000	-	-
	31.457	23.760	80.752
	342.689	313.530	314.026

Meeuwsen Ten Hoopen
Putten

TOELICHTING ALGEMEEN

Vergelijkende cijfers voorgaand boekjaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING

Algemeen

Voorzover niet anders is vermeld zijn de activa, de voorzieningen en de schulden opgenomen tegen nominale waarde.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd op inkoopprijs.

Vorderingen

Handelsdebiteuren worden gewaardeerd op basis van nominale waarde minus een voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening wordt individueel bepaald. De vorderingen wegens contributie, abonnementen en donaties zijn gesteld op de te ontvangen gelden van leden, abonnees en donateurs, verminderd met een voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening is individueel bepaald.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Winsten worden verantwoord als ze zijn gerealiseerd, verliezen als ze voorzienbaar zijn. Opbrengsten wegens giften worden in aanmerking genomen in het jaar waarin ze ontvangen zijn.

Baten

De baten betreffen de over het boekjaar toegekende subsidie en gefactureerde contributie opbrengsten. Opbrengsten wegens giften worden in aanmerking genomen in het jaar waarin ze ontvangen zijn. Alle andere baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Meeuwsen Ten Hoopen
Putten

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2007

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	€	€
Vorraden		
Publicaties	10.023	8.918
Af: voorziening wegens incurant	<u>4.373-</u>	<u>3.943-</u>
	<u>5.650</u>	<u>4.975</u>
Debiteuren		
Saldo 31 december	3.221	3.461
Af: voorziening voor incurant	<u>165-</u>	<u>165-</u>
	<u>3.056</u>	<u>3.296</u>
Subsidie		
De nog te ontvangen subsidie over 2007 is als vordering opgenomen op de balans.		
Overige vorderingen		
Donaties	102	406
Abonnementen	311	317
Rente Telerekening	<u>5.956</u>	<u>3.304</u>
	<u>6.369</u>	<u>4.027</u>
Liquide middelen		
Kas	362	208
Rabobank rekening-courant	37.773	96.366
Rabobank telerekening	57.925	36.050
Rabobank termijndeposito	<u>100.000</u>	<u>-</u>
	<u>196.060</u>	<u>132.624</u>

Meeuwsen / Ten Hoopen
Ruiten

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2007

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	€	€
Algemene reserve		
Saldo per 1 januari	166.439	85.687
Resultaatverdeling	<u>31.457</u>	<u>80.752</u>
Saldo per 31 december	<u><u>197.896</u></u>	<u><u>166.439</u></u>
Bestemmingsreserves		
Dit betreft een legaat met bestemming wetenschappelijk werk. In 2004 is begonnen met de besteding van dit legaat. Hiervoor is een wetenschapper ingehuurd. Het restant is in 2007 besteed aan de subsidiëring van een boek en de organisatie van een congres.		
Saldo per 1 januari	2.756	10.466
Af: bestemming	<u>-2.756</u>	<u>-7.710</u>
Saldo per 31 december	<u><u>-</u></u>	<u><u>2.756</u></u>
In 2007 is een nieuw legaat ontvangen. Over de besteding wordt in 2008 een besluit genomen door het curatorium.		
Saldo per 1 januari	-	-
Bij: ontvangst legaat	<u>15.000</u>	<u>-</u>
Saldo per 31 december	<u><u>15.000</u></u>	<u><u>-</u></u>
Overige kortlopende schulden		
Accountantscontrole	2.499	2.380
Kosten Stephan Paas	-	3.084
Denkwijzer 5	-	4.947
Overige schulden	<u>95</u>	<u>-</u>
	<u><u>2.594</u></u>	<u><u>10.411</u></u>

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

De stichting neemt diensten af van de ChristenUnie, hiervoor is een overeenkomst gesloten. De stichting heeft zich verplicht tot het betalen van € 60.134 in 2007. Voor 2008 is een bedrag van € 61.375 begroot. In deze overeenkomst is mede begrepen de contributie-inning en de volledige financiële en ledenadministratie. Ook wordt een evenredig deel van de huur, huisvestings, en bureaurokosten doorbelast.

Meeuwse
Ten Hoopen
Platten

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING PER 31 DECEMBER 2007

	2007	2006
	€	€
Rijkssubsidie		
Ontvangen subsidie	152.754	127.450
Te ontvangen subsidie boekjaar	41.548	34.812
Nagekomen subsidie 2005	-	1.185
	<u>194.302</u>	<u>163.447</u>
Overige opbrengsten		
Congres Nieuwe solidariteit	-	1.588
Boeken Schutte vernietigd, deel ChristenUnie	3.008	-
	<u>3.008</u>	<u>1.588</u>
Personeelskosten		
Lonen en salarissen	79.758	67.051
Vakantiegeld/vakantiedagen	10.458	10.822
Sociale lasten	11.992	10.424
Pensioenlasten	3.346	3.562
Reiskosten woon/werkverkeer	5.184	3.926
Verhuiskostenvergoeding	3.081	-
Detachering directeur a.i.	19.974	-
Wervingskosten	549	233
Vrijwilligerskosten	1.214	869
Overige personeelskosten	2.075	1.933
	<u>137.631</u>	<u>98.820</u>
Ondersteuning bureau		
Doorbelaste kosten ChristenUnie	<u>60.134</u>	<u>48.675</u>

Meeuwsen Ten Hoopen
Putten

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING PER 31 DECEMBER 2007

	2007	2006
	€	€
Bureaunkosten		
Inning bijdragen	850	3.839
Kantoorbenodigdheden / drukwerk	1.977	1.720
Porti	191	2.405
Bankkosten	472	825
Vergaderkosten	197	-
Kosten Curatorium	2.725	5.690
Overige bureaunkosten	669	3.614
	<u>7.081</u>	<u>18.093</u>
Studieblad		
Opmaakkosten	8.702	8.074
Drukkosten	15.336	15.410
Overige kosten Denkwijzer	1.126	322
Portokosten Denkwijzer	6.596	4.302
	<u>31.760</u>	<u>28.108</u>
Congressen en studiedagen		
Voorjaarscongres	5.096	-
100 dagen van het WI	2.859	-
Abortus	278	-
Groen van Prinstererlezing	3.064	3.034
Duurzaamheid	10.976	-
Overigen	532	-
	<u>22.805</u>	<u>3.034</u>
Promotie		
Advertentiekosten	496	1.193
Overige kosten promotie	44	-
	<u>540</u>	<u>1.193</u>

Meeuwse Ten Hoopen
Putten

MEEUWSEN TEN HOOPEN
ACCOUNTANTS B.V.

Postbus 10
3880 AA Putten
Midden Engweg 27
Tel.: (0341) 357 044
Fax: (0341) 360 294
Internet: www.mth.nl
E-mail: putten@rmth.nl
KvK nr.: 39095983

Aan het bestuur van de
Mr. G. Groen van Prinstererstichting
Postbus 439
3800 AK AMERSFOORT

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben het in dit rapport opgenomen financiële verslag over 2007 van de Mr. G. Groen van Prinstererstichting te Amersfoort gecontroleerd.

Onze controle is verricht overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle - opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële verantwoording geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de verantwoording.

Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Wij zijn van oordeel dat het financiële verslag een getrouw beeld geeft van de met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende uitgaven en ontvangsten, alsmede van de voor de subsidievaststelling relevante ledenaantallen.

Tevens zijn wij van mening dat de in de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Putten, 15 mei 2008

Meeuwsen Ten Hoopen Accountants B.V.

F.W. Kaai

Accountant-Administratieconsulent

MEEUWSEN TEN HOOPEN
ACCOUNTANTS B.V.

Postbus 10
3880 AA Putten
Midden Engweg 27
Tel.: (0341) 357 044
Fax: (0341) 360 294
Internet: www.mth.nl
E-mail: putten@mth.nl
KvK nr.: 39095983

Aan het bestuur van de
Mr. G. Groen van Prinstererstichting
Postbus 439
3800 AK AMERSFOORT

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben het in dit rapport opgenomen financiële verslag over 2007 van de Mr. G. Groen van Prinstererstichting te Amersfoort gecontroleerd.

Onze controle is verricht overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle - opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële verantwoording geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de verantwoording.

Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Wij zijn van oordeel dat het financiële verslag een getrouw beeld geeft van de met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende uitgaven en ontvangsten, alsmede van de voor de subsidievaststelling relevante ledenaantallen.

Tevens zijn wij van mening dat de in de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Putten, 15 mei 2008

Meeuwsen Ten Hoopen Accountants B.V.

F.W. Kaai

Accountant-Administratieconsulent

MEEUWSEN TEN HOOPEN
ACCOUNTANTS B.V.

Postbus 10
3880 AA Putten
Midden Engweg 27
Tel.: (0341) 357 044
Fax: (0341) 360 294
Internet: www.mth.nl
E-mail: putten@mth.nl
KvK nr.: 39095983

Aan het bestuur van de
Mr. G. Groen van Prinstererstichting
Postbus 439
3800 AK AMERSFOORT

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben het in dit rapport opgenomen financiële verslag over 2007 van de Mr. G. Groen van Prinstererstichting te Amersfoort gecontroleerd.

Onze controle is verricht overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle - opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële verantwoording geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de verantwoording.

Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Wij zijn van oordeel dat het financiële verslag een getrouw beeld geeft van de met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende uitgaven en ontvangsten, alsmede van de voor de subsidievaststelling relevante ledenaantallen.

Tevens zijn wij van mening dat de in de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Putten, 15 mei 2008

Meeuwsen Ten Hoopen Accountants B.V.

F.W. Kaai

Accountant-Administratieconsulent

MEEUWSEN TEN HOOPEN
ACCOUNTANTS B.V.

Postbus 10
3880 AA Putten
Midden Engweg 27
Tel.: (0341) 357 044
Fax: (0341) 360 294
Internet: www.mth.nl
E-mail: putten@mth.nl
KvK nr.: 39095983

Aan het bestuur van de
Mr. G. Groen van Prinstererstichting
Postbus 439
3800 AK AMERSFOORT

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben het in dit rapport opgenomen financiële verslag over 2007 van de Mr. G. Groen van Prinstererstichting te Amersfoort gecontroleerd.

Onze controle is verricht overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle - opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële verantwoording geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de verantwoording.

Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Wij zijn van oordeel dat het financiële verslag een getrouw beeld geeft van de met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende uitgaven en ontvangsten, alsmede van de voor de subsidievaststelling relevante ledenaantallen.

Tevens zijn wij van mening dat de in de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Putten, 15 mei 2008

Meeuwsen Ten Hoopen Accountants B.V.

P.W. Kasi

Accountant-Administratieconsulent

MEEUWSEN TEN HOOPEN
ACCOUNTANTS B.V.

Postbus 10
3880 AA Putten
Midden Engweg 27
Tel.: (0341) 357 044
Fax: (0341) 360 294
Internet: www.mth.nl
E-mail: putten@mth.nl
KvK nr.: 39095983

Aan het bestuur van de
Mr. G. Groen van Prinstererstichting
Postbus 439
3800 AK AMERSFOORT

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben het in dit rapport opgenomen financiële verslag over 2007 van de Mr. G. Groen van Prinstererstichting te Amersfoort gecontroleerd.

Onze controle is verricht overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle - opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële verantwoording geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de verantwoording.

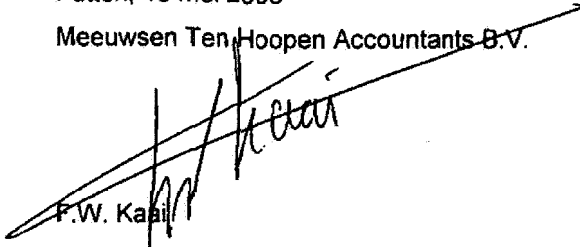
Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Wij zijn van oordeel dat het financiële verslag een getrouw beeld geeft van de met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende uitgaven en ontvangsten, alsmede van de voor de subsidievaststelling relevante ledenaantallen.

Tevens zijn wij van mening dat de in de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Putten, 15 mei 2008

Meeuwsen Ten Hoopen Accountants B.V.

F.W. Kaai

Accountant-Administratieconsulent

**FINANCIËEL JAARRAPPORT 2007
PERSPECTIEF, CHRISTENUNIE JONGEREN
AMERSFOORT**

Meeuwsen Ten Hoopen
Putten

ALGEMEEN

Als basis voor de subsidieafrekening tellen alle leden die op peildatum 1 januari 2007 tussen 14 en 27 jaren oud waren, die op de peildatum stonden ingeschreven als lid en die de contributie hebben betaald. Het totaal aantal leden dat aan de criteria voldeed was op 20 mei 2008: 1.590

Gedurende het jaar is voor 2.291 ingeschreven leden contributie berekend en gefactureerd. Van deze leden hebben tot en met 20 mei 2008 2.059 leden betaald, 2 leden hebben deels betaald en 220 leden niet. Van 13 leden is de contributie gecrediteerd.

Meeuwsen Ten Hoopen
Putten

Perspectief, ChristenUnie jongeren
Financieel jaerverslag 2007

Exploitatierkening 2007, Begroting 2007 en Exploitatierkening 2006

	Expl.2007	Begr.2007	Expl.2006		Expl.2007	Begr.2007	Expl.2006
	€	€	€		€	€	€
BATEN							
Rijkssubsidie	88.179	107.850	98.905				
Contributies	41.112	37.500	39.461				
Af: ChristenUnie-deel combileden	11.310-	10.000-	10.100-				
Nagekomen contributies	230	-	350				
Giften en donaties	3.959	2.500	5.462				
Bijdragen activiteiten	8.608	4.000	3.560				
Steun van ChristenUnie	-	-	13.555				
Overige inkomsten	110	500	44				
Rente	1.796	-	-				
Verkoop Lustrumbundel	-	-	53				
Advertentie-opbrengsten	-	2.500	-				
subtotaal baten	132.684	144.850	151.290				
<u>Ontnr.reserve</u>							
Alg. Reserve	-	-	-				
Totaal Generaal	132.684	144.850	151.290				
LASTEN							
Personeelskosten	5.292	14.800	2.824				
Doorbelaaste bureaukosten	28.193	28.800	28.682				
Bestuurskosten	6.930	2.700	1.717				
Propaganda	18.523	13.070	30.917				
Periodieken	14.630	25.500	19.928				
Politieke verdieping	468	2.200	697				
Activiteiten	7.822	2.100	2.004				
Kosten intern	8.082	6.350	2.477				
Algemene kosten	10.157	6.650	6.379				
Oninbare contributies etc.	3.867	4.900	3.074				
Afschrijvingen	420	500	27				
Automatisering	-	-	2.141				
Congressen	9.340	10.000	7.300				
Rente lening ChristenUnie	160	658	780				
subtotaal lasten	113.884	118.228	108.947				
<u>Toev.reserve</u>							
Alg. reserve	18.800	26.622	42.343				
Totaal Generaal	132.684	144.850	151.290				

Meeuwsen Ten Hoopen
Putten

Behoort bij accountantsverklaring afgegeven d.d. 21 mei 2008 door Meeuwsen Ten Hoopen Accountants B.V.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Vergelijkende cijfers voorgaand boekjaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING

Algemeen

Voorzover niet anders is vermeld zijn de activa, de voorzieningen en de schulden opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen.

De afschrijvingen worden op lineaire basis berekend aan de hand van de geschatte economische levensduur van de activa.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd op inkoopprijs, voor incurante voorraden is een bedrag gecorrigeerd op de voorraden.

Vorderingen

De vorderingen wegens contributies zijn gesteld op de te ontvangen gelden door leden, verminderd met een voorziening voor oninbaarheid. De voorziening is bepaald op basis van het deel van de contributies die tot en met 3 maart 2008 nog niet zijn ontvangen.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Winsten worden verantwoord als ze zijn gerealiseerd, verliezen als ze voorzienbaar zijn.

Baten

De baten betreffen de over het boekjaar toegekende subsidie en gefactureerde contributie opbrengsten. Opbrengsten wegens giften worden in aanmerking genomen in het jaar waarin ze ontvangen zijn. Alle andere baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Meeuwse
Ten Hoopen
Putten

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2007

	2007	2006
	€	€
Materiële vaste activa		
<u>Inventaris</u>		
Boekwaarde per 1 januari	1.730	-
Investerings	500	1.757
Afschrijvingen	-420	-27
Boekwaarde per 31 december	<u>1.810</u>	<u>1.730</u>
Voorraden		
Flyers/folders	320	-
Promotiemateriaal	520	2.574
Drukwerk	2.229	2.663
	<u>3.069</u>	<u>5.237</u>
Algemene reserve		
Saldo per 1 januari	13.423	-28.920
Mutatie saldo door resultaatverdeling	18.800	42.343
Saldo per 31 december	<u>32.223</u>	<u>13.423</u>
Langlopende schulden		
Lening ChristenUnie		
Saldo per 1 januari	26.321	46.876
Kwijtschelding	-	-11.555
Aflossing/bijboeking	-26.321	-9.000
Saldo per 31 december	<u>-</u>	<u>26.321</u>
De lening van de ChristenUnie bestaat uit een rentevrij deel (per 1 januari 2006 € 11.555) dat in 2006 is kwijtgescholden en een rentedragend deel (per 31 december 2006 € 26.321) waarover 2,5% rente is berekend. De maandelijkse aflossing is bepaald op € 750 en zoveel meer als mogelijk is. De lening is per 20 april 2007 volledig afgelost.		
Kortlopende schulden		
Nog te betalen bedragen		
Accountantskosten	2.142	1.964
Bankkosten	53	53
Overigen	229	228
	<u>2.424</u>	<u>2.245</u>

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

De vereniging heeft een overeenkomst met de ChristenUnie gesloten, waarin de dienstverlening die Perspectief van de ChristenUnie afneemt is geregeld. De kosten hiervan bedroegen in 2007 € 28.193. Voor 2008 is een bedrag van € 29.297 begroot. In deze overeenkomst is mede begrepen de contributie-inning en de volledige financiële en ledenadministratie.

Meeuwsen Ten Hoopen
Putten

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING 2007

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	€	€
Personeelskosten		
Doorbelaste personeelskosten	307	2.824
Lonen en salarissen	4.259	-
Sociale lasten	548	-
Overige personeelskosten	<u>178</u>	<u>-</u>
	<u>5.292</u>	<u>2.824</u>
Bureau- en huisvestingskosten		
Aandeel kosten partijbureau	<u>28.193</u>	<u>28.682</u>
Bestuurskosten		
Bestuurskosten	6.547	1.717
Algemene ledenvergadering	<u>383</u>	<u>-</u>
	<u>6.930</u>	<u>1.717</u>
Propaganda		
Promotiewerk	6.498	8.310
Communicatie	3.725	8.084
Welkomstkado	3.629	994
Participatie externe organisaties	450	500
Akties	3.852	663
Verkiezingscampagne	-	11.663
Diversen	<u>369</u>	<u>703</u>
	<u>18.523</u>	<u>30.917</u>
Periodieken		
Drukkosten en redactie	<u>14.630</u>	<u>19.928</u>
Algemene kosten		
Accountantskosten	2.273	1.964
Kantoormaterialen	2.439	-
Contributie-inning (incl. bankkosten)	1.703	1.579
Verbruiksmateriaal	-	307
Overige kosten	<u>3.742</u>	<u>2.529</u>
	<u>10.157</u>	<u>6.379</u>

Meeuwsen Ten Hoopen
Putten

MEEUWSEN TEN HOOPEN
ACCOUNTANTS B.V.

Postbus 10
3880 AA Putten
Midden Engweg 27
Tel.: (0341) 357 044
Fax: (0341) 360 294
Internet: www.mth.nl
E-mail: putten@mth.nl
KvK nr.: 39095983

Aan het bestuur van
Perspectief, ChristenUnie Jongeren
Postbus 439
3800 AK AMERSFOORT

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben het in dit rapport opgenomen financiële verslag over 2007 van Perspectief, ChristenUnie Jongeren te Amersfoort gecontroleerd.

Onze controle is verricht overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle - opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële verantwoording geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de verantwoording.

Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Wij zijn van oordeel dat het financiële verslag een getrouw beeld geeft van de met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende uitgaven en ontvangsten, alsmede van de voor de subsidievaststelling relevante ledenaantallen.

Tevens zijn wij van mening dat de in de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Putten, 21 mei 2008

Meeuwsen Ten Hoopen Accountants B.V.

F.W. Kaai

Accountant-Administratieconsulent

MEEUWSEN TEN HOOPEN
ACCOUNTANTS B.V.

Postbus 10
3880 AA Putten
Midden Engweg 27
Tel.: (0341) 357 044
Fax: (0341) 360 294
Internet: www.mth.nl
E-mail: putten@mth.nl
KvK nr.: 39095983

Aan het bestuur van
Perspectief, ChristenUnie Jongeren
Postbus 439
3800 AK AMERSFOORT

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben het in dit rapport opgenomen financiële verslag over 2007 van Perspectief, ChristenUnie Jongeren te Amersfoort gecontroleerd.

Onze controle is verricht overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle - opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële verantwoording geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de verantwoording.

Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Wij zijn van oordeel dat het financiële verslag een getrouw beeld geeft van de met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende uitgaven en ontvangsten, alsmede van de voor de subsidievaststelling relevante ledenaantallen.

Tevens zijn wij van mening dat de in de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Putten, 21 mei 2008

Meeuwsen Ten Hoopen Accountants B.V.

F.W. Kaa

Accountant-Administratieconsulent

Activiteitenverslag ChristenUnie 2007
bedragen in Euro

Subsidie categorie A: politieke vormings- en scholingsactiviteiten

Nr.	activiteit	directe uitgaven	indirecte uitgaven	totaal
1	ChristenUnie Kaderschool Betreft training voor op- en uitbouw van plaatselijke kiesverenigingen.	materialen 9.507 ontwikkelkosten 21.237	personeel 70.694 bureaunkosten 6.701 huisvesting 5.709 afschrijvingen 3.897	<u>117.744</u>
2	Politieke beleidsontwikkeling Stimulering intermediaire functie van provinciale unies.	materialen 1.205	personeel 7.855 bureaunkosten 745 huisvesting 634 afschrijvingen 433	<u>10.872</u>
subtotaal A: MATERIAALKOSTEN + ONTWIKKELKOSTEN				31.949
personele kosten politieke vorming en scholing				78.548
bureaunkosten politieke vorming en scholing				7.445
huisvestingskosten politieke vorming en scholing				6.343
afschrijvingskosten politieke vorming en scholing				4.331
subtotaal A: PERSONEELS- EN INDIRECTE KOSTEN				96.667
Totaal A: politieke vorming en scholing ChristenUnie				€ 128.616

Meeuwsen Ten Hoopen
Putten

Activiteitenverslag ChristenUnie 2007
bedragen in Euro

Subsidiecategorie B: informatievoorziening

Nr.	activiteit	directe uitgaven	indirecte uitgaven	Totaal
3	Partijblad Handschrift 7 nummers	drukkosten portokosten opmaakkosten aankoop foto's diversen	29.227 57.113 16.721 10.634 7.012	72.537 6.875 5.858 3.999
	af:	opbrengsten	-25.642	<u>184.334</u>
4	Permanente Campagne <i>Investeren in actualiseren van politieke boodschap, betrekken van leden.</i>	akties en materiaal advertenties doelgroepen	14.071 131 36.064	36.269 3.438 2.929 2.000
				<u>94.901</u>
5	Informatie via internet naar leden en kiesvereniging <i>www.christenunie.nl</i> <i>www.bestuurders.christenunie.nl</i> <i>www.tweedekamer.christenunie.nl</i> <i>www.eurofractie.christenunie.nl</i>	website hosting en beheer licenties serverbeheer	12.880 7.444 7.378	45.336 4.297 3.661 2.499
				<u>83.495</u>
6	Congreskosten <i>Leden/Uniecongres 2 maal per jaar.</i>	huur zalen, aankleding etc.	33.184	27.201 2.578 2.197 1.500
				<u>66.660</u>
	subtotaal B: MATERIAALKOSTEN + DIRECTE KOSTEN			206.217
	personele kosten informatievoorziening aan leden			181.343
	bureaunkosten informatievoorziening aan leden			17.188
	huishoudingskosten informatievoorziening aan leden			14.644
	afschrijvingskosten informatievoorziening aan leden			9.998
	subtotaal B: PERSONEELS- EN INDIRECTE KOSTEN			223.173
	Totaal B: informatievoorziening aan leden Christenunie			€ 429.390

Meeuwse
Pytten

Activiteitenverslag ChristenUnie 2007
bedragen in Euro

Subsidie categorie C/D: onderhouden van contacten met buitenlandse zusterpartijen, ondersteunen van vormings- en scholingsactiviteiten van kader van buitenlandse zusterpartijen

directe kosten onderhouden contacten met buitenlandse zusterpartijen etc	8.479
personele kosten onderhouden van contacten met buitenlandse zusterpartijen etc.	18.176
bureaunkosten onderhouden van contacten met buitenlandse zusterpartijen etc.	1.468
huisvestingskosten onderhouden van contacten met buitenlandse zusterpartijen etc.	1.723
afschrijvingskosten onderhouden van contacten met buitenlandse zusterpartijen etc.	1.002
subtotaal C/D: MATERIAALKOSTEN, PERSONEELS- EN INDIRECTE KOSTEN	30.847

Totaal C/D: onderhouden van contacten met buitenlandse zusterpartijen etc.

€ 30.847

Subsidie categorie E: politiek-wetenschappelijke activiteiten
zie activiteitenverslag en financieel verslag Mr. G. Groen van Prinssterstichting

285.130

Totaal E: politiek-wetenschappelijke activiteiten ChristenUnie

€ 285.130

Subsidie categorie F: activiteiten ter bevordering van de politieke participatie van jongeren
zie activiteitenverslag en financieel verslag Perspectief

121.978

Totaal F: activiteiten bevordering politieke participatie jongeren ChristenUnie

€ 121.978

Meeuwsen Ten Hoopen
Purten

Subsidielcategorie G: ledenwerving

Nr.	activiteit	directe uitgaven	indirecte uitgaven	totaal
7	Ledenwerving	kosten ledenwerving 35.289	personeel 34.001 bureaunkosten 2.746 huisvesting 3.223 afschrijvingen 1.875	<u>77.133</u>
subtotaal G: MATERIAALKOSTEN				35.289
personele kosten ledenwerving				34.001
bureaunkosten ledenwerving				2.746
huisvestingskosten ledenwerving				3.223
afschrijvingskosten ledenwerving				1.875
subtotaal G: PERSONEELS- EN INDIRECTE KOSTEN				41.844
Totaal G: ledenwerving				€ <u>77.133</u>

Meeuwsen Ten Hoopen
Putten

Activiteitenverslag ChristenUnie 2007
bedragen in Euro

Subsidiecategorie H: het betrekken van niet leden bij activiteiten bij de politieke partij

Nr.	activiteit	directe uitgaven	indirecte uitgaven	totaal
8	Promotiekosten	kosten stands en evenementen promotiemateriaal folders	personeel bureaunkosten huisvesting afschrijvingen	24.411 1.971 2.314 1.346 <u>60.928</u>
9	Informatie via internet naar niet leden www.christenunie.nl www.bestuurders.christenunie.nl www.tweedekamer.christenunie.nl www.eurofractie.christenunie.nl	website hosting en beheer licenties serverbeheer	personeel bureaunkosten huisvesting afschrijvingen	24.411 1.971 2.314 1.346 <u>57.743</u>
10	Radio en TV uitzendingen	budget radio / TV	personeel bureaunkosten huisvesting afschrijvingen	12.205 986 1.157 673 <u>42.600</u>
subtotaal H: MATERIAALKOSTEN				86.167
personele kosten het betrekken van niet leden bij activiteiten bij de politieke partij				61.027
bureaunkosten het betrekken van niet leden bij activiteiten bij de politieke partij				4.928
huisvestingskosten het betrekken van niet leden bij activiteiten bij de politieke partij				5.784
afschrijvingskosten het betrekken van niet leden bij activiteiten bij de politieke partij				3.365
subtotaal H: PERSONEELS- EN INDIRECTE KOSTEN				75.104
Totaal H: het betrekken van niet leden bij activiteiten bij de politieke partij				€ 161.270

Meeuwsen Ten Hoopen
Pluften

Subsidiecategorie I: werving, selectie en begeleiding van politieke ambtsdragers

Nr.	activiteit	directe uitgaven	indirecte uitgaven	totaal
11	Opbouwwerk/Advies <i>Bijv. advisering raads- en statenleden, ontwikkelen virtuele districten, etc.</i>	materiaal/e.a. 1.044	personeel 34.653 bureaunkosten 2.798 huisvesting 3.284 afschrijvingen 1.910	<u>43.690</u>
12	ChristenUnie Kaderschool <i>Diverse trainingen en activiteiten gericht op ambtsdragers</i>	cursussen 9.507 ontwikkelkosten 21.237	personeel 84.899 bureaunkosten 6.856 huisvesting 8.047 afschrijvingen 4.681	<u>135.227</u>
13	Selectie ambtsdragers en advisering kiesverenigingen	kantoorkosten 992	personeel 17.326 bureaunkosten 1.399 huisvesting 1.842 afschrijvingen 955	<u>22.315</u>
14	Kosten Handleiding <i>blad voor raadsleden, plaatselijke bestuurders. (wordt digitaal verzonden)</i>	drukwerk/porti 0	personeel 1.733 bureaunkosten 140 huisvesting 164 afschrijvingen 96	<u>2.132</u>
15	Meningvorming en ondersteuning ambtsdragers <i>organisatie bestuurderscongres, meningsvorming, advisering, studie etc.</i>	congreskosten 40.019 deelnemersbijdragen -13.933	personeel 34.653 bureaunkosten 2.798 huisvesting 3.284 afschrijvingen 1.910	<u>68.732</u>
subtotaal I: MATERIAALKOSTEN				58.866
personele kosten werving, selectie en begeleiding van politieke ambtsdragers				173.264
bureaunkosten werving, selectie en begeleiding van politieke ambtsdragers				13.992
huisvestingskosten werving, selectie en begeleiding van politieke ambtsdragers				16.422
afschrijvingskosten werving, selectie en begeleiding van politieke ambtsdragers				9.552
subtotaal I: PERSONEELS- EN INDIRECTE KOSTEN				213.231
Totaal I: werving, selectie en begeleiding van politieke ambtsdragers				€ 272.097

Meeuwse
Ten Hoopen
Pijten

Activiteitenverslag ChristenUnie 2007
bedragen in Euro

Subsidiecategorie J: activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes

Nr. activiteit	directe uitgaven	indirecte uitgaven	totaal
16 Verkiezingen 2007	94.192		
Overhead, campagnevoering, verzending materialen etc.	Provinciale Staten 2007	personeel	79.945
		bureaukosten	6.456
		huisvesting	7.577
		afschrijvingen	4.407
			<u>192.577</u>

subtotaal J: MATERIAALKOSTEN

personele kosten activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes
bureaukosten activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes
huisvestingskosten activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes
afschrijvingskosten activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes

subtotaal J: PERSONEELS- EN INDIRECTE KOSTEN

Totaal J: activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes

€ 192.577

Samenvattend:

Totaal A: politieke vorming en scholing ChristenUnie
Totaal B: informatievoorziening aan leden Christenunie
Totaal C/D: onderhouden van contacten met buitenlandse zusterpartijen etc.
Totaal E: politiek-wetenschappelijke activiteiten ChristenUnie
Totaal F: activiteiten bevordering politieke participatie jongeren ChristenUnie
Totaal G: ledenwerving
Totaal H: het betrekken van niet leden bij activiteiten bij de politieke partij
Totaal I: werving, selectie en begeleiding van politieke ambtsdragers
Totaal J: activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes

€ 128.616
€ 429.390
€ 30.847
€ 285.130
€ 121.978
€ 77.133
€ 161.270
€ 272.097
€ 192.577

Totaal generaal

€ 1.699.038

Meeuwsen Ten Hoopen
Pijpen

Activiteitenoverzicht Wetenschappelijk Instituut ChristenUnie 2007

	Omschrijving	Kosten			Kenmerk
		Direct	Personeel	Indirect	
Publicaties					
Denkwijzer	Studieblad van het WI	24.090	34.023	18.973	77.086 publicaties
Korte commentaren en boeken	Publicaties rond een politiek thema	24.819	28.134	15.669	68.642 publicaties
Nieuwsbrief	Digitale nieuwsbrief	-	1.309	730	2.038 publicaties
Congressen/Lezingen					
Groen van Prinstererlezing	Uitdragen politieke boodschap	3.064	6.543	3.649	13.256 politieke bewustwording
Congres	Meningsvorming/beleidsontwikkeling	4.918	13.086	7.297	25.301 politieke bewustwording
Congres en boek	Vrede Stichten, boek politieke meditaties	5.584	-	-	5.584 politieke bewustwording
Discussiebijeenkomsten	100 dagen-project n.a.v. regeringsdeelname	2.859	9.814	5.473	18.146 politieke bewustwording
Kennisnetwerken					
Studieprojecten	Bijeenkomsten van deskundigen rond een thema	1.634	5.234	2.919	9.787 deskundighedsontwikkeling
Studieprojecten	Duurzaamheid	10.976	13.086	7.297	31.359 deskundighedsontwikkeling
Diversen					
Promotie	www.wi.christenunie.nl en advertenties etc.	540	9.814	5.473	15.827 politieke verdieping
Bibliotheek	archivering naslagwerken/tijdschriften/boeken	2.816	9.814	5.473	18.103 politieke verdieping
Totalen		81.300	130.857	72.973	285.130

Personeel	130.857
Totaal personeel:	130.857
Ondersteuning bureau	60.134
Accountantskosten	2.380
Bureaukosten	10.459
	72.973

Meeuwsen Ten Hoopen
Pruiten

Activiteitenoverzicht Perspectief, ChristenUnie-jongeren 2007

Omschrijving	Directe kst	Indirecte kst	Totale kosten
Bestuur & Interne Organisatie	58.074	9.284	67.358
Bestuurskosten	383	61	444
Bestuurskosten	5.023	803	5.826
Bureaustkosten	28.916	4.623	33.538
Huisvestingskosten	19.277	3.082	22.359
Personeelskosten	4.475	715	5.190
Internationaal en training	3.121	499	3.620
Summerschool	2.315	370	2.685
Overigen	806	129	935
Politiek	10.818	1.729	12.547
Congressen	9.340	1.493	10.833
Onkostenvergoedingen	468	75	543
Scripta's	-	-	-
Debattraining	365	58	423
Werkbezoeken	645	103	748
Maatschappelijke bewustmaking	18.523	2.961	21.484
Promotiewerk	6.498	1.039	7.537
Communicatie	3.725	595	4.320
Welkomscadeau	3.629	580	4.209
Diversen	369	59	428
Participatie externe organisaties	450	72	522
Acties	3.852	616	4.468
Intern & internet	-	-	-
Intern	-	-	-
Ondersteuning afdelingen (nieuw beleid)	-	-	-
Internetkosten	-	-	-
Interne communicatie	14.630	2.339	16.969
Perspex	14.630	2.339	16.969
	105.166	16.812	121.978

Indirecte kosten
Afschrijvingen 420
Rente lening ChristenUnie 160
Diverse kosten intern 16.232
16.812

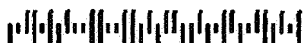
Meeuwse Ten Hoopen
Purten

MEEUWSEN TEN HOOPEN
ACCOUNTANTS B.V.

Postbus 10
3880 AA Putten
Midden Engweg 27
Tel.: (0341) 357 044
Fax: (0341) 360 294
Internet: www.mth.nl
E-mail: putten@mth.nl
KvK: 39095983

ChristenUnie
t.a.v. de heer H. van der Veen
Postbus 439
3800 AK AMERSFOORT

Behandeld door: H.J. Pannekoek
E-mail: h.pannekoek@mth.nl
Kenmerk: 32025 - 1007281
Betreft: Aantal subsidiabele leden ChristenUnie
Datum: 10 juni 2008

Geachte heer Van der Veen,

In aanvulling op de door ons afgegeven accountantsverklaring m.b.t. het financieel jaarrapport 2007 van de ChristenUnie verklaren wij hierbij nog het volgende.

Ledenaantal ChristenUnie

Als basis voor de subsidieafrekening tellen alle leden:

- die op de peildatum 1 januari 2007 stonden ingeschreven als lid
- en die minimaal € 12,- hebben bijgedragen.

Het **totaal aantal leden** dat aan de criteria voldeed was **25.804**.

Hoogachtend,

Meeuwsen Ten Hoopen Accountants B.V.

F.W. Kaai

Accountant-Administratieconsulent

MEEUWSEN TEN HOOPEN
ACCOUNTANTS B.V.

Postbus 10
3880 AA Putten
Midden Engweg 27
Tel.: (0341) 357 044
Fax: (0341) 360 294
Internet: www.mth.nl
E-mail: putten@mth.nl
KvK: 39095983

ChristenUnie
t.a.v. de heer H. van der Veen
Postbus 439
3800 AK AMERSFOORT

Behandeld door: H.J. Pannekoek
E-mail: h.pannekoek@mth.nl
Kenmerk: 32024 - 1007288
Betreft: Aantal subsidiabele leden Jongerenorganisatie Perspectief
Datum: 10 juni 2008

Geachte heer Van der Veen,

In aanvulling op de door ons afgegeven accountantsverklaring m.b.t. het financieel jaarrapport 2007 van Perspectief, ChristenUnie Jongeren, delen wij nog het volgende mee.

Ledenaantal jongerenorganisatie

Als basis voor de subsidieafrekening tellen alle leden:

- die op peildatum 1 januari 2007 tussen 14 en 27 jaren oud waren
- die op de peildatum stonden ingeschreven als lid
- en die minimaal € 5,= contributie hebben betaald.

Het totaal aantal leden dat aan de criteria voldeed was 1.590.

Bij de berekening van het subsidie - voorschot was uitgegaan van 1.700 leden.

Hoogachtend,

Meeuwsen Ten Hoopen Accountants B.V.

F.W. Kaai

Accountant-Administratieconsulent

Congresbundel A Voorjaarscongres 2008

Congresstukken - 19^e Uniecongres

14 juni 2008

Nieuwe Buitensociëteit te Zwolle

Inhoudsopgave

Uitnodiging	4
Programma	6
Toelichting programma	7
Belangrijke data voor Unie- en Ledencongres	8
Agendapunt 3 Verslag 18 ^e Uniecongres 17 november 2007	9
Agendapunt 4 Voorstel Gedragscode voor ChristenUnie-politici	19
Agendapunt 5 Voordracht bestuurskandidaten	20
Agendapunt 7 Stand van zaken voorbereiding Europese Verkiezingen 2009	21
Agendapunt 8.1 Schriftelijk jaarverslag 2007	22
Agendapunt 8.2 Financieel jaarverslag 2007	32
Routebeschrijving	36

Uitnodiging

Amersfoort, 29 april 2008

Betreft: Uitnodiging 19^e Uniecongres en 6^e Ledencongres

Geachte heer/ mevrouw,

Hierbij nodig ik u van harte uit voor het voorjaarscongres van de partij dat, zo de Here wil, op zaterdag 14 juni a.s. gehouden zal worden. Deze congresdag bestaat uit het 19^e Uniecongres en het 6e Ledencongres van de partij. Het congres start om 9.30 uur en zal naar verwachting rond 16.00 uur afgelopen zijn. Het congres zal worden gehouden in de Nieuwe Buitensociëteit in Zwolle.

Programma

De agenda treft u als bijlage bij deze uitnodiging aan. U zult zien dat de agenda één 'geïntegreerde' agenda is, van zowel het Unie- als het Ledencongres. Hier heeft het Landelijk Bestuur bewust voor gekozen, omdat bezoekers van de congresdagen niet zo zeer het ene dan wel het andere congres bezoeken, maar de dag als één geheel zien. Daar wil het bestuur aan tegemoet komen, door de bezoeker (die weliswaar in verschillende hoedanigheden naar het congres komt) centraal te stellen. Wel is het zo dat het ochtendprogramma de Uniecongres-onderdelen bevat. Dit betekent ook dat alleen stemgerechtigde afgevaardigden dan spreek- en stemrecht hebben.

De congresstukken kunt u downloaden van onze website (www.christenunie.nl/congres). In de aanloop naar 14 juni kunnen van tijd tot tijd nieuwe stukken worden bijgevoegd. Een papieren congresbundel kunt u eventueel ook opvragen via het partijbureau (per email: bureau@christenunie.nl of telefonisch: 033 - 422 69 69). Onze medewerkers zijn u graag van dienst.

Aanmelding

U wordt vriendelijk verzocht om u voor de congresdag aan te melden door middel van het invullen van een persoonlijk aanmeldingsformulier. Dit formulier staan op onze website, onder www.christenunie.nl/congres. Beschikt u niet over internet, dan kunt u bellen naar het partijbureau, tel. 033 - 422 69 69. Aanmeldingen ontvangen wij in verband met de deelname aan de (gratis) lunch, graag zo spoedig mogelijk en uiterlijk 10 juni 2008.

Voor meer informatie over de organisatie van dit Uniecongres, kunt u contact opnemen met het Partijbureau. Wij hopen u op 14 juni aanstaande in Zwolle te mogen ontmoeten.

Met vriendelijke groet,
namens het Landelijk Bestuur,

A. Poutsma-Jansen, secretaris

Deze algemene uitnodiging is (elektronisch) verzonden aan:

- De fracties van Eerste Kamer, Tweede Kamer en de delegatie in het Europees Parlement
- De leden van het Unieconvent
- De secretarissen van de Provinciale Unies
- Raadsleden, statenleden, burgemeesters en wethouders
- Het curatorium van het Wetenschappelijk Instituut
- Provinciale opbouwwerkers
- Oud-Kamerleden RPF, GPV en ChristenUnie
- Oud-voorzitters RPF, GPV en ChristenUnie
- De leden van het Landelijk Bestuur, van Perspectief en van het bestuur van de Bestuurdersvereniging
- Medewerkers fracties en partijbureau
- Oud-bestuursleden ChristenUnie
- Leden werkgroep Inclusief
- Leden werkgroep 50+
- Leden *Permanente Campagne*

en wordt op aanvraag toegestuurd aan belangstellenden.

De secretarissen van de kiesverenigingen, Perspectief en de Bestuurdersvereniging hebben een schriftelijke uitnodiging ontvangen.

Programma

08.45-09.25 uur ontvangst met koffie en inschrijving voor Uniecongres-afgevaardigden

09.30 uur Start congres (plenair grote zaal, Uniecongres-gedeelte)

1. *Opening congres*
2. Mededelingen
3. Verslag 18^e Uniecongres 17 november 2007
4. Voorstel Gedragscode voor ChristenUnie-politici
5. Voordracht bestuurskandidaten
6. Afscheid vice-voorzitter Landelijk Bestuur, Bert Groen
7. Stand van zaken voorbereiding Europese Verkiezingen 2009
8. Jaarverslag Landelijk Bestuur 2007
 - 8.1. Schriftelijk jaarverslag
 - 8.2. Financieel jaarverslag
9. Parlementair Jaarverslag (in interviewsetting)
10. Toespraak fractievoorzitter Tweede Kamer, Arie Slob
11. Afsluiting Uniecongres-gedeelte

13.00 uur Lunchpauze

14.00 uur Voortzetting congres (in deelsessies, Ledencongres-gedeelte)

12. Politieke bezinning in deelsessies (zie website/ Congresbundel B – Ledencongres)

15.00 Voortzetting congres (plenair in grote zaal, Ledencongres-gedeelte)

13. Heropening plenair gedeelte van het congres
14. Terugkoppeling aangenomen resoluties vorig Ledencongres
15. Presentatie en welkom nieuwe partijdirecteur, Menno van Hulst
16. Uitreiking Ledenwerfprijs 2007
17. Toespraak vice-premier, André Rouvoet
18. Sluiting congres

Toelichting programma

Agendapunt 3

Het Landelijk Bestuur heeft besloten met ingang van 2005 beoordelaars aan te wijzen. De taak van de beoordelaars is het verslag van het congres binnen 2 weken na congresdatum in overleg met de notulist en de secretaris van het Landelijk Bestuur te controleren. Het bestuur kan dan het verslag van het vorige congres uiterlijk een maand na congresdatum vaststellen. De namen van de beoordelaars worden bij aanvang van het Uniecongres bekend gemaakt.

Agendapunten 4 en 7

De stukken behorende bij de agendapunten 4 en 7 zijn nog niet beschikbaar. Zodra dit het geval is, zullen de stukken op de website worden gepubliceerd op de website www.christenunie.nl/congres. Uiterlijk 7 juni zullen deze (en eventueel andere nagekomen) stukken gebundeld worden in Nazending. Deze zal eveneens op de website worden geplaatst. Als u niet over internet beschikt, kunt u bellen naar het partijbureau (tel. 033 - 422 69 69), en worden de stukken per post verstuurd.

Agendapunt 12

Twee deelsessies zullen zijn gewijd aan de bespreking van onderwerpen waar de kernprogrammacommissie mee bezig is. In een later stadium hoopt deze commissie het Landelijk Bestuur te dienen met een voorstel voor een vernieuwd kernprogramma. Het bestuur zal dit te zijner tijd met het Uniecongres bespreken. Nu wil de commissie graag eerst met de leden van ChristenUnie in gesprek over een aantal thema's die zij in haar besprekingen is tegengekomen.

Andere opzet Ledencongres

Het congres van 17 november 2007 heeft duidelijk gemaakt dat de opzet van het Ledencongres moet veranderen. Het Landelijk Bestuur is van mening dat het niet wenselijk is om de bespreking van en bezinning op een thema los te koppelen van een eventuele stemming daarover. Bespreking en stemming dienen door dezelfde mensen te worden gedaan. Op de oude manier hebben veel stemmers een informatieachterstand en dat schept onduidelijkheid. Voortaan kunnen de 'onderwerpen ter behandeling' in deelsessies los staan van het indienen van resoluties en het stemmen erover. Deelsessies zijn niet langer kraamkamers voor nieuwe of aangepaste resoluties. Resoluties dienen conform het reglement tijdig te worden ingediend en verdienen een plenaire bespreking.

Treinaanbieding bij aanmelding Ledencongres (geldig bij aanmelding vóór 7 juni 2008)

Om reizen met het openbaar vervoer aantrekkelijker te maken, kan de ChristenUnie u, in samenwerking met de Nieuwe Buitensociëteit en de Nederlandse Spoorwegen, een bijzonder treinkaartje aanbieden. U betaalt vanaf ieder station in Nederland naar Zwolle voor een dagretour 2e klasse slechts € 11,65.

De Nieuwe Buitensociëteit is prima bereikbaar per trein en bevindt zich direct tegenover het NS-station. De locatie mag dan ook het NS predikaat "goed bereikbaar met de trein" voeren.

U kunt gebruik maken van deze aanbieding door de ChristenUnie te machtigen het bedrag van € 11,65 van uw rekeningnummer af te schrijven. Het kaartje zal in de week voorafgaand aan het congres naar u worden toegestuurd. Het enige dat u daarna hoeft te doen is het kaartje op het perron van een datumstempel te voorzien.

Belangrijke data voor Unie- en Ledencongres

5 april 2008 (10-wekentermijn, deze termijn is inmiddels verstreken):

- **Uniecongres:** Sluitingsdatum voor het indienen van voorstellen voor de agenda van het Uniecongres (artikel 11 Reglement Uniecongres).
- **Ledencongres:** Sluitingsdatum voor het indienen van onderwerpen ter behandeling en resoluties voor de agenda van het Ledencongres (artikel 10 Reglement Ledencongres).

29 april 2008

- Partijbureau plaatst de congresbundel A (Uniecongres) op de website en verzendt deze op verzoek per post.

medio mei 2008

- Partijbureau plaatst aanvullende congresstukken voor het Uniecongres op de website en informeert kiesverenigingen hierover per email.

30 mei 2008

- Partijbureau plaatst Congresbundel B (Ledencongres) op de website.

7 juni 2008

- **Uniecongres:** Sluitingsdatum voor het indienen van moties/amendementen op agendapunten/ voorstellen (verruimde termijn o.g.v. artikel 12 lid 3 Reglement Uniecongres). *Zodra een motie of een amendement is ingediend, zal deze op de website worden gepubliceerd.* Moties/ amendementen worden slechts in behandeling genomen als zij voor aanvang van de vergadering voldoende zijn ondersteund. Dit is het geval als het aantal stemmen van de indiener en eventuele ondersteuners bij elkaar ten minste 2% bedraagt van het totaal aantal stemmen dat op een Uniecongres uitgebracht kan worden of als tenminste 3 andere stemgerechtigden de indiener steunen. De ondersteuning kan zowel schriftelijk (op de dag zelf) als elektronisch (per email, voorafgaand aan het congres) plaatsvinden. Adresseert u uw ondersteuning aan: bestuur@christenunie.nl.
- Partijbureau bundelt alle aanvullende congresstukken in de vorm van een Nazending op de website.

10 juni 2008

- Uiterste datum waarop u zich dient te hebben aangemeld voor het congres (via www.christenunie.nl/congres).

14 juni 2008

- Datum voorjaarscongres

Agendapunt 3 Verslag 18^e Uniecongres 17 november 2007

Verslag 18^e Uniecongres van de ChristenUnie d.d. 17 november 2007

5 **1. Opening**

De voorzitter heet iedereen van harte welkom en opent de vergadering. Hij wenst iedereen een goed congres.

Speciaal verwelkomt hij vertegenwoordigers van het CDA, de PvdA en de SGP; de vertegenwoordiger van het CNV; de oud-bestuursleden en oud-vertegenwoordigers en de fractieleden van de Eerste en 10 de Tweede Kamer.

Er zijn afmeldingen ontvangen van de bestuursleden dhr. Bert Groen en dhr. Jaques Christiaanse. Gelukkig kan hij melden, dat dhr. Bert Groen na zijn ziekenhuisopname thuis is en daar verder 15 herstellend is. Tevens hebben zich afgemeld dhr. Leen van Dijke en dhr. Hans Blokland, alsmede de kiesverenigingen van Oudewater en Middelburg.

Voor het congres echt begint zal eerst worden stilgestaan bij het Woord van God. Dhr. Marnix Niemeijer, directeur van TEAR, verzorgt hier toe de meditatie.

In de Bijbelgedeelten uit Esther en Leviticus 19:9-36, waarbij dhr. Niemeijer kort stilstaat, komt een 20 aantal dingen naar voren: De scherpe kanten van de gebrokenheid van Gods scheppingsbedoeling; de diepte en de breedte van Gods actieve betrokkenheid op de mens die in de gebrokenheid leeft; Gods uitnodiging om Zijn betrokkenheid een gezicht, een stem, handen en voeten te geven en Gods trouw die zal leiden tot het opheffen van de gebrokenheid en die een nieuwe hemel en aarde aan het licht zal brengen.

25 Voor een politieke partij als de Christen Unie zijn dit alle basiselementen van waaruit gewerkt wordt. Wie weet, ChristenUnie, ben je net als Esther indertijd juist geroepen tot regeringsdeelname met het oog op de grote uitdagingen van deze tijd.

In de verzen valt allereerst op hoe concreet Gods aanwijzingen zijn. Verder dat je als een rode draad 30 steeds weer hoort: Ik ben de Heer. Dat laat zien dat God betrokken wil zijn bij de concrete en alledaagse dingen. Ook in de kleinste dingen van ons leven kan iets zichtbaar worden van zijn grote Koninkrijk. Op zulke punten valt iets te winnen voor zijn Koninkrijk.

Het gaat in Leviticus 19 niet alleen maar om de omgang met allerlei dingetjes. Het gaat eigenlijk in 35 bijna alle gevallen over de omgang met mensen, met je naaste. Maar bij al deze concreetheid, kun je ook een machteloos gevoel krijgen. Vooral nu door een verdergaande mondialisering we letterlijk tot in de huiskamer toe zien hoe het leven in de verste verten wordt geleefd, maar ook hoe complex en hoe verweven het samenstel van ecologische en economische systemen is geworden. Het beeld van de weegschaal is die van de handelsbalans geworden, van de handelsoverschotten en van de schulden. Maar: Ik ben de Heer. Dat bemoedigt. Hij is er bij. Leviticus geeft ook aanwijzingen voor alle dag.

40 Neem je verantwoordelijkheid in je eigen leef- en werkplek. In de keuzes van de kleine beslissingen, die jij te nemen hebt. En als er momenten zijn dat je de moed in de schoenen zinkt, omdat het zo ontzettend klein en onbetekenend is wat je doet, let er dan op dat de Zoon van onze God, Jezus Christus, je brengt bij de kwetsbaren en de kleinen. Tot slot leest dhr. Niemeijer enkele verzen uit Jesaja 65 (17, 20, 21, 23) waarin een beeld wordt geschetst van het Koninkrijk dat God zal brengen en dat wij verwachten. Er komt een tijd dat kinderen niet voor hun honderdste sterven. God heeft het 45 zelf gezegd.

Hierna zingen de aanwezigen een Nederlandse versie van Amazing Grace

2. Mededelingen door de voorzitter

- 50
- Amazing Grace is ook de benaming van de Permanente Campagne. Een van de doelstellingen voor de komende jaren is dat kinderarbeid zo snel mogelijk moet worden uitgebannen. Daartoe heeft de ChristenUnie ook het Waterloopleinakkoord ondertekend. Daarbij sloten de PvdA, het CDA en de SP zich aan. De ChristenUnie lanceerde voor het bereiken van deze doelstelling een actieplan.
- 55
- Voor het nemen van besluiten op deze vergadering is een quorum vereist. Aanwezig is 79% van de stemgerechtigden.

- Er is een stemcommissie samengesteld, bestaande uit Henk van der Veen, Roelie Padding, Erik van Dijk en Aron Slob.
- 60 • Voor vaststelling van het verslag van dit congres zijn als meelezers aangezocht: dhr. Vreugdenhil uit Veenendaal en mw. Struijk uit Gouda.¹
- Het bestuur heeft besloten agendapunt 7.8. over de gedragscode aan te houden.
- 65 • Sinds Nederland een regering heeft waarin de ChristenUnie zit, is de ChristenUnie veel in het nieuws. Bewondering en ergernis is gebaseerd op het beeld dat ieder heeft van de partij. Vanaf dat besloten werd regeringsverantwoordelijkheid te aanvaarden, vragen mensen zich af of ChristenUnie zich zelf zou blijven. Deze vraag klonk vooral binnen de partij. Daarom dient de vraag zich aan of anderen een goed beeld hebben van het karakter van de ChristenUnie. En zijn de leden het eens over dat karakter. De partij heeft weet van een relatie met God, daaruit ontvangen wij leven en kracht. Vanuit die relatie komen mensen in de ChristenUnie in beweging en ontvangen zij verantwoordelijkheid. De taal waarmee anderen de partij karakteriseren begrijpt de ChristenUnie niet. De ChristenUnie is namelijk niet
- 70 fundamenteel. De ChristenUnie denkt vanuit een relatie en is er niet op uit eigen gelijk te halen. Boven anderen staan hoort niet bij de partij-opvatting. Binnen de partij hebben velen een taak, waarbij geldt dat de een niet belangrijker is dan ander. Het gaat om elkaar dienen, zonder te discrimineren. We moeten zorgvuldig oordelen over onze partij en onszelf en daarbij uitgaan van wat God zegt, niet van wat we zelf vinden. Omdat er twijfel is ontstaan over de gedragscode heeft het bestuur besloten een brede commissie in te stellen, bestaande uit ongeveer 8 personen. Aan deze commissie Representatie wordt gevraagd de gedragscode te herbezien en op grond van welke argumenten de ChristenUnie mag oordelen over de levenswijze van een vertegenwoordiger. Tot nu toe zijn voor deze commissie aangezocht: dhr. Janco Crossen (voorzitter), dhr. Meindert Leerling en mw. Alie Hoek-van Kooten. In het voorjaar 2008 hoopt de commissie het advies klaar te hebben, dat daarna aan de leden zal worden voorgelegd.
- 75 • Op verzoek van het congres zal in plaats van het behandelen van agendapunt 7.8 op dat moment ruimte worden geboden om te reageren op alles wat in de afgelopen weken is voorgevallen.
- 80
- 85

Intermezzo

Als intermezzo vertelt mw. Jetty Boerma, voorzitter van de Stuurgroep Inclusief, wat deze groep in de afgelopen drie jaar heeft gedaan en bereikt. Deze stuurgroep 'Vrouwen binnen de ChristenUnie' startte in 2003 en heeft in 2004 subsidie van het ministerie gekregen voor drie jaar. In die tijd zijn de doelstellingen voor een groot gedeelte bewerkstelligd. Daarom gaat de groep nog door, ook al wordt de subsidie nu beëindigd. Vrouwen van de ChristenUnie zijn op de kaart gezet. In 2004 zijn door het ledencongres moties aangenomen die tot doel hadden het aantal vrouwen in de partij en in vertegenwoordigende functies te vergroten. Een van de resultaten is, dat voor een

90

95 vertegenwoordigende functie nu het criterium geldt van 'maatschappelijke ervaring'. Nu wil de stuurgroep een onderzoek starten, samen met het VI, naar de vraag waarom 39% van de stemmers man is en 61% vrouw, terwijl de vertegenwoordiging andersom is. Over de ervaringen en het onderzoek dat in de eerste drie jaar gedaan is, is een boek samengesteld. Het eerste exemplaar overhandigd mw. Boerma aan de voorzitter Peter Blokhuis.

100 Deze bedankt mw. Boerma voor het vele werk en laat weten, dat het bestuur blij is met de activiteiten van Inclusief en wenst hen veel sterkte en succes bij hun verdere werk.

3. Afscheid leden Landelijk Bestuur Bert Niehof en Arie de Graaf en directeur partijbureau Henk van Rhee

105 Behalve van twee bestuursleden wordt ook afscheid genomen van Henk van Rhee, tot voor kort directeur van het Landelijk Bureau. De voorzitter heeft voor ieder een apart woord.

Bert Niehof had binnen het bestuur de functie van bestuurscontactpersoon. Voor het bestuur van een politieke partij is het belangrijk om zich steeds af te vragen hoe het gaat in het land. Hij

110 'vertegenwoordigde' binnen het bestuur de 'evangelische hoek of zuil'. Bert Niehof dankt de partij en de leden voor het vertrouwen. Hij heeft genoten van de tijd binnen het bestuur, ook al was het niet altijd makkelijk.

¹ Ter vergadering bleek dhr. Vreugdenhil te zijn verhinderd. Als meelezer is zijn plaats ingenomen door Marja Jager-Vreugdenhil, eveneens uit Veenendaal.

115 Henk van Rhee kreeg van het bestuur bij zijn aantreden de opdracht de partij en het partijbureau te
versterken. Beide opdrachten zijn met goed gevolg uitgevoerd. De resultaten van de laatste
verkiezingen laten dit ook duidelijk zien. Nu is zijn hulp nodig bij de stichting Tot Heil des Volks, waar
hij sinds kort directeur is. Henk van Rhee wijst in zijn dankwoord op de noodzaak te luisteren naar
Christus en Hem na te volgen. Daarbij wijst hij op Daniël, die een goed bestuurder was en behoorde
120 tot de top drie van een wereldrijk. Tegenstanders konden niets vinden om hem te pakken, alleen zijn
godsdienst.
Liberalen en libertijnen hebben geen verstand van een christelijke levensstijl; dat moeten ze aan de
ChristenUnie zelf overlaten. Wij moeten verantwoording afleggen tegenover Christus. In het
partijprogramma mag doorklinken wat voor een beweging wij zijn. Wanneer de ChristenUnie het
voorbeeld van Daniël navolgt en navolgers van Christus blijven, zal het ook met de ChristenUnie goed
125 gaan.

Arie de Graaf heeft een lange staat van dienst, eerst in de RPF, daarna binnen de ChristenUnie. Hij is
in de eerste plaats politicus en bestuurder in dienst van de gemeente. Ook hij was binnen het bestuur
bestuurscontactpersoon. Vanwege zijn verdienste voor de partij als gemeenteraadslid gedurende 20
130 jaar, waarvan vijf jaar als wethouder, heeft het bestuur besloten hem de gouden spel van verdienste
toe te kennen. Arie de Graaf vindt het een grote eer een gouden speld te mogen ontvangen, maar
wijst erop, dat we dit werk niet uit onszelf kunnen doen, maar alleen vanuit Gods kracht.

4. Toespraak Arie Slob (volledige tekst op www.christenunie.nl)

135 Afgelopen herfst heeft Arie Slob zelf ervaren, wat een 'hete herfst' is. Zowel letterlijk (Antillen) als
figuurlijk (de beroering binnen en rond de ChristenUnie).

T.a.v. de discussie over participatie van homoseksuelen broeders en zusters binnen de ChristenUnie
merkt hij op, dat op de ChristenUnie de dure plicht rust om – net als Meindert Leerling in 1993 – met
uiterste zorgvuldigheid te spreken en te handelen als het over deze mensen gaat. Het is niet toevallig
140 dat juist de ChristenUnie bij de coalitieonderhandelingen gevraagd heeft om beleid dat de agressie
tegen homoseksuelen in de maatschappij bestrijdt. De discussie over gedrag en levensstijl van
ChristenUnie-politici moet breed gevoerd worden. Zo breed dat ze alle vertegenwoordigers van de
partij raakt en eventueel ook de manier van debatteren en de manier om vraagstukken aan de orde te
stellen. Politici van de ChristenUnie zijn volgelingen. Zij laten zich leiden door Gods Woord, en zoeken
145 Zijn wil voor hun politieke én hun persoonlijk leven. Dat is een houding, een leefwijze waaraan je
herkenbaar bent en waarop we elkaar kunnen aanspreken. Juist ook nu de ChristenUnie in de
regering zit.

Tijdens het congres in Lelystad heeft dhr. Slob voorspeld dat we als partij een moeilijke tijd tegemoet
zouden gaan en niet vreemd moeten opkijken als er tegenstand tegen onderdelen van het
150 regeerakkoord zal komen. Ook tegen die onderdelen die de ChristenUnie het meest dierbaar zijn. De
afgelopen maanden is dit waar gebleken. De fractie heeft daarom in de afgelopen maanden stevig
geïnvesteerd in de onderlinge samenwerking. Eigen scoringsdrijf moet ondergeschikt gemaakt
worden aan het grotere belang van een consistent en op de inhoud gericht functioneren van de fractie.
De mogelijkheden om het beleid te beïnvloeden zijn substantieel toegenomen. Dat blijkt bijvoorbeeld
155 uit het feit dat veel van de door de fractieleden ingediende amendementen en moties zijn
aangenomen, zoals: geen nachtvluchten op regionale luchthavens; kinderen onder de
jeugdbescherming komen niet meer in de jeugdgevangenis; kinderteltelefoon gratis; gevangenen
kunnen tijdens hun celstraf door hard werken zich voorbereiden op een schuldenvrije terugkeer in de
maatschappij.

160 Waar nodig corrigeren zij dit kabinet ook. Zo hebben ze tijdens de algemene politieke beschouwingen
de begroting op een groot aantal onderdelen aangepast, bijvoorbeeld: de bezuiniging op de
kinderbijslag; meer geld voor: Defensie, Onderwijs, Jeugdzorg, Armoedebestrijding en voor een
'warme' sanering en een gezonde toekomst van de visserijsector. Juist schadelijk en vernijdbaar
leefgedrag wordt extra belast: alcohol, gokken, roken, vliegen, vuil en veel autorijden.

165 Wel moet de fractie soms constateren dat de ruimte voor aanpassingen die zij graag zou willen zien, bij de coalitiepartners CDA en PvdA beperkt is. Het ontslagrecht houdt ook dhr. Slob zeer bezig. Hij roept de coalitiepartijen op, het hoofd koel te houden en vooral vanuit de inhoud te blijven redeneren.

170 Een ander belangrijk onderwerp is de inzet van Nederlandse militairen in Uruzgan. De fractie is bereid *verlenging van de missie in enigerlei vorm serieus in overweging te nemen als het kabinet dat voor zal gaan stellen*. Het moet wel kunnen natuurlijk; onze mensen daar moeten bijvoorbeeld met goed materieel uitgerust blijven. Eerder dit jaar heeft minister Van Middelkoop zich uitgesproken over de noodzaak van maatschappelijke waardering voor de militairen. Dit moet zich echter veel breder uitstrekken: de gehele publieke sector heeft recht op maatschappelijke waardering, misschien zelfs herwaardering. Juist daarom overigens is het zo belangrijk dat de topinkomens in die publieke sector genormeerd worden. Ook vraagt hij respect en maatschappelijke waardering voor mannen en vrouwen die er bewust voor kiezen een deel van hun werkweek te besteden aan mantelzorg of vrijwilligerswerk. Dat is onbetaalde arbeid die van grote waarde is voor de samenleving. De fractie van de ChristenUnie is daarom kritisch over de ambities en inspanningen van het kabinet om mensen toch vooral zo veel en zo lang mogelijk in een betaalde baan te laten functioneren.

175
180 Staatssecretaris Tineke Huizinga heeft een boeiende, maar niet eenvoudige portefeuille. Zij heeft van voorgangster een aantal hoofdpijndossiers overgeleverd gekregen. Waaronder de OV Chipkaart, de openbare aanbesteding van het OV en de Taxitarieven. In de afgelopen weken heeft Tineke enkele keren last gehad van coalitiegenoten die afweken van eerder genomen besluitvorming. Dat is heel vervelend. De fractie volgt haar kritisch, maar staat ook achter haar.

185 Dat geldt ook voor de minister voor Jeugd en Gezin. Eindelijk staat het gezinsbeleid op de politieke kaart.

Laten we gezamenlijk de schouders er onder zetten dat er deze periode wel iets gebeurt.

190 Kort geleden zijn voor dhr. Slob twee bomen in Israël geplant. Hij kreeg deze bomen aangeboden na een werkbezoek aan de Joodse school Maimonides in Amsterdam. Een bezoek dat hem weer confronteerde met de bijzondere plaats en geschiedenis van het Joodse volk. Al was het maar vanwege de zware beveiliging die deze school nodig heeft. Er wordt verschillend gedacht over de passages die ons verkiezingsprogramma bevat over Israël. Die klinken door in een bijzondere passage in het coalitieakkoord. Dit kabinet heeft zich, in tegenstelling tot de vijf vorige, uitgesproken voor veilige grenzen voor Israël.

195 *Vervolgens gaan de deelnemers van het Ledencongres naar de verschillende deelsessies, waarna de voorzitter het Uniecongres vervolgt.*

5. Mededelingen door voorzitter

200 Het Uniecongres wordt gevormd door afgevaardigden van de kiesverenigingen, de bestuurdersvereniging en Perspectief.

Bij de behandeling van de reglementen zullen de ingediende amendementen na een toelichting door de indieners, in stemming worden gebracht.

205 6. Verslag vorig uniecongres

Het verslag is reeds door de voorzitter en twee meelezers goedgekeurd en vastgesteld. Twee wijzigingen moeten daar nog in worden aangebracht:

- Regel 108: Dhr. Russel is van de ChristenUnie Hoeksche Waard.
 - Regel 110: Door de lijstverbinding met de ChristenUnie is de SGP in het college gekomen, dankzij de reststemmen van de ChristenUnie.
- 210

7. Herziening reglementen

215 In de afgelopen jaren is ervaring opgedaan met de statuten en de reglementen. Daarbij liep men tegen onvolkomenheden aan. De herziening heeft nu als doel om de gebreken hierin weg te nemen en een helder en werkbaar systeem van reglementen te presenteren. De reglementen zullen in drie

blokken besproken worden; blok 1: statuten en de reglementen voor het Unie- en Ledencongres; blok 2: reglement kandidaatstelling en verkiezingen en bestuursverkiezingen; blok 3: bewilligingverklaring en verenigbaarheid van functies.

220

Blok 1

Statuten

225 Voor de goedkeuring van het herzieningsvoorstel Statuten geldt een verzwaarde besluitvorming, dat wil zeggen, dat 2/3 van het aantal stemmen aanwezig moet zijn en dat daarvan 2/3 moet instemmen met de wijziging. Voor amendementen geldt een gewone meerderheid van stemmen.

230 De wijzigingen in de statuten bevatten vooral: een duidelijker formuleren van het begrip 'leden'; formulering van de ledenafdracht en ruimte voor elektronische communicatie.

Voor het algemene deel hebben zich geen sprekers aangemeld.

235 ChristenUnie Ede stelt een vraag n.a.v. art 4, lid 3 over de onderschrijving van de drie formulieren van enigheid. Hoe moet worden omgegaan met mensen die dit niet kunnen, maar wel actief willen zijn binnen de partij.

Het bestuur heeft er echter voor gekozen op dit moment niet te tornen aan de Unieverklaring en alleen inzake onhelderheden wijzigingen voorgesteld. Op een later tijdstip zal, na een zorgvuldige voorbereiding, een commissie worden ingesteld die dit punt nader gaat bestuderen.

240

Dhr. Smits stelt dat art 5, 2 niet geheel juist is. Hij stelt, dat het bestuur een advies doet en dat het congres beslist over het toelaten van een nieuwe kiesvereniging. Het bestuur zal hiernaar kijken en hem daarop een antwoord geven.

Amendementen

7.1.1.ChristenUnie Amersfoort

stelt voor om in art. 4 lid 2, statuten: het laatste gedeelte van de zin beginnend bij: "en waarvan de statuten" enz. te laten vervallen en de tekst te wijzigen in:

250

"Statuten van kiesverenigingen verdienen de goedkeuring van het Landelijk Bestuur. Deze goedkeuring behelst uitsluitend een beoordeling van die zaken welke verband houden met het landelijk beleid en de identiteit van de landelijke vereniging. De interne organisatie van de kiesvereniging is nadrukkelijk geen element van beoordeling door het Landelijk Bestuur. Het Landelijk Bestuur stelt een concept model statuten ter beschikking wat door kiesverenigingen kan worden gebruikt."

255

Het bestuur zal naar aanleiding van dit amendement een werkgroep samenstellen die hier verder over na gaat denken. Het bestuur is echter van mening, dat de 'Statuten' niet het juiste document is om de vrijheid van de kiesverenigingen tot uitdrukking te laten komen en adviseert het congres het amendement niet aan te nemen.

260

Het amendement wordt verworpen.

7.1.2.ChristenUnie Amersfoort

stelt voor om in art. 7, statuten, de voorgestelde tekst te schrappen en de tekst te wijzigen in:

1. Het Uniecongres stelt jaarlijks de bijdrage vast welke leden van de kiesverenigingen minimaal moeten voldoen aan de plaatselijke verenigingen.
2. Deze landelijk vastgestelde bijdrage wordt geïnd door het landelijk bureau.
3. Het Uniecongres regelt de wijze waarop deze jaarlijkse bijdragen tussen de ChristenUnie, de Provinciale Unie en de kiesverenigingen worden verdeeld.
4. Indien wenselijk kunnen kiesverenigingen een hogere bijdrage vaststellen dan de landelijke norm. Voor de inning van het bedrag wat uitgaat boven de landelijke norm dienen de kiesverenigingen zelf zorg te dragen.

270

275

- Toelichting*
Dit betreft een praktische invulling, die alleen mogelijk is, wanneer er meer ruimte komt voor de kiesverenigingen voor het vaststellen van de contributie. Het zou goed zijn als kiesverenigingbesturen meer bezig gaan met het mobiliseren van leden. Daartoe is kennis en vorming om actief bezig te zijn noodzakelijk. Met de landelijk bijdrage is dit echter moeilijk te realiseren. Doel is te borgen, dat je als kiesvereniging iets kunt neerzetten, wanneer er flinke impulsen nodig zijn. Dit is alleen te realiseren via contributie en niet via giften.
- 280
- Het bestuur geeft een negatief advies, omdat het de drempel zo laag mogelijk wil houden. Eventuele acties kunnen gevoerd worden met de hulp van het partijbureau. Ook wil het bestuur meedenken over de bekostiging van ambitieuze plannen, maar vindt dit niet de juiste weg.
- 285
- Het amendement wordt verworpen.
- 290
- 7.1.3.ChristenUnie Woerden**
Dit amendement is teruggetrokken n.a.v. het pre-advies van het bestuur.
- 7.1.4.ChristenUnie Ooststellingwerf**
stelt voor om in art. 8, statuten, een nieuw lid toe te voegen:
- 295
7. In de artikelen hierna wordt steeds in de mannelijke vorm over personen en bestuursfuncties geschreven. Hier mag ook de vrouwelijke vorm worden gelezen.
- Toelichting*
Argument voor deze wijziging is het politieke signaal wat afgegeven wordt met name ter onderscheiding van het SGP-standpunt met betrekking tot de positie van vrouwen binnen die partij. Het bestuur is van mening, dat er geen misverstand bestaat binnen de ChristenUnie over de plaats van mannen en vrouwen en vindt dit amendement overbodig. Bovendien is het niet in lijn met de wijze waarop juridische documenten worden opgesteld.
- 300
- Het amendement wordt verworpen.
- 305
- 7.1.5. ChristenUnie Ooststellingwerf**
stelt voor om in art. 11, lid 6, statuten, de voorgestelde tekst als volgt te wijzigen:
- 310
6. De ChristenUnie wordt vertegenwoordigd door:
- het voltallig Landelijk Bestuur, of
 - de voorzitter tezamen met een of meerdere bestuursleden, of
 - door de vice-voorzitter tezamen met een of meerdere bestuursleden.
- Toelichting*
Doel is de 'spagaat' tussen a en b te vullen.
- 315
- Het bestuur wil vasthouden aan wat gebruikelijk is.
- Het amendement wordt verworpen.
- 320
- 7.1.6.ChristenUnie Zoetermeer**
stelt voor om in art. 12A, lid 1, statuten, de volgende tekst te schrappen: de goedkeuring van de kandidatenlijst voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal.
- 325
- Toelichting*
Het amendement stelt voor de goedkeuring van de kandidatenlijst voor de Eerste Kamer toe te kennen aan het Uniecongres. De leden van de Provinciale Staten staan in het algemeen ver weg in de gedachtengang of beleving van de bevolking. Het Uniecongres staat dichterbij.
- 330
- Perspectief is het eens met het amendement, omdat het Uniecongres partijbreed is en niet een exclusieve club. Bovendien is het Unieconvent bedoeld voor het regelen van huishoudelijke zaken. Verkiezingen gaan alle leden aan en horen daarom landelijke lijsten op het congres thuis.
- 335
- Het bestuur was het in eerste instantie met het amendement eens, omdat daar het draagvlak blijkt. Maar de partij heeft niet voor niets een Unieconvent. Binnen de partij zijn diverse niveaus: plaatselijk

niveau, provinciale niveau en landelijke niveau. De Eerste Kamer wordt niet landelijk gekozen en daarom wil het bestuur de vaststelling van de kandidatenlijst voor de verkiezingen voor de Eerste Kamer bij het Unieconvent laten.

340 Na telling van de stemmen blijken 161 mensen voor te hebben gestemd en 168 tegen, waarmee het amendement is verworpen.

7.1.7. ChristenUnie Ooststellingwerf

stelt voor om art. 21, lid 3, statuten, als volgt te formuleren:

345 3. Een besluit tot statutenwijziging behoeft:

- a. ten minste twee/derde van de uitgebrachte stemmen, in een vergadering waarin ten minste twee/derde van het aantal stemmen dat door de stemgerechtigden gezamenlijk kan worden uitgebracht vertegenwoordigd is, of
- 350 b. een volstreekte meerderheid van het aantal stemmen dat door de stemgerechtigden gezamenlijk kan worden uitgebracht, in een vergadering waarin minder dan twee/derde, maar ten minste de helft van dat aantal vertegenwoordigd is. Is niet ten minste twee/derde respectievelijk de helft van het hiervoor bedoelde aantal stemmen vertegenwoordigd, dan wordt binnen vier weken daarna een tweede vergadering bijeengeroepen en gehouden, waarin over het voorstel zoals dat in de 355 vorige vergadering aan de orde is geweest, ongeacht het aantal stemmen dat kan worden uitgebracht, kan worden besloten, mits met een meerderheid van ten minste twee/derde van de uitgebrachte stemmen.

Toelichting

360 Waarom een extra vergadering houden als de helft van de stemgerechtigden voor is?

Dit amendement wordt aangenomen.

7.2. Herzieningsvoorstel Reglement Uniecongres

365

7.2.2. ChristenUnie Zoetermeer

stelt voor om in art. 1, lid 1, Reglement Uniecongres, de bevoegdheid van het Uniecongres om de model verkiezingsprogramma's voor deelname aan de provinciale en gemeentelijke verkiezingen goed te keuren, te handhaven.

370

Dit amendement wordt verworpen.

7.2.3., 7.2.4., 7.2.5 en 7.2.6

375

zijn teruggetrokken.

Daarvoor in de plaats is een nieuw amendement ingediend.

380 *ChristenUnie Ooststellingwerf, ChristenUnie Waarden en ChristenUnie Zoetermeer* stellen voor om bij artikel 12, lid 4 Reglement Uniecongres, toe te voegen achter "2%: 'of als tenminste 3 andere stemgerechtigden de indiener steunen' en om bij artikel 12, lid 5, toe te voegen: 'of als tenminste 7 andere stemgerechtigden de indiener steunen'.

385

Het bestuur voorziet dit van een positief pre-advies.

Het amendement wordt aangenomen.

7.3. Herzieningsvoorstel Reglement Ledencongres

390

Hiervoor zijn geen amendementen ingediend.

Stemming blok 1

395

De statuten worden met de vereiste meerderheid aangenomen.

Het Herzieningsvoorstel Reglement Uniecongres wordt aangenomen.

Het Herzieningsvoorstel Reglement Ledencongres wordt aangenomen.

- 400 Vervolgens wordt een Punt van orde gesteld, namelijk, dat Perspectief en de Bestuurdersvereniging
alleen bij politieke onderwerpen mogen meestemmen. De vraag wordt gesteld of de statuten en de
reglementen hieronder vallen. Zo niet, dan kan dat invloed hebben op de uitkomst van de
stemmingen. De voorzitter constateert dat dit niet uitgemaakt zou hebben voor de goedkeuring van de
statuten en de reglementen. De hij/zij kwestie is een politiek punt, maar ook daar zou het geen invloed
405 op hebben gehad, evenals het amendement m.b.t. de vaststelling van de kandidatenlijst voor de
Eerste Kamer.

BLOK 2

- 410 **7.4. Herzieningsvoorstel kandidaatstelling en verkiezingen**

- Bij de verkiezingen die in de afgelopen tijd hebben plaatsgevonden, kwam een aantal knelpunten naar
voren. Zo werd een plaats voor het principe van de permanente scouting gemist. De
kiesverenigingbesturen moeten niet eens in de vier jaar naar geschikte kandidaten zoeken, maar het
415 is een continue proces. Daar is nu iets over opgenomen

Algemeen

- Gewezen wordt op het feit, dat het kan gebeuren dat een selectiecommissie niet zoveel tijd heeft als
waarvan in artikel 6 wordt uitgegaan. Iets dergelijks doet zich voor bij artikel 19. Er is echter een
420 hardheidsclausule (artikel 21) opgenomen, waarin rekening is gehouden met dit soort situaties. Indien
zich een situatie voordoet, waarin niet is voorzien, kan het bestuur beslissen.

- Vanuit het congres wordt opgemerkt dat in 2006 bij de samenstelling van de kandidatenlijst een
pleidooi is gevoerd om het systeem van stemmentellen toe te passen, waarbij via een motie de
425 volgorde van de kandidatenlijst beïnvloed kan worden. In het voorliggende voorstel gaat dit via
amendementen waarbij voor elke plaats apart gekozen wordt. Op een eerder congres was al
toegezegd te bekijken of het puntensysteem zoals dit voorheen werd toegepast, gebruikt kan worden.
Een puntensysteem laat meer zien wat er leeft binnen de kiesverenigingen.

- 430 Het bestuur heeft voor deze werkwijze besloten, en vindt het jammer dat er nu geen amendement is
ingediend. De voorzitter nodigt het congres uit om op een volgend Uniecongres met een voorstel met
de geopperde strekking te komen.

7.5. Voorstel bestuursverkiezingen

- 435 Hiervoor hebben zich geen sprekers gemeld

Stemming blok 2

- 440 Herzieningsvoorstel Reglement kandidaatstelling en verkiezingen wordt aangenomen.

Voorstel Bestuursverkiezingen wordt aangenomen.

BLOK 3

- 445 **7.6. Herzieningsvoorstel Bewilligingsverklaring**

- Dit ligt enigszins gevoelig, toch zijn er geen amendementen ingediend.
450 In de Bewilligingsverklaring was een aantal artikelen opgenomen die thuis horen in de gedragscode.

7.7. Verenigbaarheid functies

7.7.1. ChristenUnie Veenendaal

455 stelt voor om in art. 3, lid 2, Regeling Verenigbaarheid functies na de woorden "Regeling Verenigbaarheid functies" tussen te voegen: "door functies die in bijlage 1 als onverenigbaar staan vermeld toch te verenigen".

Dit amendement wordt aangenomen.

460 **7.7.2. ChristenUnie Veenendaal**
stelt voor om in 'bijlage 1', behorend bij de Regeling Verenigbaarheid functies, de combinatie 'Gemeenteraadslid' en 'Provinciaal Statenlid' niet als 'onverenigbaar' maar als 'af te raden' combinatie te kwalificeren.

465 **Toelichting**

Vanuit het congres wordt er op gewezen, dat het niet altijd lukt om voor alle functies iemand te vinden. Daarom moet de lat niet te hoog worden gelegd en aan de goede procedures en de Provinciale Unies worden overgelaten. Voorgesteld wordt deze combinatie als af te raden combinatie aan te merken. Het zelfde geldt voor statenleden en besturen van kiesverenigingen. Kiesverenigingbesturen

470 ondervinden vaak, dat het moeilijk is om voldoende en geschikte mensen te vinden voor alle functies.

Het bestuur wil het beeld benadrukken van een transparante partij. Wanneer de nood aan de man is, kan in overleg met het Landelijk Bestuur, die het beleid moet bewaken, eventueel van deze regel worden afgeweken.

475 Het amendement wordt verworpen.

7.7.3. ChristenUnie Voorne-Rozenburg
480 verzoekt de onverenigbaarheid van de functies van raads- en statengriffier, gemeente- en statensecretaris in de voorliggende Regeling Verenigbaarheid functies te beperken tot datgene wat in de gemeente- en provinciewet opgenomen is.

Toelichting

485 Een combinatie van deze functies is niet mogelijk binnen dezelfde gemeente, maar mogelijk wel wanneer die functie in een andere gemeente of provincie wordt bekleed. Bovendien zijn griffiers en gemeentesecretarissen ambtenaren. Er zijn daarom geen goede argumenten te vinden voor wat hier gezegd wordt over de griffier.

490 De voorzitter wil de motie eigenlijk niet behandelen omdat de motie niet tijdig is ingediend. Formeel voldoet het ook niet aan de eisen van een flitsmotie. De inhoud van de motie geeft echter wel aanleiding om een en ander te heroverwegen. De voorzitter vraagt vervolgens het congres akkoord te gaan met reglement en daarbij het bestuur te vragen hier nog eens naar te kijken. Hetzelfde geldt voor de gemeentesecretarissen.

495 **Stemming blok 3**

Het Herzieningsvoorstel Bewilligingverklaring wordt aangenomen.

500 De Regeling verenigbaarheid functies wordt aangenomen met het bovengenoemde voorbehoud.

7.8 Gedragscode

Vervolgens wordt ruimte gegeven te reageren op het niet geagendeerde punt 7.8. 'de gedragscode'. Ook kan men aanbevelingen doen aan het bestuur en de commissie.

505 Daarbij worden o.a. de volgende reacties gegeven:

- Men maakt zich ernstig zorgen over hoe de ChristenUnie in het nieuws is geweest.
- Voor het optreden naar buiten toe heeft men veel waardering voor de fractie en André Rouvoet.
- Het beleid binnen de partij is dat men zich laat leiden door de bijbel.
- Er wordt van alle kanten op ons gelet.
- 510 - We moeten weerspiegelen wat wij uitdragen.
- Men is blij met het voorstel voor het instellen van een commissie.
- De woordvoerder van Contrario, een christelijke vereniging van homo's en lesbiennes, wil graag dat iemand van hen zitting zal hebben in de commissie.

- 515 - De ChristenUnie is een partij die per definitie een mening heeft.
- Perspectief is van mening, dat het lang heeft geduurd voor het Landelijk Bestuur met een reactie kwam.
- Niet mensen hebben dit punt op agenda gezegd, maar God zelf.
- De wereld ziet welke boodschap wij kunnen uitdragen.
- Blij met de acties van mw. Lont, maar niet met de manier waarop.
- 520 - Voorgesteld wordt een enquête te houden via internet om de mening te peilen onder leden.
- Yvette Lont heeft gemist dat het partijbestuur haar niet heeft ondersteund qua veiligheid.

De ingediende motie wordt niet in stemming, daar het punt niet op agenda staat, maar de voorzitter kan wel zeggen, dat het bestuur het met de motie eens is.

525

8. Contributie 2008

8.1. Wijzigingsvoorstel contributieregeling

- 530 Het congres vraagt het landelijk bestuur van de ChristenUnie wanbetalende leden niet zomaar afvoeren, maar eerst de kiesverenigingen daarover te benaderen, zodat die eventueel actie kan ondernemen. Dit zegt de voorzitter namens het bestuur toe.

Het voorstel wordt verder ongewijzigd aangenomen.

535

8.2. Voorstel contributieverhoging

Het voorstel wordt aangenomen.

8.3. Wijziging afdracht

Het voorstel wordt aangenomen.

540

9. Afsluiting Uniecongres

De voorzitter zegt blij te zijn met alle stemmen binnen de partij. Vervolgens sluit hij het Uniecongres af met gebed.

Agendapunt 4 Voorstel Gedragscode voor ChristenUnie-politici

De voorstelltekst wordt zodra deze bekend is, gepubliceerd op de website. Ook zal de tekst worden opgenomen in de Nazending.

Agendapunt 5 Voordracht bestuurskandidaten

In het Jaarverslag van 2007 kunt u lezen dat Bert Groen, vice-voorzitter van het Landelijk Bestuur op het komende congres zal aftreden als bestuurslid. Hij is periodiek aftredend en stelt zich niet herkiesbaar. Het bestuur heeft inmiddels uit zijn midden Sandra Korteweg-Vermeer als nieuwe vice-voorzitter gekozen.

Voordracht Betty Poutsma-Jansen als algemeen bestuurslid (secretaris)

Betty Poutsma-Jansen, secretaris van het Landelijk Bestuur, is dit jaar eveneens periodiek aftredend. Zij heeft het Landelijk Bestuur te kennen gegeven beschikbaar te zijn voor een tweede periode.

Het bestuur draagt Betty Poutsma (conform art. 14a lid 1 Reglement Uniecongres) aan het Uniecongres voor voor benoeming.

Voordracht Gert Schouwstra als algemeen bestuurslid

Het vertrek van Bert Groen maakt dat er vacature is ontstaan voor een nieuw algemeen bestuurslid. Daarbij zou bij de invulling van de vacature het zwaartepunt moeten komen te liggen op het contact met kiesverenigingen (bestuurscontactpersoon). Het Landelijk Bestuur heeft geconstateerd dat bij de invulling van deze vacature verder rekening moest worden gehouden met 'geografische omstandigheden'. Het aantal noordelijke bestuursleden is namelijk erg laag en in de 'poule' van bestuurscontactpersonen zit zelfs helemaal geen bestuurslid uit de drie noordelijke provincies.

Het Landelijk Bestuur zou graag zien dat deze vacature wordt opgevuld. Daarbij was het van mening dat een selectieprocedure (met een aparte selectiecommissie) een te groot middel was. Bovendien laat het nieuwe Reglement Uniecongres het bestuur vrij om al dan niet een selectiecommissie in te stellen (art. 14a lid 3 Reglement Uniecongres). Het bestuur heeft vervolgens de selectiecommissie voor de bestuursverkiezingen van 2007 gevraagd of er zich destijds een geschikte kandidaat had gemeld die aan bovenstaand profiel voldeed. Dat bleek het geval, waarop een delegatie van het bestuur een positief gesprek heeft gevoerd met Gert Schouwstra uit Sneek.

G.C.A. (Gert) Schouwstra is geboren op 16 juni 1961 te Harlingen. Hij is al jaren actief binnen de partij, in de jaren '90 als bestuurslid van de RPF en de laatste zes jaar als lid van de (steun)fractie in zijn woonplaats Sneek. Zijn ambitie om vanuit zijn christelijk geloof invloed uit te oefenen op het overheidsbestuur en op de samenleving, kenmerkt hem. Qua bestuursstijl valt Gert te typeren als een analyticus, een netwerker en een vernieuwer. Hij is een vertrouwenwekkende en sociale man. Hij is bekend met de lokale en provinciale organisatie van de partij en kent de daarbij horende kansen en problemen. Mede vanuit zijn noordelijke achtergrond kan hij het Landelijk Bestuur in het opbouwwerk goed ondersteunen. Gert is een herkenbaar christen; hij is lid van de Evangelische Gemeenschap Sneek (VPE) en is meer dan bekend met interkerkelijk werken en denken. Hij is gehuwd en heeft twee kinderen. In het dagelijks leven is hij werkzaam als beleidsadviseur infrastructuur/ projectleider bij de provincie Fryslân.

Het bestuur draagt Gert Schouwstra (conform art. 14a lid 1 Reglement Uniecongres) aan het Uniecongres voor voor benoeming.

Tegenkandidatuur

Conform het Reglement Uniecongres, kunnen tegenkandidaturen worden ingediend door kiesverenigingen, conform de regeling voor het indienen van amendementen (zie art. 12 Reglement Uniecongres). De reglementaire termijn voor het indienen van tegenkandidaturen is uiterlijk twee weken voor de congresdatum. Omwille van eenduidige indieningstermijnen, zal deze termijn met één week worden verlengd (zie het onderdeel Belangrijke data voor Unie- en Ledencongres op pagina 8).

Agendapunt 7 Stand van zaken voorbereiding Europese Verkiezingen 2009

De informatietekst wordt, zodra deze bekend is, gepubliceerd op de website. Ook zal de tekst worden opgenomen in de Nazending.

Agendapunt 8.1 Schriftelijk jaarverslag 2007

Jaarverslag ChristenUnie 2007

Voorwoord

Het jaar 2007 is in meerdere opzichten een bijzonder jaar geworden. Voor het eerst in de geschiedenis maakt de ChristenUnie deel uit van het kabinet. En voor het eerst in de historie traden vertegenwoordigers van de ChristenUnie toe tot colleges van gedeputeerde staten. Het samengaan van RPF en GPV heeft na 6 jaar hard werken, geleid tot het beoogde effect. De som is meer geworden dan de delen. Het is goed om hier, in een terugblik op het afgelopen jaar, op te merken dat we als mensen in onze partij zijn gezegend door onze God. In de partij willen we Hem dienen en Christus navolgen in de politiek. Langs die weg zijn we op de unieke positie van dit moment gekomen. Dat moeten we tegen elkaar blijven zeggen.

Met de nieuwe bestuurlijke verantwoordelijkheden, is de partij in een unieke positie terechtgekomen. Een positie waarin zij op een heel nieuwe manier mag werken aan haar visie. Een positie die ook herbezinning vraagt op de wijze waarop de partij organiseert, overlegt en netwerkt. En die continue reflectie eist op onze missie, waarbij wij onze opvattingen over politieke vraagstukken, funderen op het Woord van God. Want deze nieuwe rol in het landsbestuur, mag nooit tot gevolg hebben dat de ChristenUnie ineens niet of minder herkenbaar zou zijn. Of, zoals André Rouvoet op het najaarscongres in 2007 zei: "... in 2011 moeten de kiezers op dezelfde uitgesproken, christelijk-sociale partij kunnen stemmen waar ze in 2006 hun vertrouwen aan hebben gegeven. Een principiële partij die zich baseert op Gods Woord en van daaruit lijnen trekt naar de politieke vraagstukken van vandaag; een partij die dicht bij de mensen staat. Oftewel: een partij met een helder getuigenis en een goed program".

Het Landelijk Bestuur heeft zich deze opdracht in 2007 helder voor ogen gehad. Het investeren in onze politieke boodschap, door op alle bestuurlijke niveaus met een voluit bijbelse politieke boodschap zichtbaar, relevant en verrassend een zo breed mogelijke doelgroep aan te spreken.

Peter Blokhuis
Voorzitter

1. Strategienota en kernprogramma

1.1 Herijking of herschrijving doorgeschoven naar 2008

De Strategienota, zoals deze is opgesteld in april 2003, was ontworpen voor een tweejaarlijkse herijking. In 2005 is dit voor het eerst gebeurd. Het bestuur heeft besloten om deze herijking in 2007 (nog) niet ter hand te nemen. De ChristenUnie is immers als partij in een geheel andere politieke positie gekomen en daar is in de Strategienota geen rekening mee gehouden. Bovendien wekt de term 'Strategienota' de indruk dat deze voor de hele partij de inhoud en richting bepaalt. Zo is hij ooit ook gepresenteerd. Maar dat is niet realistisch, gelet op de onafhankelijke positie die onafhankelijke partijonderdelen innemen. Het is daarom beter om het karakter van een dergelijk strategiestuk te definiëren als een visie op de bestuurlijke prioriteiten voor de komende periode.

Omdat er wel behoefte is aan een partijbreed visie- en strategiedocument, zal aan de hand van de nieuwe bureaudirecteur zo'n document worden opgesteld. Want alleen als de verschillende (onafhankelijke) partijonderdelen goed samenwerken, kunnen we de ChristenUnie als eenduidig en sterk merk blijven profileren.

1.2 Enkele doelstellingen uit de Strategienota 2005

Toch bevat de huidige Strategienota voldoende aanknopingspunten voor heldere doelstellingen. De inzet blijft om een zo breed mogelijke doelgroep aan te spreken met de boodschap over bijbels gefundeerde politiek. Daarbij is het onder meer belangrijk dat we:

- beschikken over een goede corporate communicatiestrategie. Daarbij wordt gebruik gemaakt van marktonderzoeken om doelgroepen gericht te kunnen benaderen. De actie *Stop Kinderarbeid – Eerlijke handel is daar een voorbeeld van (zie 3.3)*;
- blijven investeren in een groeiend aantal leden. De inzet van ledenpolis en vernieuwing en vergroting van de internetmogelijkheden dragen hieraan bij (zie 2.4) ;
- zoveel mogelijk gebruik maken van kennisuitwisseling en informatie via internet (zie 3.4.3).
- werken aan een verdere ontwikkeling van de cursus 'Iedereen van de Partij' binnen het raamwerk van de Kaderschool (zie 3.4.4);
- actief op bezoek gaan bij kiesverenigingen (zie 3.1);
- werken aan verbetering van scouting, opleiding, vorming en training, zodat meer enthousiaste leden gekwalificeerd zijn om als volksvertegenwoordiger of bestuurder op te treden (zie 3.4.1);
- streven naar een uitbreiding van het netwerk met relevante maatschappelijke organisaties (denk aan de participatie in de Micha-campagne). Een verdere ontwikkeling van de Permanente Campagne is hiervoor een goed instrument dat zorgt voor politieke actie en zichtbaarheid. Ook betrekken we meer maatschappelijke partners bij partijcongressen (denk aan de opening van het najaarscongres door de directeur van TEAR, Marinix Niemeijer);
- internationale netwerken niet vergeten, mede met het oog op christelijke fractievorming in Europa (zie 3.6);
- blijven werken aan een structuur en cultuur die de realisatie van de doelen maximaal ondersteunt. Omdat de ChristenUnie integriteit hoog in het vaandel heeft staan, is er in 2007 een gedragscode ontwikkeld (zie 3.2.1).

1.3 Aanpassing Kernprogramma

Het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie vooronderstelt een aantal uitgangspunten die vastgelegd zijn in het kernprogramma. Hoewel het kernprogramma vooral uitgangspunten bevat, is het geen tijdloos document. Het Landelijk Bestuur acht het daarom wenselijk om het telkens na vier jaar te evalueren. Deze evaluatie moet dan plaatsvinden in het licht van de door de fractie ingenomen standpunten, het laatste verkiezingsprogramma en de actuele maatschappelijke situatie. Dat geldt des te meer nu de ChristenUnie regeringspartij is geworden.

De tekst van het huidige kernprogramma doet gedateerd aan. Het is een fusietekst die de sporen draagt van de voorgangers van de ChristenUnie, GPV en RPF. Het stadium van de fusie zijn we voorbij. Dat moet ook in het kernprogramma tot uitdrukking komen. Het kernprogramma moet ook een levend document zijn. Dat kan het alleen zijn als er aandacht aan wordt besteed.

Het is van belang dat het evalueren en bijstellen van het kernprogramma plaats vindt in het jaar na de Tweede Kamerverkiezingen. Als een nieuw verkiezingsprogramma geschreven wordt, moet het kernprogramma klaar zijn.

Het Landelijk Bestuur heeft inmiddels een kernprogrammacommissie geïnstalleerd. Deze commissie heeft de opdracht gekregen om het bestaande kernprogramma te herzien in het licht van enerzijds de voortgaande bezinning binnen de ChristenUnie en anderzijds actuele politieke ontwikkelingen. Het kernprogramma moet een goed leesbare tekst zijn waarmee mensen in de partij kunnen werken. De bemensing van deze commissie is als volgt: Joop Alsema (commissievoorzitter, tevens politiek secretaris ChristenUnie), Peter Blokhuis (voorzitter ChristenUnie), Mart Keuning (vice-voorzitter en bestuurslid Politiek van Perspectief), Roel Kuiper (directeur a.i. Wetenschappelijk Instituut), Frans de Lange (voorzitter Bestuurdersvereniging) en Jacob Pot (ambtelijk secretaris TK-fractie). De commissie wordt verder ondersteund door Geert Jan Spijker en Esther Mouissie-van der Wiel. De verwachting is dat de commissie in de loop van 2008, na consultatie van verschillende partijgeledingen, haar bevindingen aan het bestuur zal rapporteren. Als het bestuur instemt met de tekst, legt het het nieuwe kernprogramma voor aan het Uniecongres.

2. Verkiezingsresultaten en ledenontwikkeling

2.1 Kabinetsdeelname

In februari 2007 presenteerden de fracties van het CDA, de PvdA en de ChristenUnie het regeerakkoord Samen werken, samen leven. De drie ChristenUnie-speerpunten milieu, jeugd en gezin en kwetsbare groepen in de samenleving, waren ook bij de formatiebesprekingen leidend. Op deze drie hoofdpunten wenste de ChristenUnie bijstelling van het kabinetsbeleid. Dat is terug te zien in het regeerakkoord. Dit akkoord betekent een belangrijke bijstelling ten opzichte van de vorige kabinetten Balkenende. Van 'saneren en liberaliseren' naar 'investeren in kwaliteit en duurzame verbondenheid'. Namens de ChristenUnie traden André Rouvoet (minister van jeugd en gezin en vice-premier), Eimert van Middelkoop (minister van defensie) en Tineke Hulzinga (staatssecretaris van verkeer en waterstaat) toe tot de regeringsploeg. Door de 'overstap' van André en Tineke, konden de nummers 7 en 8 van de kandidatenlijst (Esmé Wiegman en Ed Anker) hun opwachting maken in de Tweede Kamer.

De partij staat voor de uitdaging om op de voor haar belangrijke thema's in deze regeerperiode resultaten te boeken. Het Landelijk Bestuur constateert dat er het afgelopen jaar belangrijke stappen zijn gezet. Er is, eerst in het regeerakkoord, later in uitgebreidere beleidsvoornemens, vooral gewerkt aan een omslag in denken op thema's als jeugd en gezin en medisch-ethische kwesties. Het feit dat Nederland nu een minister van Jeugd en Gezin kent, is pure erkenning van het belang en de noodzaak van een goed gezinsbeleid. *En de voornemens tot verruiming van de alternatieve keuzemogelijkheden voor abortus (zoals de opvang van tienermoeders) en voor euthanasie (de palliatieve zorg) is een heuse trendbreuk met de afgelopen jaren. Ook kreeg een echt ChristenUnie-speerpunt als duurzaamheid volop aandacht.*

2.2 Provinciale Statenverkiezingen

Ten opzichte van de Kamerverkiezingen van 22 november 2006 bleek de ChristenUnie de grootste groeier bij de statenverkiezingen van 7 maart 2007. De ChristenUnie haalde 5,6% van de stemmen, tegen 3,4% in november 2006. Goed voor 38 zetels. Opvallend is dat de ChristenUnie ten opzichte van de Provinciale Statenverkiezingen van 2003 in geen enkele gemeente in Nederland verlies heeft geleden, noch in absolute aantal stemmen, noch in percentage. In Fryslân deed de ChristenUnie in 2007 zonder de SGP aan de verkiezingen mee. Alleen in Noord-Brabant en Noord-Holland hadden ChristenUnie en SGP een gezamenlijke lijst bij deze verkiezingen.

De ChristenUnie verstevigde niet alleen haar positie in alle Provinciale Staten, maar verzilverde die winst ook nog. Het is de voortzetting van hetzelfde patroon dat we na de verkiezingen voor de gemeenteraden en voor de Tweede Kamer zagen: flinke winst in zetels en vervolgens ook bestuurlijke verantwoordelijkheid mogen dragen in colleges en kabinet. De ChristenUnie heeft nu 6 gedeputeerden: Rudi Slager (Groningen), Piet Adema (Fryslân), Henk Baas (Drenthe), Annelies van der Kolk (Gelderland), Joop Evertse (Zuid-Holland) en Frans Hamelink (Zeeland).

2.3 Eerste Kamerverkiezingen

Een goede uitslag bij de Provinciale Statenverkiezingen, betekent ook een goede uitslag van de Eerste Kamerverkiezingen. Aangezien statenleden de Eerste Kamer kiezen, is de uiteindelijke uitslag

doorgaans geen grote verrassing. Voor de ChristenUnie werden Egbert Schuurman, Remmert de Boer, Flora Lagerwerf en Roel Kuiper in de senaat gekozen. Een groei van 2 naar 4 zetels.

2.4 Ledenontwikkeling

De groei van het ledenaantal van de ChristenUnie heeft zich in 2007 doorgezet; 2.063 nieuwe leden meldden zich aan. De partij boekte netto 1.010 leden winst (3,8%) en de teller staat per 1 januari 2008 op 27.683 leden.

De forse ledenwinst is te danken aan een gerichte ledenwerfactie onder de 'vrienden van de fractie'. Deze groep donateurs heeft haar betrokkenheid bij de Tweede Kamerfractie omgezet in 'commitment' voor de partij.

3. Vitale geledingen

3.1 Het Landelijk Bestuur

De taak van het bestuur is om te zorgen voor goede verhoudingen binnen de partijorganisatie. Daarom onderhoudt het contacten met alle geledingen waaronder kiesverenigingen en provinciale besturen (halfjaarlijks Unieconvent). Met name de bestuurscontactpersonen voorzien in een behoefte onder de ChristenUnie-kiesverenigingen. In 2007 zijn 15 verenigingen bezocht door een delegatie vanuit Partijbureau, Landelijk Bestuur en Provinciale Uniebestuur.

Zowel het Landelijk Bestuur als het Dagelijks Bestuur vergaderen in de regel maandelijks, met uitzondering van de zomermaanden.

3.1.1 Interne overlegstructuren

Door de kabinetsdeelname ontstond er een nieuwe 'geleding' die de partij nog niet kende: het ChristenUnie-kabinetssmaldeel. In de loop van 2007 moest het bestuur zoeken naar de juiste interne overlegstructuren. Inmiddels is de donderdagavond het vaste moment waarop bewindspersonen, de fractievoorzitter in de Tweede Kamer, de partijvoorzitter en de directeur van het Partijbureau partijzaken met elkaar afstemmen.

Daarnaast vindt er, onder leiding van de politiek secretaris, ongeveer 6-wekelijks een "Politiek Beraad" plaats, waarbij vertegenwoordigers van verschillende partijgeledingen over actuele politieke thema's praten.

Door het jaar heen hebben bestuursleden regelmatig (informeel) contact met de verschillende parlementariërs. Aan het einde van 2007 (en deels begin 2008) vonden er verschillende individuele coachingsgesprekken plaats met de Tweede Kamerleden. Het bestuur heeft hiervoor een eigen 'Regeling voor gesprekken met kamerleden en europarlementariërs' vastgesteld. Zo vindt optimale afstemming plaats tussen bestuur en kamerleden. In verband met de relatief korte tijd dat de nieuwe senatoren zitting hebben in de Eerste Kamer (namelijk een half jaar), hebben er nog geen coachingsgesprekken met deze kamerleden plaatsgevonden.

3.1.2 Samenstelling LB

De samenstelling van het Landelijk Bestuur is in 2007 op een aantal plaatsen gewijzigd. Internationaal secretaris Gerard Geijtenbeek had in 2006 zijn afscheid reeds aangekondigd en fungeerde daarna 'ad interim'. Esmé Wiegman-van Meppelen Scheppink trad ook terug als bestuurslid. Zij werd dankzij de kabinetsdeelname lid van de Tweede Kamer. Aangezien de bestuursleden Bert Niehof en Arie de Graaf hadden aangegeven in de loop van 2007 te willen terugtreden, de termijn van de politiek secretaris erop zat en het Landelijk Bestuur een uitbreiding van het bestuur wenselijk vond, moest op het voorjaarscongres in zes vacatures worden voorzien.

Het Uniecongres verkoos Joop Alsema voor een nieuwe termijn als politiek secretaris. Dick van Dijk werd de nieuwe internationaal secretaris. Verder traden Shamir Ceuleers, Sandra Korteweg, Peter van Duijvenbode en Marja Sijpestein toe tot het Landelijk Bestuur. De vier laatstgenoemden vervullen samen met Jacques Christiaanse de rol van bestuurscontactpersoon.

Arie de Graaf en Bert Niehof traden op het Uniecongres van 17 november formeel terug als bestuurslid, zodat de samenstelling van het bestuur er op 31 december 2007 als volgt uitzag:

Joop Aissema (politiek secretaris),
Peter Blokhuis (voorzitter),
Bert Boerman (penningmeester),
Jacques Christiaanse,
Shamir Ceuleers,
Dick van Dijk (internationaal secretaris),
Peter van Duijvenbode,
Bert Groen (vice-voorzitter),
Jan Harmsen,
Sandra Korteweg-Vermeer,
Betty Poutsma-Jansen (secretaris) en
Marja Sijpestein-de Gelder

Op het najaarscongres was Bert Groen niet aanwezig. Dit had alles te maken met zijn gezondheid. Begin oktober moest hij in kritieke toestand heel plotseling in het ziekenhuis worden opgenomen. Na een zware operatie, begon een lange herstelperiode. Al met al is Bert er wonderwel goed bovenop gekomen. Daarvoor past allereerst en bovenal dank aan onze God. Zijn zorg en nabijheid hebben Bert, zijn vrouw en hun verdere familie van heel dicht bij mogen ervaren. Een en ander heeft er wel toe geleid dat Bert rustiger aan wil doen. Hij heeft aangegeven zijn functie in het Landelijk Bestuur op het voorjaarscongres van 2008 te willen neer leggen. Het Landelijk Bestuur heeft daarop uit zijn midden Sandra Korteweg verkozen als nieuwe vice-voorzitter.

3.2 Unie- en Ledencongressen

3.2.1 Uniecongressen

In 2007 zijn twee Uniecongressen gehouden; een in het voorjaar (28 april) en een in het najaar (17 november). Het voorjaarscongres in Lunteren had een sterk huishoudelijk karakter (jaarrekening en verslagen). Ook vonden er bestuursverkiezingen plaats. Een gepland bezoek van de Deense christendemocraten (KD) kon in verband met een staking onder viëgtuigpersoneel geen doorgang vinden.

Het najaarscongres in Zwolle stond in het teken van de herziening van statuten en reglementen. Dankzij een zeer hoge opkomst van afgevaardigden van kiesverenigingen, konden de statuten worden herzien. Verder zijn het reglement Uniecongres, het Reglement Ledencongres, het Reglement Kandidaatstelling en verkiezingen en de Bewilligingverklaring aangepast en werd de nieuwe Regeling Verenigbaarheid functies aangenomen. Deze eerste (en grootste) stap in herzieningstraject zal bijdragen aan een heldere en transparante besluitvormingsstructuur in de partij.

Voor het najaarscongres had het Landelijk Bestuur aanvankelijk ook het voorstel Gedragscode voor ChristenUnie-politici aangeboden. Daarmee gaf het bestuur gevolg aan een aan het Uniecongres gedane belofte om met een heldere, uniforme regeling te komen voor een transparante verantwoording van onkostenvergoedingen voor ChristenUnie-politici. Daarnaast bevatte het voorstel ook andere integriteitsnormen en benoemde het een vijftal 'ChristenUnie-waarden'. In aanloop naar het congres bleek een conceptmotie over de rol die mensen met een homoseksuele relatie binnen de partij al dan niet zouden kunnen spelen, veel onrust en ophef te veroorzaken. Zowel binnen de partij als daarbuiten. Het Landelijk Bestuur trok daarop het voorstel Gedragscode in (het voorstel werd aangehouden) en stelde de commissie Representatie in onder voorzitterschap van de Zwolse wethouder Janco Cnossen (tevens oud-voorzitter GPV). De commissie bestaat verder uit: Ad de Boer, Gijsbert van den Brink, Rogier Havelaar, Alie Hoek-van Kooten, Tjitske Kuiper-de Haan, Flora Lagerwerf, Meindert Leerling en Herman van Wijngaarden. De commissie kreeg de opdracht om te onderzoeken of de ChristenUnie (in brede zin) eisen kan stellen aan de levenswijze van haar vertegenwoordigers en, zo ja, hoever zij daarin kan gaan. Daarbij zal de commissie vóór de zomer van 2008 haar bevindingen moeten publiceren.

3.2.2 Ledencongres

Het zeer goed bezochte najaarscongres van 2007 bestond ook uit een Ledencongres. In het middagedeelte konden leden van de kiesverenigingen spreken over politieke en maatschappelijke

onderwerpen. Voor een deel van deze onderwerpen werd aansluiting gezocht bij de thema's die in de bundel Frisse Lucht van het Wetenschappelijk Instituut waren aangestipt.

Op het Ledencongres zijn ook resoluties ingediend over de vraag in hoeverre de ChristenUnie expliciet zou moeten blijven vasthouden aan haar standpunt dat Jeruzalem de ongedeelde hoofdstad van de staat Israël zou moeten zijn. Nadat in de deelsessie pittig gediscussieerd werd, bleken de indieners van de resoluties deze ingetrokken te hebben en in plaats daarvan een compromis-resolutie in stemming te willen brengen. Deze resolutie is niet aangenomen.

Naar aanleiding van de gang van zaken op het Ledencongres, is het Landelijk Bestuur tot de conclusie gekomen dat deze nog wel verbetering behoeft. Met name de bespreking van thema's in kleine groepen en een daaropvolgende stemming in een grote groep, leidt tot onduidelijkheid. Ook het plenair bespreken van 'spontaan' in deelsessies ontstane resoluties is daar debet aan. In komende congressen zullen de verschillende doelstellingen van het Ledencongres (politieke bezinning en vorming enerzijds en de bevoegdheid om daarover uitspraken te doen anderzijds) beter onderscheiden moeten worden.

3.3 Communicatie en Campagnes: het uitdragen van onze boodschap

3.3.1 Permanente Campagne

De permanente campagne heeft ertoe bijgedragen dat de Christenunie zichtbaar, relevant en verrassend uit de hoek kwam. In 2007 heeft de ChristenUnie met een permanente campagne zich hard gemaakt voor Stop Kinderarbeid – Eerlijke Handel. Daarnaast hebben we tijd gebruikt om te komen tot een permanente campagneplan voor 2008 en verder. In het vierde kwartaal van 2007 is er een consultatieronde langs Kamerleden gehouden. Het is zeer bruikbaar geweest en heeft veel concrete politieke onderwerpen opgeleverd. Vervolgens is er een nuttige brainstorm met de PC-groep geweest over welke onderwerpen bruikbaar zijn voor de PC.

3.3.2 Internet

In 2007 is een splitsing gemaakt in webredactie en webbeheer, om zo beide aspecten van het internetwerk goede aandacht te kunnen geven. Dit heeft als gevolg dat er op een meer structurele wijze nieuwsberichten op de website werden geplaatst en er beter kan gaan worden nagedacht over nieuwe ontwikkelingen ten behoeve van de website. De website is aantrekkelijker geworden doordat er binnen de bestaande structuur van de website meer aandacht is besteed aan beeldmateriaal en vormgeving. Ook de dienstverlening met betrekking tot de website is richting collega's, lokale webmasters en leden meer servicegericht geworden. Voor lokale webmasters zijn er verschillende functionaliteiten ontwikkeld en beschikbaar gesteld, waaronder de mogelijkheid tot versturen van digitale nieuwsbrieven, beheren van een lokaal forum, aanmaken van eigen formulieren/peilingen en de mogelijkheid om bezoekers te laten reageren op nieuwsberichten. De landelijke nieuwsbrief wordt nu met meer regelmaat verstuurd.

3.3.3 HandSchrift

In 2007 heeft HandSchrift een belangrijke restyling ondergaan. Deze restyling was een laatste stap in het proces om dit partijmagazine te professionaliseren. Eerder al hebben de artikelen meer samenhang gekregen door per nummer één centraal bladthema mee te geven aan alle schrijvers. In de zomer van 2007 is het blad qua vorm aangepast. Dat resulteerde in een rustige, moderne en zakelijke vormgeving en kleurzetting, die goed passen bij de stijl van de ChristenUnie. Daarnaast is de papiersoort gewijzigd; het blad wordt nu op het meest milieuvriendelijke papier gedrukt. Ook dat zorgt voor een stijlverandering. Voorheen was het magazine duidelijk meer glossy, nu straalt het meer zakelijkheid en milieuvriendelijkheid uit.

3.3.4 Televisie- en radiospots

Zoals al jaren gebruikelijk is, zijn er ook het afgelopen jaar weer tweewekelijks radio-uitzendingen geweest in het kader van de zendtijd politieke partijen op Radio 5. Uit nieuws- en kostenoverwegingen is gekozen voor 9-minuten durende interviews met politieke bestuurders uit alle geledingen van de partij. In deze interviews komen allerhande actuele politieke onderwerpen aan bod. Het Partijbureau werkt bij de totstandkoming van deze producties op een prettige manier samen met de Tweede Kamerfractie. Ook op televisie, tijdens de Zendtijd voor Politieke Partijen, laat ChristenUnie haar stem horen. De TV-spot in 2007 accentueerde onze deelname aan het kabinet en stabiele factor in het politieke spectrum.

3.4 Investeren in onze lokale basis

3.4.1 Kaderschool

Het afgelopen jaar heeft de Kaderschool een verdere ontwikkeling doorgemaakt. In de eerste helft van 2007 is het aanbod verder ontwikkeld tot meer dan 20 cursussen en trainingen voor leden, besturen en politici. Iedereen die actief is, of dat wil worden, kan zich via de ChristenUnie Kaderschool ontwikkelen op de domeinen hoofd (kennis), hart (motivatie) en handen (vaardigheden). Op 15 september organiseerde de Kaderschool een open dag, waar uitgebreid kennisgemaakt kon worden met het aanbod voor het gehele studiejaar.

Vanuit de bestemmingsreserve Vormingswerk zijn twee promotiespots, 1500 studiegidsen en een logo ontwikkeld om de Kaderschool aan de man te brengen. Daarnaast hebben diverse bijeenkomsten en brainstormsessies plaatsgevonden met deskundigen, trainers en leden van de Raad van Advies om de kaderschool vorm te geven of onze eigen deskundigheid te vergroten. Ook is een eigen website ontwikkeld die veel meer mogelijkheden biedt om het aanbod te presenteren, maar ook om in de toekomst lesstof via de kaderschoolsite beschikbaar te stellen. De site van de Kaderschoolsite trekt maandelijks gemiddeld 900 unieke bezoekers die met elkaar 3000 tot 4000 pagina's bezoeken.

De trainingen en cursussen van de ChristenUnie Kaderschool worden gegeven vanuit een team van deskundigen van binnen en buiten de partij. Raadsleden, wethouders, bestuursleden en mensen die vroeger actief zijn geweest trekken het land door om de trainingen of cursussen te geven.

De Kaderschool staat op de kaart. Er is ontzettend veel werk verzet en het Landelijk Bestuur is tevreden met het resultaat. De naamsbekendheid van de Kaderschool is groot, mensen zoeken gericht op de site of benaderen de Kaderschool direct. In 2007 zijn uiteindelijk 22 trainingen georganiseerd waarbij we ruim 250 mensen hebben ontmoet. De uitdaging voor 2008 is deze lijn voort te zetten in opwaartse richting.

3.4.2 Ondersteuning bestuurders en politici

Vanuit het Partijbureau worden ook leden van de Bestuurdersvereniging (soms individueel) ondersteund. Inmiddels heeft de BV bijna 700 leden, van wie het overgrote deel politiek actief is.

Verder is op 30 en 31 maart 2007 is het tweejaarlijkse congres van de Bestuurdersvereniging gehouden, waarbij op beide dagen zo'n 300 deelnemers waren. Het thema was: 'Besturen dichtbij de burger.' Er waren goede sprekers en zeer gevarieerde workshops. Uit de evaluatie bleek dat de deelnemers het congres tussen 'goed' en 'uitstekend' beoordeelden. Aan het eind van het congres hebben de leden een verklaring ondertekend die uitspreekt dat zij "in de komende jaren, individueel en samen, alles willen doen wat in ons vermogen ligt om die grotere verantwoordelijkheden op de juiste wijze te dragen en om goed en dicht bij de burger te besturen." Dit wordt concreet uitgewerkt in een toelichting aan de hand van de volgende zes begrippen: principeel, rechtvaardig en betrouwbaar, betrokken, transparant, bruggenbouwend en dienstbaar.

3.4.3 Netwerken

Daarnaast is de inzet vooral gericht op netwerkbijeenkomsten, waar bestuurders van elkaar kunnen leren.

Zo ontmoeten burgemeesters en wethouders elkaar in regionale bijeenkomsten. In drie regio's (noord, midden en zuid) hebben in totaal zes bijeenkomsten plaatsgevonden. De inzet is dat deze regio's zich verkleinen en frequenter bij elkaar komen om kennis en ervaring uit te wisselen. In Overijssel is zo'n kleinere groep ontstaan. Met de raadsleden en wethouders van de grote steden heeft het jaarlijks overleg plaatsgehad.

Omdat in 2007 het Platform Decentraal Bestuur is opgeheven is meteen een begin gemaakt met vasthouden van specifieke kennis en deskundigheid. Daarom zijn drie werkgroepen ingesteld:

- WMO
- Jeugd en Gezin
- nWro (nieuwe wet RO)

Deze werkgroepen hebben ten doel om op deze specifieke beleidsterreinen verdere verdieping plaats te laten vinden.

Naast fysieke ontmoeting, is ook het intranet van de BV een plaats waar veel bruikbare kennis beschikbaar is voor leden van de BV. In het afgelopen jaar is de site verder uitgebouwd. Zo heeft de site dossiers gekregen. Ook is het gebruikersgemak vergroot op verschillende manieren. Het forum wordt al veel gebruikt om vragen aan mederaadsleden te stellen. Intranet wordt inmiddels al goed bezocht. In 2007 hebben we ruim 6500 bezoekers gehad. Dit is gemiddeld ongeveer 550 bezoekers per maand.

3.4.4 Opbouwwerk

Op basis van de verkiezingsuitslagen van Tweede Kamer en Provinciale Staten is een zogenaamd Witte Vlekkenplan ontwikkeld. In iets meer dan 30 gemeenten maakt de ChristenUnie serieus kans op een (eerste) raadszetel. De inzet is om in deze plaatsen mensen enthousiast te maken en ze te ondersteunen bij de opbouw van de organisatie. Waar mogelijk samen met Provinciale Uniebesturen. Naast deze witte vlekken hebben we bijzondere aandacht voor onze mensen in Limburg en Noord-Brabant. In Limburg zijn twee trainingen gehouden en in Noord-Brabant één.

Bij het opbouwwerk wordt veel gebruik gemaakt van iedereen van de partij. Dit specifieke trainingsprogramma maakt inmiddels onderdeel uit van de ChristenUnie Kaderschool. In de praktijk blijkt ook steeds meer behoefte aan maatwerktrainingen. In het afgelopen jaar zijn onder de iedereen van de partij noemer een drietal meerdaagse maatwerktrainingen gegeven.

3.5 Doelgroepenbeleid

3.5.1 Inclusief, partners in politiek

Inclusief wil de ChristenUnie aantrekkelijker te maken voor vrouwen die zich actief willen inzetten in de christelijke politiek en wil daarmee de participatie van vrouwen vergroten.

Daartoe organiseerde Inclusief op 24 februari een bijeenkomst gewijd aan de betekenis van het werk van mevrouw L.G. Bremmer-Lindeboom. Er werd gesproken over de plaats van de vrouw in de 21e eeuw. In workshops was aandacht voor de rol, de talenten en de taken van christenvrouwen in de moderne samenleving. Verder vond er op 22 september een congres plaats met als titel: Macht en invloed. Op dit congres werd onder meer ingegaan op de vraag hoe politiek actieve vrouwen kunnen leren omgaan met belemmeringen die ze tegen komen in de politiek. Ook gaf Inclusief een boek uit dat hierop inging: Van stem naar zetel. Het Landelijk Bestuur werd op het najaarscongres van de partij in de persoon van zijn voorzitter vereerd met de overhandiging van het eerste exemplaar van dit boek.

De afgelopen jaren draaide deze projectgroep mede op een speciale subsidie van het Ministerie van Sociale Zaken, welke in 2007 afliep. Aan het einde van het project kan worden geconcludeerd dat de meeste doelstellingen zijn gerealiseerd. Met name het aantal vrouwelijke raads- en statenleden is (procentueel) fors gegroeid. Uit de cijfers blijkt echter wel dat de streefcijfers van het ministerie van Binnenlandse Zaken nog niet gehaald zijn.

Het einde van de subsidie betekent niet de aandacht voor vrouwenparticipatie stopt. De inzet is om veel van het (onderzoeks)werk dat is gedaan en dat gedaan moet worden, te borgen in de organisatie van het Partijbureau. De stuurgroep Inclusief zal in 2008 als werkgroep verdergaan.

3.5.2 Verschillende werkgroepen

Andere werkgroepen van de Christenunie hebben ook in 2007 hun steentje bijgedragen. De Werkgroep 50+ is regelmatig bijeengekomen om input te verzamelen voor de Tweede Kamerfractie in Den Haag. Ook was de werkgroep op de ouderenbeurs in Utrecht aanwezig met een nieuwe en frisse uitstraling en waar ook de nieuwe folder werd uitgedeeld. De werkgroep evangelischen is ook frequent bijeengekomen en de werkgroep vervult binnen deze groep een platformfunctie; de politieke bewustwording onder evangelischen neemt toe. De migrantenwerkgroep is in 2007 niet echt actief geweest. De omvang van de werkgroep is gedaald; er wordt hard gezocht naar nieuwe aanwas.

3.5.3 Doelgroepgerichte communicatie

In 2007 is het algemene foldermateriaal herzien. Gekozen is om een algemene ChristenUnie folder te produceren in vier variaties. Er is nu een algemene folder, met daarin de missie van de partij en belangrijke politieke standpunten en een welkomstwoord van André Rouvoet en Arie Slob. Deze algemene folder is gedrukt in vier verschillende versies: deze versies verschillen van elkaar door de

foto op de cover. Daar is bewust voor gekozen om meerdere doelgroepen zich te laten identificeren met de partij. Daarnaast is er een Ouderenkrant geproduceerd voor de 50+ beurs in het najaar van 2007. Deze krant vond gretig aftrek en is na de beurs ook gebruikt bij andere evenementen van kiesverenigingen. De algemene folders en de Ouderenkrant zijn goed onthaald door de kiesverenigingen en in de promotiestands.

3.6 Internationale samenwerking

De ChristenUnie maakt deel uit van internationale netwerken en samenwerkingsverbanden die politieke initiatieven elders in de wereld willen bevorderen. In deze paragraaf een toelichting van de gebeurtenissen in 2007.

3.6.1 ECPM (European Christian Political Movement)

De ChristenUnie is in 2007 actief geweest in het ECPM-verband, mede dankzij de inzet van enthousiaste vrijwilligers. De ChristenUnie heeft ook in 2007 het secretariaat voor de ECPM verzorgd.

Enkele belangrijke gebeurtenissen die plaatsvonden in 2007 zijn de "noordoost conferentie" (georiënteerd op Scandinavië en de Baltische landen) en het meerdaags ledencongres. Bij beide evenementen was de opkomst, sfeer en inhoudelijke discussie erg goed. Dit jaar zijn vooral goede banden met de Finse KD (Christendemocraten) ontstaan. De hoop is dat zij in 2008 zullen toetreden tot de ECPM. De Finse KD is een partij met meerdere parlementsliden en een lange historie. Zij is daarmee een goede partner voor toekomstige samenwerking.

Ook zijn er contacten gelegd in Frankrijk, dit tijdens het meerdaags ledencongres in Brussel. Ook hier bestaat de hoop dat de Christenunie met enkele Franse partijen banden kan aanhalen en dat de ECPM wellicht in de volgende jaren een eerst Frans lid kan verwelkomen.

De ECPM oriënteert zich ook op het verkrijgen van Europese subsidie. Hoewel het doel nog ver is, lijkt het haalbaar om binnen enkele jaren hiervoor in aanmerking gekomen. Het voldoen aan deze subsidie-eisen is dan ook een van de speerpunten voor de eestvolgende jaren.

In 2007 heeft de ECPM ook 4 nieuwe leden mogen verwelkomen. De Zwitserse EVP en EDU, de BCD uit Wit-Rusland en de PPM uit Montenegro. Het Landelijk Bestuur is verheugd om te constateren dat het netwerk duidelijk groeiende is.

3.6.2 MATRA (MAatschappelijke TRAnsformatie)

Het belangrijkste MATRA nieuws is dat met ingang van 2008 meerjarenplannen van de deelnemende partijen worden verwacht. Het voorbereiden van de bijhorende subsidieaanvragen zorgde aanvankelijk voor extra werk, maar uiteindelijk kan er wel verder vooruit worden gepland. In 2007 was de focus al duidelijk breder geworden. De ChristenUnie werkte met counterparts in Roemenie, Bulgarije, Armenië, de Baltische staten, Montenegro, Macedonië en Moldavië. In de aanvraag voor 2008-2010 hebben we ook een aanvraag gedaan voor Bosnië, Albanië, Kroatië en Servië. Het christelijke netwerk zich hier namelijk snel uit.

Ook Perspectief heeft weer een summerschool gehouden, dit maal in Duitsland. Esmé Wiegman en Rita Klapwijk (beleidsmederker Tweede Kamerfractie) waren aanwezig namens de ChristenUnie. Verder heeft de eerdergenoemde "noordoost conferentie" kunnen plaatsvinden door de MATRA-gelden en is er ook een grote conferentie in Roemenie geweest waar Rob Nijhoff van het Wetenschappelijk Instituut een lezing gaf. Bureumedewerker Guido van Beusekom is in december samen met fractie-medewerkers Carola Schouten en Rita Klapwijk afgereisd naar Montenegro voor een training en ook om een indruk te krijgen van de nieuw ECPM-lid, de PPM.

Het Landelijk Bestuur stelt verheugd vast dat de ChristenUnie nog steeds nieuwe counterparts in MATRA-landen weet te vinden. Daardoor zijn er nog genoeg mogelijkheden zijn voor verdere samenwerking. Ook is het goed om te zien dat de inspanningen die geleverd zijn in Montenegro, hebben geleid tot een nieuw ECPM-lid uit dat land.

3.6.3 NIMD (Netherlands Institute for Multiparty Democracy)

In het vorig jaarverslag is aangegeven dat het NIMD-bestuur had besloten om meer werk te maken van de binding van het NIMD-werk met de Nederlandse politieke partijen. Dit heeft er toe geleid dat de ChristenUnie een fulltime medewerker heeft kunnen detacheren bij het NIMD. De inzet van de nieuwe

partijcoördinator is om, waar dat kan, het ChristenUnie-profiel binnen het NIMD zichtbaar te maken en te versterken. Namens de partij is Willem Haitsma is lid van het NIMD-bestuur en zitten Bert Groen en Ruud van Eijle in de Raad van Toezicht.

3.6.4 Projectgroep Europa

Het Landelijk Bestuur heeft begin 2007 een Projectgroep Europa in het leven geroepen, onder voorzitterschap van Peter van Dalen. Daarnaast maakten Dick van Dijk (internationaal secretaris), Leon Meijer, Henk van Rhee (tot zijn vertrek als bureaudirecteur), Jan Paul Manni (tot zijn vertrek als bureaumedewerker internationaal) en zijn opvolger Guido van Beusekom deel uit van deze projectgroep.

De projectgroep kreeg als opdracht mee om, met het oog op de Europese verkiezingen in 2009, opties voor Europese fractievorming in kaart te brengen. De huidige constructie, waarin de ChristenUnie-SGP-delegatie participeert in de IND/DEM-groep, is namelijk niet ideaal. Dit is in 2004 ook al door het Ledencongres aangegeven. Het Landelijk Bestuur zal zich in zijn besluitvorming richting Europa 2009, mede op de uitkomsten van het rapport van de projectgroep baseren.

3.7 Organisatie Partijbureau

3.7.1 Samenwerking tussen Landelijk Bestuur en Partijbureau

Veel van wat in dit jaarverslag is geschreven, betreft zaken die voor veel mensen zichtbaar zijn geweest. Zaken die direct een relatie hebben met de doelstellingen die de partij zich heeft gesteld. Veel hiervan wordt in gang gezet en uitgevoerd door de mensen van het partijbureau. Op het partijbureau gebeurt echter ook veel dat niet direct gezien wordt. Denk aan de afhandeling van post en email, het verwerken van in- en verkoopfacturen en de secretariële ondersteuning van het Landelijk Bestuur en zijn commissies. Ook verzorgt het partijbureau de administratie van het Wetenschappelijk Instituut, Perspectief, de ECPM en de Bestuurdersvereniging.

Het Landelijk Bestuur heeft deze inzet van de bureaumedewerkers zeer gewaardeerd en is verwachtingsvol voor de samenwerking in het komende jaar.

3.7.2 Personele veranderingen

Medio 2007 werd bekend dat er een aantal mutaties in het personeelsbestand van het Partijbureau te verwerken waren. Het vertrek van bureaudirecteur Henk van Rhee naar Stichting Tot Heil des Volks, was in dit kader het meest in het oog springend. Op het najaarscongres is onder dank voor wat hij voor de partij en voor het bureau heeft betekend, officieel afscheid genomen van Henk.

In de directeurloze periode werd de directie waargenomen door het management team (MT) van het Partijbureau. Dit MT bestond, naast de directeur, uit de clusterhoofden Opleiding & Advies en Communicatie en Campagnes, en is aangevuld met de hoofden Bedrijfsbureau en Bestuurs- en Managementondersteuning.

3.7.3 Algemeen nut beogende instelling (ANBI)

Hoewel de grootscheepse statutenwijziging in november daar op zich niet voor was bedoeld, is van de gelegenheid gebruik gemaakt om een wijziging door te voeren in het kader van nieuwe belastingwetgeving. Nieuwe regels bepalen dat alleen giften die gedaan zijn aan 'algemeen nut beogende instellingen' fiscaal aftrekbaar zijn. Met ingang van 1 januari 2008 zijn de landelijke vereniging (inclusief de Provinciale Unies) en alle kiesverenigingen aangemerkt als ANBI. Het Partijbureau heeft daarvoor een groepsbeschikking aangevraagd.

3.7.4 Nieuw ledenpakket

Begin 2007 is het besluit genomen om voor het einde van het jaar 2007 een nieuw ledenadministratiepakket te hebben. Directe aanleiding was dat helpdesk van de leverancier van het oude pakket werd gesloten. Dat bracht veel risico's met zich mee. Gedurende het jaar zijn er verschillende onderzoeken geweest naar wat de ChristenUnie nodig heeft. Daarbij zijn de belangen van de kiesverenigingen in het land en van de verschillende afdelingen van het Partijbureau nadrukkelijk in beeld geweest. Eind 2007 kon het nieuwe pakket in gebruik worden genomen en begin 2008 is voor het eerst de contributie vanuit het nieuwe pakket succesvol gefactureerd. Het hele jaar 2008 zullen er nog aanpassingen en verbeteringen volgen.

Agendapunt 8.2 Financieel jaarverslag 2007

Het financieel verslag, inclusief de goedkeurende accountantsverklaring is separaat van de website van de ChristenUnie te downloaden.

Het is erg lastig om technische vragen over het financieel jaarverslag tijdens het congres te beantwoorden. Als u zo'n vraag hebt, kunt u tot 10 juni een e-mail sturen naar Henk van der Vaen, hoofd Bedrijfsbureau op het partijbureau (henkvanderveen@christenunie.nl). Hij zal deze vraag dan ruim voor het congres beantwoorden.

Toelichting op het financieel jaarverslag 2007

Algemeen

Resultaat 2007 en de stand van het eigen vermogen

Na de verkiezingen was 2007 een jaar van uitbouwen. Subsidies namen toe, het aantal leden was veel hoger dan in 2006 en de ChristenUnie kon sparen voor de verkiezingscampagnes in 2009 en 2011. Het eigen vermogen steeg in het boekjaar met € 17.000. De stijging is als volgt te verklaren:

Resultaat		€ 117.000
Opgenomen uit bestemmingsreserve Vorming:	-/-	€ 16.000
Opgenomen uit verkiezingsreserve:	-/-	€ 81.000
Opgenomen door Stuurgroep Inclusief:	+/-	€ 3.000
Totaal stijging vermogen		€ 17.000

De solvabiliteit, een graadmeter voor de financiële gezondheid van de vereniging is groter dan 50%. Dit houdt in dat het grootste deel van de eigendommen en vorderingen met eigen vermogen wordt gefinancierd.

De liquiditeit, die zegt of je de kortlopende schulden snel genoeg kunt betalen is groter dan 130%. Dit zegt dat de vereniging goed in staat is aan al haar betalingsverplichtingen te voldoen.

Deze twee indicatoren geven dat de vereniging gezond is en zowel op de korte termijn als op de langere termijn goed aan alle financiële verplichtingen kan doen.

Vergelijkbaarheid met begroting 2007

Het is erg moeilijk de begroting 2007 te vergelijken met het resultaat over 2007.

De begroting 2007 is door het bestuur aan het congres gepresenteerd op 30 september 2006. De begroting ging uit van 3 zetels voor de subsidie van het Ministerie van BZK en 25.400 leden. In het jaar bleek dat er in 2006 veel leden zijn bijgekomen. Ook de zetelgroei zorgde voor extra inkomsten. Omdat u als congres deze cijfers hebt gezien hebben we toch gekozen voor het presenteren van de originele begroting.

Baten

Contributies

De contributies over 2007 zijn 8% of € 68.810 hoger dan in 2007. De ledenwerfactie heeft duidelijk vruchten afgeworpen.

Een paar cijfers

In 2007 hebben 26.443 leden hun contributie betaald en 879 leden (nog) niet. Verder zijn er 117 leden gecrediteerd. In totaal 27.439 facturen.

In vergelijking met 2006 neemt het aantal betalende leden toe en is het percentage wanbetalers afgenomen.

Nagekomen contributies

In 2007 is er nog ruim €3.600 aan contributie ontvangen over 2006 en eerder.

Giften/donaties

De donateurs hebben in 2007 bijgedragen:	€ 5.597
De giftenacties hebben in 2007 het volgende opgebracht:	
Giftenacties oud	€ 325
Giftenactie permanente campagne	€ 19.054
Giftenactie financiële positie	€ 26.050
Giften die niet voor een specifiek doel zijn bestemd	€ 9.539

Totaal: € 60.565

Goederen en diensten

Deze opbrengsten zijn lager dan begroot. Doordat er na de verkiezingen weinig meer in de kas is van de kiesverenigingen wordt er dus ook weinig materiaal gekocht.

Deelnemersbijdragen

De cursusbijdragen zijn iets lager dan begroot. Vlak na de start van de kaderschool zijn nog enkele cursussen geannuleerd.

Subsidies

De subsidie van BZK is hoger dan begroot. Vanaf 1 april 2007 wordt rekening gehouden met 6 zetels. Dit zorgde voor een verhoging van ruim € 125.000. Ook de subsidie van MATRA en NIMD zijn omhoog gegaan. Dit komt door een stijging van het aantal zetels (MATRA) en door een uitbreiding van de subsidievoorwaarden (NIMD). Aan nagekomen subsidie is ook nog € 17.000 ontvangen.

Dienstverlening door gelleerde organisaties

Perspectief neemt minder diensten af. In 2006 en eerder werden ook uren die bestuursleden van Perspectief op het partijbureau waren voor administratie etc. door de ChristenUnie doorbelast. In 2007 heeft Perspectief zelf een medewerker in dienst genomen.

De administratieve dienstverlening is verdubbeld omdat de ChristenUnie incidenteel facturen stuurt naar lokale en provinciale fracties voor de site. Deze fracties hebben budget voor deze diensten en willen zo de ChristenUnie een steuntje in de rug geven.

Inkomsten Handschrift

De inkomsten Handschrift zijn hoger dan verwacht omdat de advertentiebijdragen meevallen.

Rentebaten en overigen

De interestbaten zijn lager dan in 2006. De verkiezingen hebben ervoor gezorgd dat de stand van de liquiditeit relatief laag was. Het partijbureau heeft door gebruik te maken van termijndeposito's geprobeerd de stand nog op te krikken. De verkiezingen hebben een budget van ruim € 100.000 gehad.

Kosten

Personeelskosten

De kosten voor lonen en salarissen zijn ten opzichte van 2007 gestegen met 13%. Deze stijging wordt veroorzaakt door uitbreiding van het personeelsbestand, door uitlening van mensen die wel in loondienst bleven, contracten van medewerkers en door een salarisverhoging van 3,6%.

Als een medewerker aan het eind van het jaar nog vakantiedagen heeft moet daarvoor een reservering worden opgenomen. In 2007 was deze reservering ruim € 9.000 lager dan in 2006. Veel medewerkers hebben vakantiedagen opgemaakt in 2007.

De reiskostenvergoeding is hoger dan in 2006, doordat er meer werknemers ver weg wonen.

Tegenover de ziekte van medewerkers stond ook een gedeeltelijke ziekingelduitkering.

De doorbelaste personeelskosten komen voor rekening van de vrouwenparticipatiewerkgroep Inclusief en voor campagnemedewerkers. Aan ziekingelden is € 15.500 ontvangen. Dit betrof 1 medewerker.

Huisvestingskosten

Schoonmaakkosten zijn veel lager dan in 2006 (en 2005). We proberen steeds te besparen op kosten.

Bureaunkosten

Bij alle kosten geldt dat altijd geprobeerd wordt te besparen. In het boekjaar zijn een aantal kantoorartikelen en computerassessoires vervangen. Doordat er alleen PS-verkiezingen waren in 2007 is sterk bespaard op portokosten.

Bestuurskosten

Uniecongressen waren goedkoper dan begroot. Ondanks dat er 800 mensen aanwezig waren in november is de organisatie binnen alle budgetten gebleven. Met ingang van 2007 betaalt het Landelijk Bestuur voor alle uitgereikte Gouden en Zilveren spelden. De overige bestuurskosten zijn hoger dan begroot door het afscheid van diverse bestuursleden en de directeur van het partijbureau. Omdat het bestuur tijdelijk 14 leden had zijn de declaraties ook hoger dan begroot.

Promotie/publiciteit

De ChristenUnie was in 2008 steeds beter vertegenwoordigd op stands en bij bijeenkomsten. Deze activiteit levert de nodige contacten en nieuwe leden op.

Doelgroepenbeleid

In deze post zitten ook begrepen de kosten van Inclusief (de vrouwenparticipatiewerkgroep) die niet gedekt worden door de subsidie die verstrekt is.

Handschrift

Handschrift is in 2008 naar meer leden verzonden en is daarom duurder. De opmaak is opnieuw aanbesteed en daardoor goedkoper.

Ledenwerving

De ledenwerfcampagne leverde ruim 1.000 nieuwe leden op. Het grootste deel van de kosten van de ledenwerfcampagne (€ 43.000) in 2006 is ook in 2007 betaald. Dit komt omdat de opbrengsten ook in 2007 gevallen zijn.

Oost-Europa

Het budget voor MATRA is in 2007 verhoogd naar € 130.833. Een deel van de gepresenteerde kosten werd nog gedekt door de subsidie 2006 van MATRA.

ICT

Deze kosten zijn hoger dan begroot. Dit komt doordat er nieuwe functionaliteit voor de site is geleverd.

Steun WI

De bijdrage is vastgesteld op € 36.000.

Steun PpF

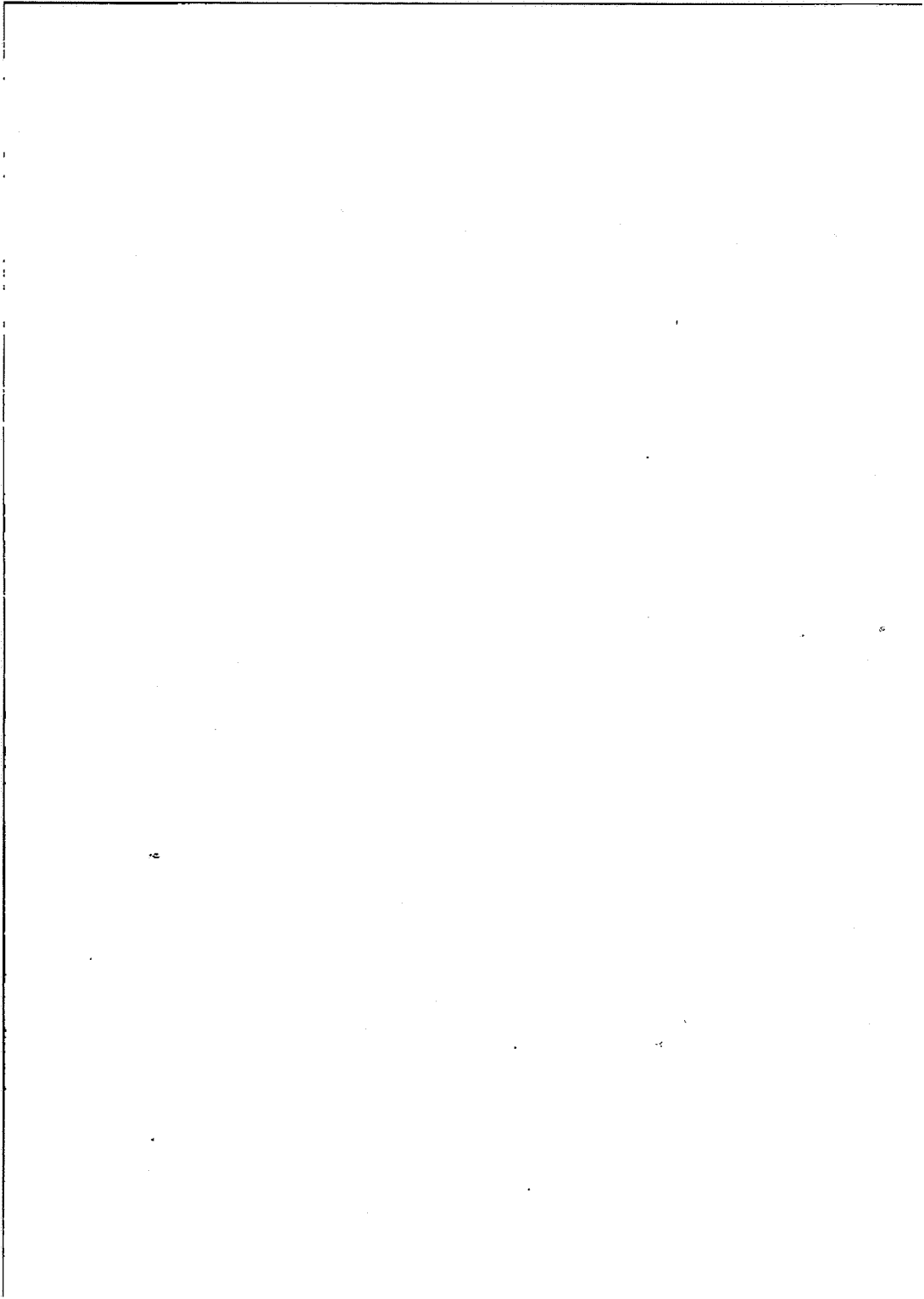
De steun aan Perspectief volgens de overeenkomst in 2006 beëindigd. Perspectief is financieel gezond. De lening is in het boekjaar afgelost.

Verkiezingen Provinciale Staten

De kosten voor de PS verkiezingen waren € 101.000. Dit is ongeveer gelijk aan het budget.

Afdrachten KV-PU

In 2007 hebben de kiesverenigingen en provinciale unies ook weer hun aandeel in de contributie ontvangen. Die overmaking kon door de snelle inning van contributies ruim voor de aangegeven datum plaatsvinden. Deze post stijgt mee met de contributieopbrengst. De post is hoger dan begroot omdat de leden in 2007 ruim € 26.000 aan giften hebben gedaan aan hun kiesvereniging via de contributie.

Routebeschrijving

1. Vanuit de richting Apeldoorn/Amersfoort/Amsterdam:

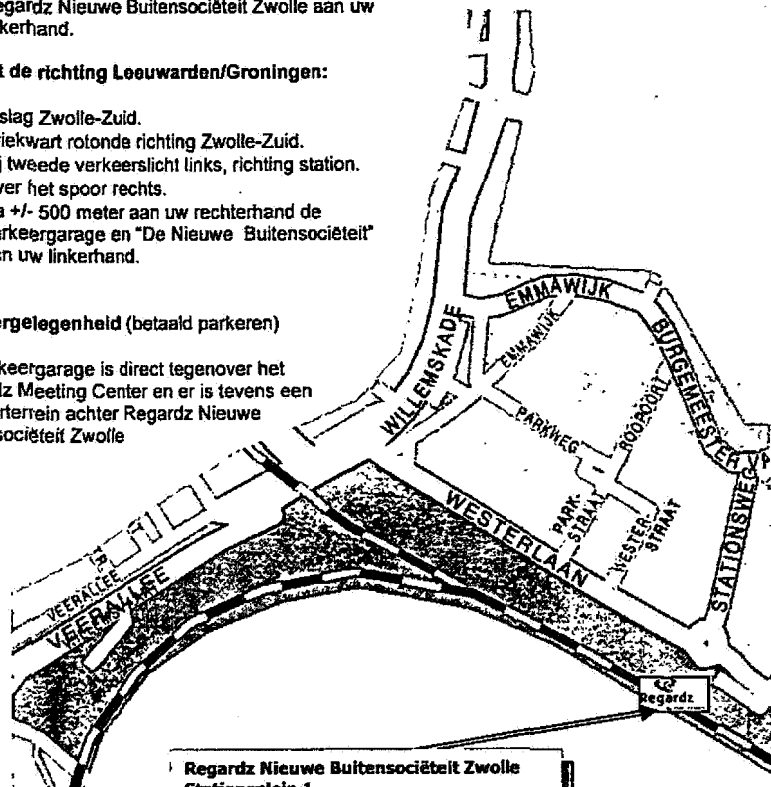
- Afslag Zwolle-Zuid, M18.
- Onderaan afrit rechts.
- Bij tweede verkeerslicht links, richting Zwolle centrum.
- Over het spoor rechts.
- Na +/- 500 meter bevindt zich aan uw rechterhand de parkeergarage en
- Regardz Nieuwe Buitensociëteit Zwolle aan uw linkerhand.

2. Vanuit de richting Leeuwarden/Groningen:

- Afslag Zwolle-Zuid.
- Driekwart rotonde richting Zwolle-Zuid.
- Bij tweede verkeerslicht links, richting station.
- Over het spoor rechts.
- Na +/- 500 meter aan uw rechterhand de parkeergarage en "De Nieuwe Buitensociëteit" aan uw linkerhand.

Parkeergelegenheid (betaald parkeren)

De parkeergarage is direct tegenover het Regardz Meeting Center en er is tevens een parkeerterrein achter Regardz Nieuwe Buitensociëteit Zwolle

Regardz Nieuwe Buitensociëteit Zwolle
Stationsplein 1
8011 CW ZWOLLE

Tel. 038-4 260 260

3. Vanuit de richting Enschede (binnendoor, dus niet via de snelweg)

- Bij verkeerslichten Wythmenerplas rechtdoor, u gaat onder het spoor door.
- Bij volgende verkeerslichten rechtdoor.
- Bij eerstvolgend verkeerslicht linksaf.
- De volgende twee verkeerslichten rechtdoor, weg volgen (ca. 1,5 km).
- Bij verkeersplein rijdt u recht op "De Nieuwe Buitensociëteit" af.

Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie jaarverslag 2007

1. Mensen

a. Medewerkers

Per 1 maart heeft Koos van der Kolk de organisatie verlaten. In zijn plaats kon **Harmjan Vedder** worden benoemd voor 0,3 fte. Zijn takenpakket is: communicatie, pers- en advertentiebeleid. In het voorjaar 2007 heeft hij zich vooral bezig gehouden met het 100-dagen project.

Rob Nijhoff en **Geert Jan Spijker** zijn als wetenschappelijk medewerkers in dienst voor resp. 0,56 en 1,00 fte. Geert Jan heeft per 4-12-2007 ouderschapsverlof voor 8 uren per week gedurende een half jaar.

Dinie Aalbers werkt als managementassistent voor het WI en heeft een betrekking voor 0,44 fte. De werklust voor haar is nogal toegenomen, daarom heeft **Elise Vonk** per 1-9-2007 een oproepcontract gekregen voor ondersteuning. Als de nieuwe directeur in dienst is zal bekeken worden welke taken er voor Dinie blijven en welk dienstverband daar bij hoort.

Per 1 februari trad **Roel Kuiper** in dienst als interim-directeur (0,2 fte). Zijn dienstverband is in principe voor een jaar. In het najaar van 2007 is de sollicitatieprocedure voor directeur afgerond door de benoeming van de heer **Gert-Jan Segers**. De aanstelling is per 1 juni 2008 omdat Segers tot die tijd nog in de VS verblijft voor studie. Roel Kuiper is bereid tot die datum als interim-directeur aan te blijven.

Cors Visser heeft een tijdelijke aanstelling voor 0,44 fte gehad in het kader van de voorbereiding van het project Duurzaamheid. De aanstelling liep van september tot en met december 2007).

Wolter Huttinga heeft een oproepcontract ter ondersteuning van het publicatiewerk van het WI. Hij heeft de eindredactie verzorgd van *Frisse Lucht* en *Macht en Overtuiging*.

b. Scholing

- Rob Nijhoff en Geert Jan Spijker hebben in het voorjaar van 2007 een cursus snelleren en snellezen gevolgd.
- Het hele team heeft op 23 november 2007 een training over projectmatig werken gehad, geleid door drs. T. Spoelstra van de GH te Zwolle.

c. Heisessie

Op 23 november 2007 heeft het team van het WI in de "Essenburgh" te Hierden een heidag gehouden. 's Ochtends is nagedacht over projectmatig werken. Tijdens de middag heeft het team een brainstorm gehad over de basisideeën die het WI zouden moeten leiden bij de verdere ontwikkeling van het gedachtegoed van de ChristenUnie. Ter voorbereiding is er een syllabus gemaakt onder de titel "In rapport met onze tijd".

De curatoren Jan Westert en Tom Vroon waren hier ook bij aanwezig.

d. Het curatorium

Het curatorium heeft 5 keer vergaderd in 2007. Tussentijds heeft het Dagelijks Bestuur regelmatig overleg gehad met de directeur a.i. Roel Kuiper.

Het DB bestond uit:

Martijn van Meppelen Scheppink (voorzitter),

Bert Doek (secretaris)

Jan Westert (penningmeester)

- Personele wijzigingen curatorium:

Afgetreden: Eimert van Middelkoop, Cees van Bruchem, Tineke Huizinga en Remmelt de Boer

Toegetreden: Marianne de Wolff, Jan van der Stoep, Henk Bakker, Esmé Wiegman, Nico Schipper (namens de Bestuurdersvereniging) en Jonathan van Tongeren (namens Perspectief).

2. Projecten

a. Sociaal-economisch

Eind 2006 is een aanvang gemaakt met een ambitieus project om te komen tot een publicatie waarin vraagstukken rond arbeidsmarkt, gezinsbeleid, vergrijzing en sociale zekerheid geïntegreerd en vanuit een christelijk-sociale visie worden benaderd. Tegen de achtergrond van voortgaande globalisering en individualisering is het dringend noodzakelijk te letten op mogelijke kwetsbaarheden in ons stelsel van sociaal-economische arrangementen. Op welke manier moet de ChristenUnie christelijk-sociaal beleid verder vormgeven? Het project, waaraan diverse auteurs meewerken, heeft tot op heden onder meer geresulteerd in diverse expertmeetings, waarbij verschillende deskundigen betrokken waren. In de tweede helft van 2008 zal de uiteindelijke publicatie het licht zien.

b. Media

Het in 2006 begonnen project over de maatschappelijke doelen, grenzen en sturingsmogelijkheden van de Nederlandse publieke en commerciële omroepen heeft geresulteerd in Kort Commentaar 13 'Maatschappelijk relevante media. Publieke verantwoordelijkheid nemen: mediasector, overheid en samenleving' (zie *Publicaties*, hieronder). Op 26 september is ter gelegenheid van de presentatie hiervan een forum georganiseerd (zie *Congressen etc.* hieronder).

c. Duurzaamheid

Het project 'duurzaamheid' is na de zomer opgestart met 3 paralleltrajecten:

- a. een theologisch essay (door Rob Nijhoff) dat de bijbelse en theologische uitgangspunten voor duurzaamheidsdenken inventariseert actualiseert;
- b. een overzichtsessay (door Cors Visser) dat de ingenomen politieke posities van de ChristenUnie en haar voorgangers (GPV/RPF) inventariseert, en actualiseert met een voorgestelde benadering nu;
- c. een Kort Commentaar Bioenergie/biomassa (o.l.v. Henk van den Berg): een redactieteam (met Henk Jochemsen, Jan Harmsen, Rob Nijhoff) bespreekt hoofdstukken (auteurs naast redactieleden ook Wouter Jan van den Berg en IJmert Mulwijk).

Ter presentatie van de essays (a en b) is een Minisymposium voorbereid voor 18 januari 2008, waarna een projectvoorstel en een projectgroep moet worden samengesteld voor een looptijd van circa anderhalf jaar.

Het Kort Commentaar (c) moet rond de zomer 2008 verschijnen.

d. Abortus

Een werkgroep van het WI is bezig met de voorbereiding van een Kort Commentaar. Dit gebeurt in het licht van de medisch-ethische paragraaf in het coalitie-akkoord. Publicatie is voorzien medio 2008.

e. 100 dagen van het WI

Van maart tot juni organiseerde het WI vier debatmiddagen binnen de honderd-dagen-termijn van het kabinet, om met medewerking van de ChristenUnie-achterban een impuls te geven aan het denken rond een aantal actuele thema's. De eerste bijeenkomst ging over de 'filosofie' van dit kabinet: de dienstbare overheid in dialoog met de samenleving (o.a. VU-politicoloog André Krouwel en Roel Kuiper); de investeringsagenda van dit kabinet (Henk Schaafsma, Christennetwerk GMV); en Nederland in internationale context (Europa, NAVO; Peter van Dalen). De tweede bijeenkomst over zorg en onderwijs; hieraan werkten o.a. mee prof.dr.Henk Jochemsen (Lindeboom Instituut), Georgette Lageman-Ledegang (VBOK) en Jan Westert (MAC). Op de derde bijeenkomst, over klimaat en duurzaamheid, spraken ir. Jan Huijgen, prof.dr. Jan Boersema (VU) en prof. ir. Jan Harmsen (Shell, TUDelft). Op de laatste bijeenkomst, jeugd- en gezinsbeleid, sprak onder meer Bart Nitrau (SGJ). Een zeventiental visies zijn gebundeld in het boek 'Frisse lucht'; een weergave van de debatmiddagen is te vinden in de bundel 'Meer frisse lucht' (zie *Publicaties*, hieronder).

f. Kernprogramma commissie

Geert-Jan Spijker en Roel Kuiper maken deel uit van een door het Landelijk Bestuur ingestelde werkgroep die zich bezighoudt met een nieuwe formulering van het kernprogramma van de ChristenUnie. Geert-Jan Spijker is penvoerder van deze commissie.

g. Verdrag van Lissabon. Op verzoek van het Landelijk Bestuur is dit thema toegevoegd aan het werkprogramma. Sander Luitwieler zal het grondwettelijk verdrag vergelijken met het Verdrag van Lissabon. Hier zal mei 2008 een Kort Commentaar over verschijnen.

h. Leesgroep

Er is een leesgroep met studenten die politiek geïnteresseerd zijn (twintigers.) Deze groep komt elke maand eenmaal bijeen en heeft tot nu drie boeken bestudeerd: Macht en overtuiging, Dienstbare samenleving en Dienstbare overheid.

i. Stageproject Europa

Karel Smouter liep hij in de periode 1 oktober 2007 t/m 1 maart 2008 stage bij het WI van de ChristenUnie.

Hij studeert Filosofie aan de VU in Amsterdam. Zijn stage was in het kader van de 'minor'fase van zijn Bachelorstudie.

De **doelstelling** van de stage was tweeledig en bestond uit het maken van twee onderzoekspapers en het organiseren van twee expertmeetings.

Onderzoekspapers

Het eerste paper heeft als hoofdvraag de vraag naar de ontwikkelingen en toekomstperspectieven in het denken over Europese samenwerking binnen de ChristenUnie.

Het tweede paper heeft als hoofdvraag de cultuurhistorische positie en de geopolitieke opdracht van de Europese Unie. Deze papers hebben gediend als intern discussedocument bij de **expertmeetings** op 1 en 15 februari 2008.

In dit proces is een groep van zo'n 15 Europa-experts ontstaan, die bereid werden gevonden om mee te denken over de beide hoofdvragen van de stageperiode. Bij voldoende resultaat en voldoende *animo* is hier nog een vervolg aan te geven.

De periode van Karel Smouters stage viel ook samen met de voorbereidingen voor het nieuwe visiedocument van ECPM, getiteld 'Hope for Europe'. De beide expertmeetings dienden als inhoudelijke voeding bij de totstandkoming van dit document, onder auspiciën van Johannes de Jong.

3. Publicaties

a. DenkWijzer

Het studie- en opinieblad DenkWijzer, de gezamenlijke uitgave van het WI en de bestuurdersvereniging van de ChristenUnie, telde in 2007 vijf nummers. Deze nummers stonden in het teken van de volgende thema's:

- *De provincie*
- *Media, macht en moraal*
- *Samen leven, samen werken (over het coalitieakkoord)*
- *Nederland naar de vernieuwing (over onderwijs)*
- *Geen staat zonder richting*

DenkWijzer is in 2007 geëvalueerd (onder meer door middel van een enquête onder bestuurders). Besloten is te komen tot een restyling van het blad, waarbij zowel de verdiepende studies en de bestuurderscomponent ieder goed tot hun recht komen. Ook is besloten de nummers iets omvangrijker te maken en over te gaan tot een kwartaaluitgave.

De redactie van *DenkWijzer* bestaat uit:

Jan Post, hoofdredacteur

Bort Koelewijn, namens de Bestuurdersvereniging

Swannet Westland, voor de Tweede Kamerfractie

Geert Jan Spijker is de eindredacteur en realiseert het blad.

b. Kort Commentaren (KC)

KC 13 *Maatschappelijk relevante media*. Publieke verantwoordelijkheid nemen: mediasector, overheid en samenleving' door drs. ir. Rob A. Nijhoff, juni 2007, 82 pag.

Welke publieke belangen dienen de media, ook de commerciële omroepen? Het beantwoorden van deze vraag maakt deel uit van de professionaliteit van werkers in medialand. Het biedt de media een maatschappelijk verantwoord kwaliteitsperspectief dat uitstijgt boven het zoeken van de ondergrenzen van fatsoen en sensatie. Een mediacode, ombudsman en een jaarlijks mediaberaad kunnen het gesprek hierover tussen media en samenleving stimuleren.

In voorbereiding een Kort Commentaar over

- *Abortus*
- *Bio-energie*
- *Verdrag Van Lissabon*

c. Boekpublicaties

Frisse Lucht, De ChristenUnie en het kabinetsbeleid. Roel Kuiper e.a., Juni 2007, 199 pag.

In 'Frisse lucht' wordt in verschillende essays ingegaan op thema's uit het regeerakkoord en worden concrete aanbevelingen gedaan aan het kabinet. Een boek dat richtinggevend is en de toon zet voor de discussie in de komende jaren, wanneer het gaat om de ChristenUnie en het kabinetsbeleid. Met bijdragen van verschillende auteurs uit de achterban.

Macht en Overtuiging, Wolter Huttinga & Geert Jan Spijker (red.) December 2007, 61 pag., De ChristenUnie wil politiek bedrijven met de Bijbel open. Meer onderzoek naar wat de Bijbelse boodschap is voor de huidige politieke realiteit is daarom nodig, nu en in de toekomst. Aldus Geert-Jan Spijker in deze nieuwste WI-publicatie. Het boek is verschenen naar aanleiding van het spraakmakende voorjaarscongres van 2007 dat ook ging over 'Macht en overtuiging'. In de publicatie zijn de bijdragen van verschillende sprekers opgenomen, waaronder Stefan Paas en Ad de Bruijne. Daarnaast is Afshin Ellian, bekende opiniemaker en Leidse hoogleraar, geïnterviewd.

In voorbereiding: Arbeid en maatschappelijke kwetsbaarheid.

d. Rapporten

Meer Frisse lucht – Verslag van het 100-dagen project. Roel Kuiper en Harmjan Vedder, Juni 2007, 53 pagina's.

Rapportage van het project 'De 100 dagen van het WI', waarbij het Wetenschappelijk Instituut 100 dagen in gesprek ging met experts, bestuurders en de achterban over de ChristenUnie en het kabinetsbeleid. Deze rapportage richt zich vooral op de ideeën die in deze '100 dagen van het WI' naar voren zijn gebracht. Naast een verslag van de discussie, is er een uitvoerige lijst met ideeën en aanbevelingen. Deze zijn vruchtbaar genoeg om een rol te spelen in discussies die gevoerd worden over de betekenis van christelijk-sociale politiek in onze samenleving. Er is onder andere aandacht voor thema's als sociale participatie, gezin, jeugd, de kwaliteit van de samenleving, natuurbeheer, klimaat en een ecologisch verantwoorde levensstijl.

e. Artikelen

Roel Kuiper

- 'Sozial-ethische Probleme in einem vereinten Europa', in: Christian Ammer (Her.), *Positionen Europaischer Kirchen zur sozialen Frage* (Hannover, 2007), p. 44-56.
- 'Koester de verbanden', in: Pieter Gerit Kroeger en Jonathan Zondag, *Kennis Loont 2007-2011* (Dutch University Press, 2007).
- 'ChristenUnie wil meer dan abortus terugdringen', in: *De Volkskrant*, 23 januari 2007
- 'Over de hoop die in ons is' (over utopisch denken), in: *Beweging*, voorjaar 2007, p. 34-36.
- 'De politieke filosofie van Johan Althuis', *Reformatorisch Dagblad*, 1 november 2007
- Maandelijks column in: *De Eilanden* (beëindigd in augustus 2007)
- Tweemaandelijks column in *CVKoers*

Rob Nijhoff

- 'Media-kwaliteit: van fatsoen naar maatschappelijk belang', in: *DenkWijzer*, april 2007, p. 18-21.
- Boekbespreking van Jonathan Sacks: *Leven met verschil. Menswaardige verscheidenheid in een tijd van botsende culturen*. Zoetermeer/Kapellen 2005 in: *Radix* 33/4 (2007), pp. 363-366
- 'Christenen zijn ... Vijftig plus seculieren weten het wel', in: *HandSchrift*, februari 2007
- 'Giet maar in de trechter. Een kritische beschouwing over onderwijsvernieuwingen', in: *HandSchrift*, september 2007
- diverse columns op wi.christenunie.nl (de column 'Een nieuwe inquisitie vanuit de Universiteit Utrecht', verscheen tevens in *Ublad*, 4 oktober 2007)

Geert Jan Spijker

- 'De mening, de uiting en de waarheid', in: *De Reformatie* 82/24, p.430-432
- 'De ChristenUnie is onze bondgenoot', interview met Gerard Beukema, in: *Denkwijzer*, februari 2007 / 1, p.4-5.
- Voorbij de spruitjeslucht, in: *Handschrift* 2007 / 2, p.13
- Over de druk op het geluk, in: *Handschrift* 2007 / 8, p.4-7
- 'Over de 'papieren tijger' van de journalistiek', interview met Hans Mentink, in: *Denkwijzer*, april 2007 / 2, p. 12-13)
- 'Tegen een overvloed aan overheid', in: *Denkwijzer*, oktober 2007 / 4, p.34-35
- 'Nederland na 9/11 en Pim Fortuyn: wie zijn we?', interview met Bas Heijne, in: *Denkwijzer*, december 2007 / 5, p.4-7
- 'Hart voor de zaak, maar voor welke?', in: *Denkwijzer*, december 2007 / 5, p.12-15
- 'Les chrétiens s'experiment de nouveau publiquement', in : *Christianisme Aujourd'hui* (November 2007, interview)
- 'Betutteling zit ingebakken in de politiek', interview, in: *Spits*, 11 juli 2007

4. Congressen, lezingen en overlegorganen

a. Door WI georganiseerd

Op 30 mei 2007 is in de Gertrudiskapel te Utrecht de vijfde **Groen van Prinsterer-lezing** gehouden door drs. W.G. Rietkerk . Het thema was 'Pelgrims op het pluche'. Er waren ca. 40 deelnemers.

Op 14 april 2007 was er het **voorjaarscongres** 'Macht en overtuiging - christenen in het publieke domein'. Locatie: De Observant te Amersfoort. De opkomst was groot, ca. 100 deelnemers. N.a.v. dit congres is het gelijknamige boek uitgebracht.

Ter gelegenheid van de verschijning van het Kort Commentaar 'Maatschappelijk relevante media' organiseerde het WI woensdag 26 september een **debat over de maatschappelijke rol van de media**, op de Christelijke Hogeschool Ede. Ton van Brussel (onafhankelijk ombudsman van de NOS) debatteerde daar met Peter Nikken (deskundige op het gebied van jeugd en media, auteur 'Mediageweld en kinderen'), en Wim Dekkers (directeur Nicam).

In het kader van de 100 dagen van het nieuwe kabinet heeft het WI in de periode maart – juni 2007 '**De 100 dagen van het WI**' georganiseerd. Er zijn vier bijeenkomsten gehouden waarbij het WI in gesprek ging met experts, bestuurders en de achterban over de ChristenUnie en het kabinetsbeleid. De thema's waren o.a. sociale participatie, gezin, jeugd, de kwaliteit van de samenleving, natuurbeheer, klimaat en een ecologisch verantwoorde levensstijl. Er kwamen gemiddeld 40 personen per keer. N.a.v. deze bijeenkomsten is de publicatie "Meer frisse lucht" verschenen.

In voorbereiding: Mini-symposium Duurzaamheid, 18-01-2008

b. Door WI-medewerkers verzorgd of aan deelgenomen

Roel Kuiper

- Lezing vooravond VGSR over 'De verhouding tussen kerk en samenleving', Rotterdam, 8 februari 2007
- Lezing Faculteit Wijsbegeerte Universiteit Tilburg over 'Structuren van Solidariteit' (op uitnodiging van J. Graafland), 13 februari 2007
- Lezing VGSW over persoonlijke en sociale identiteit, Wageningen, 22 februari 2007
- Lezing VGSN over christelijke politiek en de boodschap van het regeerakkoord, 15 maart 2007
- Bijdrage aan een studiedag 'Burger en Politiek' (met G.J. Schutte), Den Haag, 17 maart 2007
- Workshop 'Botsing van culturen', Paascongres Gereformeerde Studenten, Helvoirt, 11 april 2007
- Lezing 'Huwelijk en gezin in ontwikkelingsbeleid', Prisma, Woudenberg, 15 mei 2007
- Lezing, 'Soziale Fragen im vereinigten Europa', EFA, Doorn, 25 mei 2007
- Forumdeelnemer 'Het integratievraagstuk in staat en kerk', (met o.a. Marcel Sarot), avond van de gezamenlijke studentenverenigingen, Utrecht, 6 juni 2007.
- Voorzitter Symposium Prinsjesdagontbijt, Wassenaar, 14 september 2007
- Voordracht, 'De vingerafdruk van de ChristenUnie', bij de opening van de Kaderschool, 15 september 2007
- Deelsessie over 'Verzuiling', Studiedag Platform Waarden en Normen, 4 oktober 2007
- Lezing over 'Europa', congres Reformational World Fellowship, Doorn, 31 oktober 2007
- Spreekbeurt 'De ChristenUnie in de coalitie', Kiesvereniging Katwijk, 20 november 2007
- Spreekbeurt Kiesvereniging Hoorn, 29 november 2007

Rob Nijhoff

- interview n.a.v. KC 13 over media op Radio 1 bij MM Magazine (NCRV) door Ghislaine Plag (16 oktober 2007; 13.30-14.45)
- dubbellezing 'From Power to Justice' en 'Societal Justice' (Moeciu, Roemenië, 19 oktober 2007, op de conferentie 'The role of Christians on the Romanian political scene')
- workshop 'Betutteling?', Open Dag Kaderschool (Harderwijk, 15 september 2007)
- workshop 'Betutteling?', Kiesvereniging Overbetuwe (Elst, 21 november 2007)
- lezing 'Jezus – historisch?', *Truth or Dare*-cursus 'Geloven en denken' (Groningen, 21 mei 2007)

Geert Jan Spijker

- Vereniging van Gereformeerde Studenten te Delft, over de Vrijheid van meningsuiting, 1-3-2007
- Christelijke studentenvereniging Alpha Twente, over De Multiculturele samenleving, 25-5-2007
- Link Delft: Goed in debat, over de Vrijheid van meningsuiting., 11-11-2007
- Hogeschool van Amsterdam, Debat over verzorgingsstaat, 6-5-2007

Koos van der Kolk

- Koos v.d. Kolk; Workshop IFES conferentie, Winteracademie 17 en 18 januari 2007

c. Door WI-medewerkers bezocht

Geert Jan Spijker

- Congres SGP 'Last van gelovigen?!' (over kerk en staat), 26 september 2007
- Debatbijeenkomst 'Religie in de samenleving. Een botsing van ideologieën', De Meern, 4 oktober 2007

Rob Nijhoff

- Working Conference of the Centre for Philosophy, Technology and Social systems (Maarsse, 8-11 mei 2007)
- Conferentie International Christian Master for Studies of Science and Society (Eck en Wiel, 4-8 juni 2007)
- Presentatie KC13 'Maatschappelijk relevante media', met forum (Ede, 26 september 2007)
- Congres European Christian Political Movement (Brussel, 27-28 september 2007)
- Debatbijeenkomst 'Religie in de samenleving. Een botsing van ideologieën', De Meern, 4 oktober 2007
- Conference 'The role of Christians on the Romanian political scene' (Moeciu, 18-20 oktober 2007)

Karel Smouter

- Namens ECPM en het WI een bijeenkomst bijgewoond in Brussel, waarbij een Britse denktank in samenwerking met het European Policy Centre input verzamelde rondom een project over de Islam in Europa.
- Debat over de toekomst van Europa, gehouden in 'Tumult' in Utrecht. Deelnemers aan de discussie waren o.a. staatssecretaris Frans Timmermans, historicus Luuk van Middelaar en filosoof Donald Loose.
- Debat georganiseerd rondom de viering van '50 jaar Directoraat Generaal Europese Samenwerking'. Deelnemers waren o.a. de Britse EU-diplomaat Robert Cooper, staatssecretaris Frans Timmermans en de Belgische Europoliticus Karel van Miert.
- Tweedaags congres over 'het nieuwe Europa', georganiseerd door de European Christian Fellowship (ECF). Lezingen van o.a. Roel Kuiper, Jan Jacob van Dijk e.a. stonden hier op het programma.

Overlegorganen

Rob Nijhoff

- KennisNetWerk 'Life sciences' (voorheen: 'Biotechnologie')
- Platform Normen en Waarden
- Platform Zorg om Leven
- Christelijk Ecologisch Netwerk (CEN), algemeen comité en landbouwwerkgroep
- Organising Committee Centre for Philosophy, Technology and Social systems
- Bestuur Stichting Vollenhoven

Geert Jan Spijker

- Projectgroep 'Nieuwe solidariteit'
- Contentgroep 'Micha Campagne'
- Contactpersoon European Christian Political Movement (ECPM)

5. Communicatie

In maart 2007 trad een projectmedewerker in dienst voor het 100-dagen project. Deze was ook de nieuwe verantwoordelijke voor de communicatie. In de zomer van 2007 is dat zijn hoofdtaak geworden.

a. Nieuwsbrieven

In 2007 verschenen vijf digitale nieuwsbrieven vanuit het WI. Deze nieuwsbrieven werden verzonden naar alle donateurs, leden van de bestuurdersverenigingen en een groeiend aantal los geïnteresseerden, die zich bij de maillijst aan konden melden via de website.

Naast de reguliere nieuwsbrief van het WI is er ook begonnen met een nieuwsbrief voor de KennisNetwerken (KNW) in het najaar van 2007. Deze nieuwsbrief is bedoeld om de contacten met KNW'ers warm te houden, zodat we gemakkelijker een beroep kunnen doen op hun expertise in de toekomst.

Nieuws van het WI was in 2007 ook regelmatig terug te vinden in de andere nieuwsbrieven van de partij.

In het najaar verscheen er ook weer een papieren nieuwsbrief, waarin we op een bredere manier mensen wilden informeren over de ontwikkelingen bij het WI. Het is de bedoeling deze voortaan weer halfjaarlijks te laten verschijnen.

b. Internet

In de zomer van 2007 heeft het WI een zelfstandige website gekregen. Voor die tijd had het WI slechts enkele pagina's op de website van de ChristenUnie. De informatie die online staat van het WI is dan ook flink uitgebreid, met o.a. een uitgebreider archief, nog meer actueel nieuws en de column Spijker & Nijhoff. Het aantal unieke bezoekers steeg langzaam van 400 per maand in september 2007 tot 1100 per maand aan het einde van 2007. Ook bekeken bezoekers in de regel meer pagina's op de website bij een bezoek.

c. Promotie

In 2007 is er in verschillende media geadverteerd. Diverse doelgroepen kregen wat van ons te horen middels een advertentie voor een congres, het KennisNetwerk of de promotie bij studentenverenigingen.

d. Media-overzichten

In 2007 is ook begonnen met het bijhouden van mediaoverzichten, waarmee duidelijker inzicht komt in onze verschijning in de media. Ook werd er een begin gemaakt met het ontwikkelen van beleid rondom het communiceren van onze kennis. Zo werd een aantal opinieartikelen geschreven in het kader van de publicaties.

e. Vernieuwing huisstijl

In het najaar van 2007 is een start gemaakt met de vernieuwing van de huisstijl van het WI en de opmaak van DenkWijzer. Dit project moet in maart 2008 worden afgerond.

6. Contacten

a. Interne contacten ChristenUnie

Er wordt vanuit de **Kaderschool** (afd. Opleiding en Advies) een beroep gedaan op het WI. Roel Kuiper heeft tijdens een 'heiveekend' meegedacht over de opzet en het werk van de Kaderschool. Aan het WI is gevraagd mee te werken aan de invulling van enkele cursussen welke gaan over het gedachtegoed van de ChristenUnie.

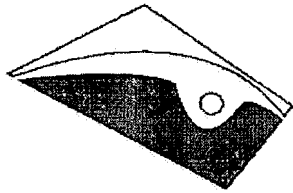
Roel zit in de Raad van Advies van de Kaderschool.

Via deelname aan het **Politiek Beraad** is er geregeld uitwisseling met de Tweede Kamerfractie en andere geledingen van de partij.

Op 15 mei 2007 is er het jaarlijks overleg tussen het **WI** en het **Landelijk Bestuur** van de ChristenUnie geweest.

b. KennisNetWerk

Het WI heeft niet alle expertise zelf in huis, maar maakt ook gebruik van KennisNetwerken. Daarin zitten (ervarings)deskundigen die vanuit hun eigen vakgebied mee willen denken of schrijven binnen onze projecten of publicaties.

Perspectief

ChristenUnie-jongeren

Jaarverslag 2007

Vast te stellen op de AV van 31 mei 2008

1. Voorwoord

In het jaarverslag dat voor je ligt hopen we je een goed inzicht te geven in alle activiteiten en gebeurtenissen van het afgelopen jaar, 2007.

Wanneer we naar Perspectief als vereniging kijken zien we een lichte groei van het aantal leden. Ook is er een groeiende groep leden die zich actief wil gaan inzetten voor de vereniging. Dit is een positieve ontwikkeling die we graag willen doorzetten. Dit jaar is er een doorstart gemaakt met het trainen en toerusten van leden (o.a. leiderschapstraining), deze trainingen zullen ook in de komende jaren worden voortgezet.

Perspectief staat er, financieel gezien, fors beter voor dan voorgaande jaren. Op de AV van 4 juni mochten we zelfs een feestje vieren, want de schuld die Perspectief had aan de ChristenUnie was definitief afgelost.

Ook dit jaar wist Perspectief alle landelijke media te behalen, onder andere met de 'Engel van het jaar'-verkiezing, de discussie over homoseksualiteit en het mediaspektakel omtrent de vertoning van een pornofilm op de publieke omroep. In 2007 was Perspectief onder andere te vinden in de Volkskrant, NRC-handelsblad, Het Financieel Dagblad, het Nederlands Dagblad, het Reformatorisch Dagblad, NOS headlines en NOVA. Perspectief heeft goed gebruik kunnen maken van haar positie die zij heeft gekregen door een regerende moederpartij.

Verder zijn er in 2007 veel nieuwe lokale afdelingen bijgekomen, zijn er op internationaal vlak flinke stappen gezet, is er een goed congres georganiseerd en zijn waardevolle contacten met de ChristenUnie en externe organisaties aangehaald of opgezet.

Dit alles en meer tref je aan in het jaarverslag 2007. Het is een beknopte neerslag van wat we hebben beoogd en gedaan in het afgelopen jaar. Naast dit verslag willen wij een mondelinge verantwoording geven op de Algemene Vergadering van 31 mei 2008. Verder kun je van de meeste activiteiten het verslag nalezen op internet, www.perspectief.nu.

Graag wil ik alle commissie- en bestuursleden heel hartelijk bedanken voor hun belangeloze en enthousiaste inzet.

Kortom, het bestuur kijkt terug op een veelbewogen jaar. Een jaar waarin Perspectief ook van onze hemelse Vader kracht heeft gekregen om intensief bezig te zijn met christelijke politiek. We willen dan ook Hem danken voor alle kracht en wijsheid die wij mochten ervaren.

Namens het Algemeen Bestuur,

Joëlline Goossen
Algemeen secretaris Perspectief, ChristenUnie-jongeren

2. Inhoudsopgave

1. Voorwoord	2
2. Inhoudsopgave.....	3 - 4
3. Bestuur en leden	5 - 7
2.1 Bestuur januari 2007	5
2.2 Bestuur december 2007	5
2.3 Interne mutatie	5
2.4 Nieuwe bestuursleden.....	5
2.5 Afscheid	5
2.6 Ledenaantal	6
2.7 Algemene vergaderingen	7
3. Interne organisatie.....	8 - 9
3.1 Vacatureboekje	8
3.2 Nieuwsbrief	8
3.3 Trainingen	8
3.4 Leiderschapstraining	8
3.5 Commissie maatschappelijke bewustwording	8, 9
3.6 Congres	9
4. Lokale afdelingen	10
4.1 Wijziging aansturing afdelingen.....	10
4.2 Bijeenkomsten commissie afdelingen.....	10
4.3 Oprichting afdelingen	10
4.4 Afdelingskoffer	10
5. Externe contacten	11 - 13
5.1 Contact met ChristenUnie	11, 12
5.2 Contacten met andere maatschappelijke- en politieke jongerenorganisaties.....	12
5.3 Contact met koepelorganisaties	13
6. Communicatie	14 - 15
6.1 Welkomstgeschenk	14
6.2 Huisstijl	14
6.3 Promotie	14
6.4 Media	14
6.5 Website.....	14
6.6 PerspeX	15
7. Internationaal.....	16 - 17
7.1 Activiteiten internationaal	16, 17
7.2 Nieuwe internationale contacten	17
8. Politieke verdieping	18
8.1 Politieke Fractie	18
8.2 Scripta's	18
8.3 Media	18
8.4 ChristenUnie congres.....	18

9	Financieel jaarverslag.....	19 – 20
	9.1 Toelichting financiële situatie	19
	9.2 Belangrijke wijzigingen in kosten.....	19
	9.3 Regeling financiën lokale afdelingen	20
	9.4 Begroting	20
	9.5 Inkomsten van de vereniging	20

2. Bestuur en leden

Het afgelopen jaar was een vrij stabiele periode, er hebben geen grote bestuurswisselingen plaatsgevonden en ook het ledenaantal kent geen pieken of dalen. Hieronder zal overzichtelijk de samenstelling van het bestuur in 2007 worden weergegeven.

2.1 Bestuur januari 2007

Voorzitter	Rogier Havelaar
Politiek secretaris/vice-voorzitter	HarmJan Vedder
Algemeen secretaris	Mart Keuning
Penningmeester	Anton de Wit
Hoofdredacteur PerspeX	Simcha Looijen
Bestuurslid Communicatie	Margreet Schutte
Bestuurslid Intern	Aldert de Boer
Bestuurslid Internationaal	Jonathan van Tongeren

2.2 Bestuur december 2007

Voorzitter	Rogier Havelaar
Politiek secretaris/vice-voorzitter	Mart Keuning
Algemeen secretaris	Joëlline Goossen
Penningmeester	Anton de Wit
Bestuurslid Afdelingen	Marijn Gunnink
Bestuurslid Communicatie	Margreet Schutte
Bestuurslid Intern	Pieter Leemhuis
Bestuurslid Internationaal	Jonathan van Tongeren

Ruth Tanghe is vanaf september 2007 bureaumedewerker bij Perspectief en verricht allerlei ondersteunende en coördinerende werkzaamheden vanaf het partijbureau van de ChristenUnie in Amersfoort.

Tijdens het jaar 2007 zijn er vacatures ontstaan door het vertrek van enkele bestuursleden. Deze posten zijn door interne verschuivingen en nieuwe bestuursleden ingevuld.

2.3 Interne mutatie

Mart Keuning nam in juni 2007, na een halfjaar de functie van algemeen secretaris te hebben vervuld, de functie van politiek secretaris over van HarmJan Vedder.

2.4 Nieuwe bestuursleden

Op de Algemene Vergadering van 4 juni 2007 zijn drie nieuwe bestuursleden aangetreden. *Pieter Leemhuis* is de functie van bestuurslid intern gaan invullen, *Marijn Gunnink* heeft de functie afdelingen op zich genomen en *Joëlline Goossen* is aan de slag gegaan aan als algemeen secretaris.

2.5 Afscheid

Op dezelfde AV van 4 juni hebben we afscheid genomen van drie bestuursleden. *Aldert de Boer* is twee jaar lang bestuurslid Intern geweest, hij was verantwoordelijk voor afdelingen en allerlei activiteiten. *Harmjan Vedder* was als vice-voorzitter en bestuurslid politiek verantwoordelijk voor de politieke lijn en inhoud van de vereniging. Als laatste namen we afscheid van *Simcha Looijen*. Hij was het creatieve brein in het bestuur en heeft ontzettend veel originele acties en slogans bedacht. Daarnaast heeft hij als hoofdredacteur van de PerspeX veel voor de website en voor de Perspex gedaan.

2.6 Ledenaantal

Het ledenaantal van PerspectiefF bedroeg op 31 december 2006: 2.192 leden en op 31 december 2007: 2.252 leden. Het ledenaantal is dit jaar slechts licht toegenomen, enerzijds hebben we veel nieuwe leden mogen verwelkomen, maar anderzijds heeft een groot aantal leden in 2007 de dertigjarige leeftijd bereikt en zijn daarom als lid van PerspectiefF uitgeschreven.

Aantal PerspectiefF-leden per provincie

Kiesvereniging	31-12-2007	31-12-2006
Groningen	202	212
Friesland	69	69
Drenthe	63	67
Overijssel	282	289
Gelderland	407	384
Flevoland	97	85
Utrecht	340	328
Noord-Holland	144	140
Zuid-Holland	521	507
Zeeland	44	43
Noord-Brabant	73	60
Limburg	10	8
Totaal	2252	2192

Afdelingen PerspectiefF

Afdeling	31-12-2007
Barneveld	41
Brabant	73
Dronten	18
Ede	93
Elburg / Oldebroek	20
Katwijk / Leiden	58
Putten	19
Slochteren	30
Staphorst	22
Stedendriehoek	56
Zeewolde	18
Zwolle	75

Totaal aantal leden PerspectiefF

Datum	PerspectiefF	Combilid	Totaal
31-12-2007	1612	640	2252
31-12-2006	1629	563	2192

2.7 Algemene vergaderingen (AV)

Op 4 juni 2007 werd de eerste Algemene Vergadering van het jaar gehouden. Op deze AV werd het algemeen jaarverslag 2006, het financieel jaarverslag 2006 en het politiek programma goedgekeurd en vastgesteld. Joëlline Goossen, Marijn Gunnink en Pieter Leemhuis werden als nieuwe bestuursleden voorgesteld en geïnstalleerd.

Tijdens deze AV vond de decharge van de geschillencommissie plaats. Tot nieuwe leden van de commissie, op voordracht van het bestuur, werden verkozen: Harmjan Vedder (voorzitter), Thijs Boddeus en Hugo Scherff. De drie plaatsvervangende leden voor de geschillencommissie waren op dat moment nog niet bekend.

Op de AV in 2006 is het selectiecommissieplan goed gekeurd. Karla Derks en Gerda Visser werden op 4 juni 2007 voorgedragen en benoemd als leden van de selectiecommissie. Het bestuur bepaalt zelf welke twee bestuursleden zitting krijgen in de selectiecommissie

Namens PerspectieF Ede werd een motie ingediend voor het aantrekken van financiële middelen voor lokale afdelingen. Na de belofte van het bestuurslid Afdelingen, Marijn Gunnink, dat de afdelingen meer betrokkenheid en financiële ondersteuning vanuit het landelijk bestuur krijgen, werd de motie door PerspectieF Ede ingetrokken.

Vervolgens presenteerde Marijn Gunnink de nieuwe plannen voor de lokale afdelingen. In de plannen stond onder andere dat er een start gemaakt ging worden met de herstructurering van de aansturing van de afdelingen en dat daarnaast de afdelingen beter ondersteund en gefaciliteerd zullen worden.

Op 19 november 2007 vond, tijdens het najaarscongres in Doorn, de volgende AV plaats. Deze AV werd vooraf gegaan door een bespreking over de scripta Israël. Tijdens de vergadering werden het jaarplan 2008 en de begroting 2008 gepresenteerd en vastgesteld. Anton de Wit, penningmeester, presenteerde vervolgens de contributieregeling 2008. Alleen het tarief van het combilidmaatschap is door de ChristenUnie, in overleg met PerspectieF, licht verhoogd.

Op de AV in het voorjaar zijn de vaste leden van de geschillencommissie geïnstalleerd, de plaatsvervangende leden waren op dat moment nog niet bekend. Tijdens deze vergadering werden de plaatsvervangende leden Wijnanda Schouten, Annemieke van der Horst en Trineke Palm door het bestuur voorgedragen en geïnstalleerd.

Vervolgens werden Rienette Sytsma en Auke Minnema door het bestuur bedankt voor hun actieve inzet voor PerspectieF.

3. Interne organisatie

Wanneer we naar PerspectieF als vereniging kijken zien we een lichte groei van het aantal leden. Ook is er een groeiende groep leden die zich actief wil inzetten voor PerspectieF. Dit is een positieve ontwikkeling die we graag willen voortzetten.

3.1 Vacatureboekje

Afgelopen jaar heeft PerspectieF voor de eerste keer een vacatureboekje uitgegeven. In dit boekje staan alle vacatures die binnen PerspectieF nog in te vullen zijn. Alle leden hebben dit boekje samen met de Perspex ontvangen. Daarnaast is het vacatureboekje in te zien op de website.

We kunnen concluderen dat de respons op de vacatures zeer groot was. Zo hebben we meer als 10 nieuwe leden gevonden voor de politieke werkgroepen van PerspectieF. Ook hebben een aantal mensen gereageerd op de overige vacatures. Het succes van het vacatureboekje zullen we weer herhalen wanneer er opnieuw een grote behoefte is aan nieuwe actieve leden binnen PerspectieF.

3.2 Nieuwsbrief

Sinds dit jaar is er een start gemaakt met de nieuwsbrief. Deze nieuwsbrief wordt in de regel eens per maand uitgebracht en aan de reacties te horen wordt deze goed ontvangen. Met de nieuwsbrief willen we zorgen voor nog meer transparantie en willen we bereiken dat de leden goed op de hoogte zijn van wat er zoal gaande is binnen de vereniging.

3.3 Trainingen

Aan het begin van het jaar hebben we een training debatteren/communicatie gehouden. Ondanks de lage belangstelling kunnen we ook hiervan zeggen dat het een succes was. De deelnemers waren zeer enthousiast en kunnen nu met hun ontwikkelde vaardigheden aan de slag. Wanneer voor deze training aan het einde van 2008 belangstelling is gaan we kijken of we begin 2009 nogmaals deze training kunnen geven.

3.4 Leiderschapstraining

Dit jaar zijn we van start gegaan met de eerste in de serie van leiderschapstrainingen. De inschrijving was zeer snel vol, wat voor ons een teken is dat de training aansluit bij de wens van vele leden binnen PerspectieF. Van veel deelnemers hoorden we dat ze de training een goede opstap vinden om actief te worden, dat belooft nog wat voor de leiders van de toekomst binnen PerspectieF. Niet alleen PerspectieF ziet het nut in van de leiderschapstraining, maar ook de politiek en het bedrijfsleven. Zo hebben we een aantal zeer aansprekende mensen mogen verwelkomen als coach van de leiderschapstraining. Een kleine greep uit de coaches: Egbert Schuurman (Eerste Kamerlid ChristenUnie), Jan van den Bosch (directeur BeterUit-Reizen), Wilfred Veldstra (advocaat) en Frank van de Velde (programma maker EO). Kortom, een groot aantal aansprekende namen.

3.5 Commissie Maatschappelijke Bewustwording

Dit jaar is de commissie Maatschappelijke Bewustwording echt van start gegaan. Zo staan er voor begin 2008 al 10 studentenverenigingen op de agenda. De studenten zullen een avond voorgeschoteld krijgen die met politiek en maatschappelijke betrokkenheid te maken heeft.

Een avond wordt begonnen met een bijbelstudie, waarna de commissieleden iets gaan vertellen over "de politiek" en PerspectieF. Vervolgens is het de beurt aan de studenten om met elkaar in debat te gaan over enkele thema's of de commissieleden honderduit te vragen. In 2008 wordt begonnen met het ontwikkelen van een lespakket over politiek dat zich richt op middelbare scholen. Het plan is om bij een groot aantal scholen een les maatschappijleer over te nemen en de scholieren meer te vertellen over de politiek in Nederland en de historische ontwikkeling van het politieke landschap. Dit zal grafisch worden weergegeven

met een powerpoint-presentatie en andere visuele beelden. Dit lespakket zal tevens worden opgenomen in de tool-kit die Marijn Gunnink, bestuurslid afdelingen, heeft verspreid onder de diverse lokale afdelingen. Zodoende kunnen de afdelingen zelf aan de slag in hun eigen plaats met het geven van lessen maatschappijleer.

3.6 Congres

Op vrijdag 19 en zaterdag 20 oktober 2007 vond het Perspectief congres plaats, welke in het teken stond van de regeringsdeelname van de ChristenUnie.

Het thema van het congres luidde: *'De ChristenUnie in het kabinet – wat nu?'*. Het waren twee mooie, gezellige en inhoudelijke dagen, met verschillende lezingen, een debat en een discussie. Daarnaast was er natuurlijk genoeg ruimte voor leuke ontmoetingen en gezellige gesprekken.

Helaas waren de ChristenUnie ministers André Rouvoet en Eimert van Middelkoop verhinderd om tijdens het congres een lezing te geven, wegens de doop van prinses Ariane, de derde dochter van prins Willem-Alexander en prinses Máxima.

Het debat tijdens het congres ging over een aantal verschillende thema's: vrijheid van meningsuiting, Afghanistan, medische ethiek, klimaat & milieu en vergrijzing. Onder leiding van HarmJan Vedder discussieerden Renske Leijten (SP), Bas van der Vlies (SGP), Jan de Vries (CDA) en Esmé Wiegman (CU) over verschillende stellingen binnen de reeds genoemde thema's.

4. Lokale afdelingen

Perspectief zit ook lokaal in de lift. Nieuwe afdelingen springen als paddenstoelen uit de grond. Steeds meer leden besluiten om actief te worden in een lokale afdeling of nemen het initiatief om zelf een lokale afdeling op te richten.

4.1 Wijziging aansturing afdelingen

De belangrijkste wijzigingen op dit gebied zijn te vinden in de personele invulling. Marjolein Hartman is het eerste regionaal contactpersoon (RCP). Marjolein stuurt een aantal afdelingen in de omgeving van Zwolle aan en neemt zo voor de afdelingen Zwolle, Stedendriehoek, Putten, Dronten en Staphorst een gedeelte van de taken van het bestuurslid Afdelingen over. De aansturing door Marjolein wordt door de afdelingen als prettig ervaren.

Daarnaast is er sinds 2007 ook een penningmeester Afdelingen. Michel Bakelaar zal zorg dragen voor alle financiële zaken rond de lokale afdelingen. Naast de financiële administratie voor de afdelingen zal Michel ook waar nodig ondersteuning bieden bij het opstellen van bijvoorbeeld de afdelingsbegrotingen.

4.2 Bijeenkomsten commissie Afdelingen

Eens per half jaar komen alle afdelingsvoorzitters, RCP's, bestuurslid Afdelingen en de penningmeester Afdelingen bij elkaar voor een vergadering van de commissie Afdelingen. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld om ervaringen uit te wisselen, nieuwe ideeën op te doen, en elkaar te leren kennen. In 2007 is de commissie Afdelingen tweemaal bij elkaar gekomen.

4.3 Oprichting afdelingen

In 2007 zijn een aantal nieuwe afdelingen opgericht:

- Perspectief Barneveld
- Perspectief Dronten
- Perspectief Staphorst
- Perspectief Oldebroek en Elburg
- Perspectief Zeewolde

4.4 Afdelingskoffer

Aan de lokale afdelingen wordt sinds juni 2007 de afdelingskoffer uitgereikt. Deze koffer is gevuld met folders, pennen, briefpapier en kleding. Uiteraard is alles in de huisstijl van Perspectief. De koffer is tot nu toe aan 6 afdelingen uitgereikt.

5. Externe contacten

Ook in 2007 heeft PerspectieF stevig geïnvesteerd in de relaties met andere organisaties. Op het najaarscongres waren veel gezichten te zien van niet-PerspectieF-ers, zoals leden van het CDJA, de Jonge Socialisten, de Jonge Democraten en de SGP-jongeren.

Ook dit jaar hebben we de contacten met verschillende organisaties verder onderhouden door afspraken van onder andere Rogier met bijvoorbeeld de voorzitters van het CDJA, CNV-jongeren, SGP-J en Jong-GMV.

Er heeft twee keer een bestuurlijk overleg met verschillende christelijke maatschappelijke en politieke jongerenorganisaties plaatsgevonden. PerspectieF was afgelopen jaar opnieuw medeorganisator van de Prayer Night. En samen met andere organisaties zijn verschillende congressen, debatten en bijeenkomsten georganiseerd. Kortom: PerspectieF lag ook dit jaar weer goed in de markt.

5.1 Contact met ChristenUnie

Politiek

PerspectieF heeft goede contacten met de verschillende fracties en geledingen van de ChristenUnie. In 2007 is het Politiek Beraad zes keer bij elkaar gekomen. In dat beraad wordt gesproken over de inhoudelijke koers van de ChristenUnie. Het beraad bestaat uit de voorzitters van de Eerste- en Tweede Kamerfractie, de Eurofractie, de Bestuurdersvereniging en PerspectieF, verder de directeuren van het Partijbureau en het Wetenschappelijk Instituut en de politiek secretaris van de ChristenUnie.

Er is in dit beraad onder meer gesproken over de rol van de ChristenUnie in de coalitie en over de koers van de partij. PerspectieF heeft zich bij deze onderwerpen sterk gemaakt voor het belang van debat en openheid. Met name voor de rol die leden (vooral jongeren) daarbij kunnen spelen.

Het contact met de Tweede Kamerfractie is, ook buiten het beraad om, goed. Rondom diverse politieke actualiteiten is er persoonlijk contact geweest. Daarnaast is er goed samengewerkt in het kader van de presentatie van het manifest 'Time to party', de discussie over homoseksualiteit en het mediaspektakel omtrent de vertoning van een pornofilm op de publieke omroep.

Lokaal niveau

De samenwerking met de ChristenUnie op lokaal niveau is er ook. PerspectieF'ers worden betrokken bij de kiesvereniging en er is veel interesse voor het werk van PerspectieF. Veel lokale afdelingen zijn ook begonnen als gevolg van inspanningen van de ChristenUnie ter plaatse. Vaak worden een paar jongeren door de kiesvereniging enthousiast gemaakt voor PerspectieF, waarna PerspectieF ze verder op weg kan helpen met het oprichten van een lokale afdeling. Vier afdelingen zijn tot stand gekomen door directe betrokkenheid van de kiesvereniging ter plaatse.

Partijbureau

PerspectieF is voor veel zaken afhankelijk van de dienstverlening van het partijbureau. Per september 2007 heeft PerspectieF zelf een officemedewerker in dienst genomen, Ruth Tanghe verricht allerlei ondersteunende en coördinerende werkzaamheden vanaf het Partijbureau in Amersfoort

Tegelijk is veel contact tussen het partijbureau en Perspectief geformaliseerd. De relatie is goed omschreven in een raamcontract, waarin staat wat de partijen van elkaar kunnen verwachten.

Voorheen was er elk kwartaal een regulier overleg tussen het Dagelijks Bestuur van Perspectief en het partijbureau. Deze overleggen hebben in 2007 niet plaatsgevonden. Wel zijn er individuele gesprekken geweest tussen bestuursleden van Perspectief en medewerkers van het Partijbureau.

Wetenschappelijk Instituut

Het Wetenschappelijk Instituut (WI) is een kennis- en adviescentrum ter ondersteuning van de ChristenUnie. Het WI doet onderzoek naar vraagstukken op het terrein van politiek en samenleving. Er worden studies geschreven en discussies georganiseerd voor en door burgers, beleidsmakers, bestuurders, wetenschappers en politici. Op deze manier werkt het instituut aan bezinning op politieke vraagstukken vanuit bijbels perspectief. Het WI staat in contact met andere studiecentra en onderzoeksinstituten in Nederland en in het buitenland.

Het curatorium is het uitvoerend en inhoudelijk bestuur (formeel heeft Stichtingsbestuur eindverantwoordelijkheid), van de mr. G. Groen van Prinsterer stichting. Namens Perspectief heeft Jonathan van Tongeren zitting in het curatorium. Het Curatorium heeft het afgelopen jaar zich gebogen over de publicaties: 'Frisse Lucht', 'De ChristenUnie en het kabinetsbeleid' (welke verscheen in juni 2007), 'Macht en Overtuiging' (die verscheen in december 2007) en de publicatie over 'de verzorgingsstaat' (deze publicatie zal pas gereed komen in 2008). Naast de bespreking van publicaties houdt het curatorium zich bezig met de financiële en organisatorische zaken van het Wetenschappelijk Instituut en de wetenschappelijk koers van het WI.

Activiteiten

De ChristenUnie is in 2007 op verschillende momenten betrokken geweest bij en aanwezig geweest op activiteiten van Perspectief. Te denken valt aan het congres met het thema 'De

